על המשמר
פלוס
במנוי אחד
על המשמר + ידיעות אחרונות
177-022-7755

יום ד', 5.10.1994, ל' בתשרי תשנ"ה ■ שנה 52, גליון 15591 ■ 2.90 ש"ח

מבצע!!!
פרסם עד שתמכור
הלוח הירוק
במחיר מיוחד המודעה מופיעה
גם ב"ידיעות" + "מעריב" ועל המשמר
יכפוף לתקנון המבצע
03-6388581

לשכת העבודה אישרה ברוב קולות את ההסכם הקואליציוני עם ש"ס

55 חברי הסיעה הצביעו בעד, 20 נגד ו־3 נמנעו □ בין המצביעים נגד – השרים ליבאי ושחל וחברי הכנסת מירום, בורג, יעל דיין ואורי אור □ מרכז המפלגה יתכנס בימים הקרובים לדון בערעור על ההחלטה, אך צפוי שגם שם יאושר ההסכם □ סיעת מרצ תקפה את ההסכם בחריפות □ ביום ראשון תדון בכך הנהלת מרצ □ יו"ר ש"ס הביע קורת רוח מההסכם (ראה עמוד 3)

ראש הממשלה יצחק רבין ושר המשפטים דוד ליבאי בישיבה בלשכת העבודה אתמול (צילום: יצחק הררי)

□ יהודה צור, עליזה תטואל

לשכת מפלגת העבודה וסיעתה בכנסת אישרו אתמול ב־55 קולות נגד 20 ו־3 נמנעים, את הסכם הקואליציוני עם ש"ס. בראשית הישיבה סקר המנכ"ל ווילי, את השתלשלות המשבר ואמר שמרצ לא ...ה נפתחו, ובעת ניסוח חוק חופש העיסוק הכניסה את מגילת העצמאות. לדבריו, זו הסיבה שש"ס ...ה את אמונה בקואליציה, והיא ... בעת חוקים חדשים.

ראש הממשלה אמר בראשית דבריו, כי העבודה הפרה את ההסכם עם ש"ס ובכך נפרץ הסכר. לדבריו, ... הסטטוס קוו מחייב את ... ש"ס דורשת. בהתייחסו ... ועדת המשפטנים, אמר רבין ... סוגי משפטנים, כאלה ... אומרים "לא", וכאלה ... פתרונות. רבין שאל שוב ..., האם ש"ס אשמה שלא עמדנו ... איתה. כן סקר בהרחבה את ... קוו בארץ וציין שאף פעם ... שררה כימיה בין מרצ לש"ס וכי ... קשיים בתפקוד המשותף, אלא ... הנראה, בבחירות להסתדרות ... שפה משותפת. לכן, ... הפכו לתומכים.

... להפריד בין הכרזות העצמאות ..., אמר רבין והדגיש כי אין ... בעולם, ועל כך מסכימים ..., שהכרזות העצמאות ... לחוקה. עוד אמר, שאין הוא ... מדינה שמגישים בג"צים ... כה גדולה כמו בישראל,

וסיפר כי ישב עם השר רובינשטיין וח"כ צוקר, שעברו על ההסכם עם ש"ס סעיף סעיף. רק לאחר שאמרו שההסכם בסדר, ציין, פנה לרב עובדיה יוסף ועכשיו, ואילו עכשיו הם חוזרים בהם, אמר.

רבין אמר, כי כל הנסיונות לתאר את ההסכם כפגיעה בדמוקרטיה הם קשקוש. גם מרצ צריכה להבין שמה שמוטל על הכף הוא האפשרות להגיע להסכם עם מפלגה חרדית מתונה, או שיווצר פיצול בעם, אמר.

השר דוד ליבאי תקף בחריפות את ההסכם, הפוגע לדבריו, באושיות החוק והדמוקרטיה. הוא גם התייחס לעובדה שתוקפים אותו, אולם לדבריו, הוא שר המשפטים, ומי שניהל את המו"מ בשם ש"ס עומד עכשיו למשפט, גם אם הוא בחזקת זכאי. ליבאי אמר, שיום יבוא ואנשים ישאלו איך הוכנסו סעיפים המשנים את החוקה, לא למשך שנים, אלא למשך דורות, למצב שיצטרכו 61 ח"כים כדי לשנות כל חוק דתי, ומאפשרים חוק עוקף בג"ץ. ההיסטוריה תשפוט אותנו, אמר ליבאי.

מאוחר יותר הכחישו רובינשטיין וצוקר כי ראו את ההסכם לאחר שגובש. בהצבעה היו 55 בעד ההסכם, 20 התנגדו ו־3 נמנעו. בין המתנגדים השרים ליבאי ושחל, וחברי הכנסת חגי מירום, בורג, יעל דיין ואורי אור. חבר הכנסת מירום אסף 20 חתימות שהן יותר מהדרוש,

המשך בעמוד 8

חילוקי דעות בקהיר בעניין הבחירות בירושלים ובגדה

□ סוכנויות הידיעות

קהיר. נציגים ישראליים ופלסטינים נחלקו אתמול ברעותיהם בקהיר, בשאלת הבחירות למועצה הפלסטינית, ובשאלת השתתפותם בבחירות של ארגונים מוסלמים קיצוניים ושל ערביי ירושלים המזרחית.

"דמוקרטיה משמעותה פלורליזם", אמר הנציג הפלסטיני סאיב עריקאת לכתבים בזמן הפסקה בשיחות, בקהיר. "לכל ארגון או תנועה פוליטית, ולכל פלסטיני, בין אם הוא תומך בהסכם או לא, יש זכות להשתתף בבחירות, אחרת אלו לא תהיינה בחירות וזו לא תהיה דמוקרטיה. ההסכם אומר גם, כי לפלסטינים בירושלים יש זכות להשתתף בתהליך הבחירות. לנו זה אומר, כי הפלסטינים של ירושלים יכולים לא רק לבחור, אלא גם להיבחר", אמר עריקאת. כן הוסיף, כי הבחירות מייצגות את לב הצהרת העקרונות. כל הפלסטינים, כולל אלה המתנגדים להסכם, חייבים לקחת בו חלק".

מקור ישראלי אמר, כי ישראל דוחה את הרעיון שאויביה ייהנו מפירות הסכם השלום לו הם מתנגדים. נושא מחלוקת אחר היה גם מקום הימצאות חיילי צה"ל בתקופת הבחירות. לדברי עריקאת, הסכם השלום קובע, כי הפלסטינים אינם צריכים ללכת לקלפיות תחת איומי הרובים הישראליים.

"הסכם העקרונות אומר בבירור, כי הבחירות ייערכו לאחר שישראל תשלים את הפריסה המחודשת של כוחותיה הצבאיים מחוץ לריכוזי האוכלוסיה", אמר עריקאת.

פרס נועד עם כריסטופר לקראת צאתו למזה"ת

לפגישה בבית הלבן הצטרף שר החוץ התוניסאי, חביב בן יחיה □ כריסטופר הציע לא לפתח ציפיות גבוהות מביקורו במזרח התיכון

□ עודד אור (וושינגטון)

שר החוץ, שמעון פרס, נועד אתמול בוושינגטון עם מזכיר המדינה, וורן כריסטופר לקראת צאתו של מזכיר המדינה האמריקאי לסבב שיחות במזה"ת, שיתמקד בקידום הסכם השלום בין ישראל לסוריה.

בעוות לפני ועדת החוץ של הקונגרס, אמר אתמול עוזר מזכיר המדינה לענייני המזה"ת, רוברט פלטרו, כי ארצות הברית תמשיך במאמציה לגשר על הפערים בין ישראל לבין סוריה. הוא ציין כי מכשולים פסיכולוגיים ופיסיים רבים בין שתי המדינות נפלו באחרונה, וכי הדבר בא לידי ביטוי בהתבטאויות פומביות של מנהיגי סוריה.

שר החוץ, שמעון פרס אמר במועדון העיתונאות, כי בישראל שוררת עדיין דאגה ביחס לעתיד היחסים עם סוריה, ורבים מבקשים לדעת מהם הבטחונות

המשך בעמוד 8

7
רעידת אדמה ביפן
ביפן חוששים מנחשולי מים אדירים בעקבות רעידת האדמה העזה

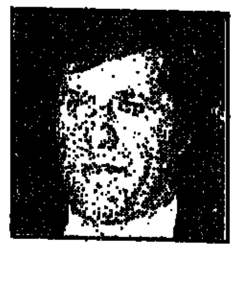

11
מסכת ביקורים
לא תמיד ברור, את מי מייצגת משלחת ערבים מישראל היוצאת למדינה שכנה

14
תאוות בשרים ותאוות בצע
הספר על הרומן בין ג'יימס יואיט לדיאנה מעורר עניין ודחיה

18
ושוב: יריות באימון הנבחרת
כדור נורה מהמטווח הסמוך בר"ג והמאמן שרף הפסיק האימון

דוברת גוש קטיף הותקפה במכונית

הצליחה להדוף את התוקף ולפצוע אותו □ כוחות הביטחון פתחו בסריקות

□ רמי שני

כוחות צה"ל בליווי אנשי ביטחון מגוש קטיף חיפשו אתמול במשך שעות ארוכות אחרי צעיר כבן 20, שתקף את תושבת הגוש ביתר ברזל. במהלך הסריקות נעצרו כמה חשודים.

התוקף המתין בצומת כבישים בגוש וכהגיעה אליו המכונית זרק לעברה אבן והיא נעצרה. הערבי פתח את הדלת והחל להכות את הנהגת, שהיתה לבדה ברכב. הנהגת לא נבהלה, והחלה להשיב מלחמה שערה והכניסה את אצבעותיה ל... התוקף נמלט בעד ה... דולקת אחריו. הנהגת ... הרשקוביץ, דוברת הגוש, הז... כוחות הביטחון למרדף. אלו ... במהירות ופתחו בסריקות ... התוקף שנמלט לשטחי המ...

התחזית

התחזית: מעונן חלקית. הטמפרטורות החזויות: ירושלים 18 עד 29, גולן 18 עד 29, הרי הגליל 18 עד 29, חיפה 22 עד 29, דגניה א' 21 עד 33, עפולה 19 עד 34, תל־אביב 22 עד 30, באר־שבע 18 עד 32, אילת 25 עד 37.

נעצרה כנופיה ישראלית שהקימה מפעל לכדורי אקסטזי בהולנד

משטרות ישראל והולנד עקבו אחרי הכנופיה מיולי '93 □ פיצוץ שאירע במקום הקדים את המעצרים, שתוכננו לפתיחת קו הייצור □ בין העצורים עבריינים בתחום הסמים והרכוש וכן אנשי עסקים

□ נחמן גלבוע

ענן עשן שעלה כתוצאה מפיצוץ במפעל באיזור התעשייה של העיר הארלם בהולנד, הביא ביום שני האחרון לסיומה של פרשת עיקוב אחר רשת ישראלית, אשר הקימה מפעל לייצור כדורי אקסטזי בהולנד.

בסיומה של הפרשה, שכונתה בשם "חוות העכבניות", נעצרו ארבעה ישראלים בהולנד, אחד בבלגיה ושמונה בישראל. בין העצורים עבריינים בתחום הסמים והרכוש, וכן אנשי עסקים שהחליטו להשקיע במפעל לייצור סמים מטעמים כלכליים.

העצורים הם: הכימאי יצחק נקל (48), אברהם מזרחי (51), יחזקאל טרבורד (43), מרדכי הירש (53), נון פיין (47), יעקב לורוביץ (42), יצחק טאוב (31), אהרון איינהורן (46), שמשון אהרון (51), חיים יצחקי (55), בן עמי פרידמן (58), אזרח אמריקני בשם מייק רונן (46) ואריק אקרמן. כל העצורים יואשמו בקשירת קשר לביצוע פשע, ייצור סם הפיקתו, יבוא והפצתו.

הפרשה הוולה ביולי 93', כאשר ליחידה המרכזית הגיע מידע על חבורת ישראלים המתארגנת לצורך הקמת מפעל לייצור אקסטזי. בייזי החבורה היתה נוסחה חלקית לייצור החומר, והיא גייסה את הכימאי בקל לעריכת ניסויים לשם מציאת הנוסחה לכדורים הרצויים. החבורה בדקה אזורים בשתי מדינות במזרח אירופה ובסופו של דבר החליטה לשכור מבנה תעשייתי ששטחו 1,200 מ"ר באיזור המסחרי של הארלם.

המידע על הכוונה להקים מעבדה לייצור סמים בהולנד, הועבר לנציג משטרת ישראל בהולנד ולמשטרת אמסטרדם, תוך ליווי ופיקוח צמוד של ימ"ר ת"א. משטרת הולנד הקימה צוות מיוחד שעקב אחר החשודים. באוגוסט 94' השלימה החבורה את רכישת הציוד למפעל שנרכש בארץ ובחו"ל. הציוד נרכש לפי הוראות הכימאי, ונועד לצרכי יצור המוני של גלולות האקסטזי. כל חברי הכנופיה הגיעו להולנד כדי לעמוד מקרוב אחר פעולות הייצור. גם משטרות ישראל והולנד עקבו מקרוב אחר התהליך מתוך כוונה לעצור את החבורה עם תחילת הייצור ולעקוב אחר יעדי המשלוחים.

ביום שני האחרון בשעות הבוקר המוקדמות עסקה החבורה בהפקת אבקה המשמשת לייצור כדורי האקסטזי. בשל תקלה בייצור אירעה ריאקציה כימית וענגה רעילה עלתה לשמיים מעל המפעל. למקום הגיעו שוטרי משטרת הארלם, שלא היו מודעים לעיקוב, וכן כוחות כיבוי והצלה. בתוך המפעל היו מספר חברי כנופיה חבושים במסכות גז, שלא הבחינו במהומה שיצר הענן הרעיל.

"ביום שני כשהודיעו לנו על הפיצוץ במפעל, התקבלה הורעה שכל מה שהיה בתוכו נשרף, וחשבתי שכל ההשקעה במבצע ירדה לטמיון," אמר אתמול ניצב גבי לסט במסיבת עיתונאים. "אחר כך התברר, כי החומרים האסורים לפי פקודת הסמים נתפסו, ויש בידינו ראיות להעמדת העבריינים לדין."

לסט ציין את שיתוף הפעולה ההדוק שהיה עם משטרות הולנד, בלגיה ומשטרות נוספות באירופה. לדברי נצ"מ כהן, שעמד בראש המבצע, מדובר במעבדה ליצור סמים הגדולה מסוגה בעולם. מעריכים, כי המפעל היה מסוגל לייצר 12 מיליון כדורים ביממה.

שר המשטרה משה שחל שיבח את פעולת היחידה המרכזית בת"א.

במסיבת עיתונאים שנערכה אתמול בעקבות מעצר הכנופיה השתתפו (מימין) ראש הימ"ר, ... המשטרה, ניצב גבי לסט, שר המשטרה משה שחל ואנשי משטרה נוספים (צילום: אלון רון / ישראל ס...)

הודו מאשימה מדינות זרות בניפוח בלתי־הוגן של הסכנה

ניו דלהי, (ע"ר, ע"צ). מספר מקרי הדבר עלה ביום רביעי במאות בהודו, אך לא מתו אנשים נוספים, והממשלה ההודית האשימה אתמול מדינות זרות בניפוח בלתי־הוגן של הסכנה.

1,500 חשודים במחלת הדבר, לעומת פחות מאלף ביום רביעי, היו נתונים אתמול בהסגר במקומות רבים בין העיר סוראט במערב הודו, מוקד המחלה, ובין כלכותה – מסרו מקורות רשמיים.

שני אנשים נוספים מתו כתוצאה מהמחלה, ובסך הכל עלה מספר המתים ל־49, מסר מקור רפואי רשמי.

אחד המתים האחרונים היה במדינת מהאראשטרה, מדרום לסוראט, וטכנורים, כי זהו מקרה המוות הראשון שמחוץ לאיזור סוראט.

כמעט כל הנגועים במחלה ביקרו לא מכבר בסוראט, שם פרצה בשבוע שעבר מגיפת דבר־הריאות. בעקבות כך נמלטו מהאיזור יותר מ־300 אלף תושבים.

ממשלת דלהי הורתה אתמול לסגור מיד את כל בתי הספר והקולנוע בבירת הודו, במאמץ לבלום את התפשטות מגיפת הדבר, מסר ראש הממשלה של דלהי, מאראן לאל חורענה.

הוא ציווה לסגור את בתי הספר עד ל־15 באוקטובר ואת בתי הקולנוע עד להודעה חדשה.

בתי ספר רבים התלוננו בפני ממשלת דלהי, כי אין להם האמצעים לקבוע אם תלמידיהם חלו במחלה.

דאקה. שכנותיה של הודו ומדינות אחרות באסיה הגבירו אתמול את המאמצים למניעת התפשטות מחלת הדבר. בין היתר הופסקו טיסות, נסגרו גבולות והוחמרו הבדיקות של נוסעים המגיעים אל ארצות אלו.

דובר בכיר של נמל תעופה בבנגלדש מסר, כי החל מאתמול טיסות מבומביי ומניו דלהי אינן מורשות לנחות בעיר הבירה דאקה. בנגלדש סגרה כבר ביום רביעי את גבולה עם הודו, להוציא ... נקודות כניסה.

פקיסטן, סרי לנקה, מלדיב..., סינגפור ותאילנד הגבילו ... קשרי נוסעים עם הודו, ... צעדים מזמידים כדי למנוע ... המגיפה לתחומן.

עם זאת, מטוס ג'מבו של אל על שיצא אתמול בערב לבומביי היה מלא עד אפס מקום.

דובר אל על מסר, כי כלל לא היו ביטולים מאז פרצה מגיפת הדבר בהודו.

"אין סימנים של בהלה, אבל אנחנו מחלקים עלוני הסברה לנוסעים כיצד לנהוג באמצעי ... מסוכנים," אמר הדובר.

החוזרים עוברים בדיקה ... לא על־ידי רופא, לפני ... למטוס. עד כה לא עוכב איש ... המגיעים לארץ.

מבצע!!!
הלוח הירוק
הלוח המוכר בעיר בכפר ובקיבוץ
03-6388508

פיס צ'אנס

ההגרלה מיום 29.9.94

♣	♦	♥	♠
7	9	10	7

בהגרלת הלוטו שהתקיימה אתמול בערב עלו בגורל המספרים הבאים: 8 24 33 35 40 44 והמספר הנוסף 49.

"קדחת הלוטו" הגיעה לשיא

(ע). "קדחת הלוטו" שהחלה בחול המועד סוכות וצברה תאוצה בימים האחרונים, הגיעה אתמול לשיאה, כשרבבות מתושבי הארץ צבאו על אלפיים דוכני מפעל הפיס, והמשיכו למלא טורים בקצב גובר.

כל המכירות השבוע עבר את ה־40 מיליון ש"ח. מולאו יותר משני מיליון ו־170 אלף טפסים וכ־32 מיליון טבלאות.

במהלך השבוע ובעיקר בימים האחרונים, הגבירו שוטרים את הסיורים ליד מוקדי המכירות המרכזיים, לאחר שבעל דוכן פיס נשדד באשדוד ונלקחו ממנו 3,000 ש"ח.

בבניין מפעל הפיס בתל אביב הוקף החל מיום ה' אחר הצהריים בשוטרים, שאיבטחו את המקום ושמרו על הסדר, מול קהל של מאות הרבות שביקשו לעקוב אחר מהלכי ההגרלה, שאף שודרה בשידור ישיר בטלוויזיה.

בהגרלת פיס חוק שהתקיימה אתמו לבערב עלו בגורל המספרים הבאים:

- ב־1,000,000 ש"ח זכה כרטיס 329677.
- במכונית הונדה זכה כרטיס 395674.
- ב־5,000 ש"ח זכו כרטיסים: 744517 003054 809809 740577 063990 336328 838068 692279 384907 800563 833616 112536 473891 670367 606184 737181 391220 225582 860732 097308 557837 144663 604913 129930 447943 747047.
- ב־1000 ש"ח זכו כרטיסים המסתיימים ב־5 ספרות: 37566 17586 42845 02680 58374 48238 87891 56515 85450 06084 66795 73479 21540 33082 00423 07548 99628 60403 25479.
- ב־100 ש"ח זכו כרטיסים המסתיימים ב־3 ספרות: 637 025 772 292.
- ב־20 ש"ח זכו כרטיסים המסתיימים ב־2 ספרות: 88 72 95 63.
- ב־10 ש"ח זכו כרטיסים המסתיימים ב־2 ספרות: 83 56 36 68 30 78 80.
- ב־7 ש"ח זכו כרטיסים המסתיימים בספרה 4.

חייל צה"ל נפצע באורח קל בחברון

חייל צה"ל נפצע אתמול בבוקר באורח קל כתוצאה מפגיעת אבן.

מחקירה ראשונית עולה, כי סמוך לשעה 7 בבוקר נזרקו בקבוק תבערה ואבנים לעבר סיור צה"ל שעבר בחברון. אחד החיילים בסיור נפגע באורח קל מפגיעת אבן ופונה להמשך טיפול בבית חולים. בקבוק התבערה שנזרק, התנפץ והתלקח על הג'יפ, אולם לא היו נפגעים נוספים.

חיילי הכוח הגיבו בירי ובאמצעים לפיזור הפגנות.

עתי"ם
מרכז למשפחות אסירים נפתח בחיפה

המרכז השני בארץ, והיחידי מצפון לתל־אביב, למען ילדי אסירים ומשפחותיהם, נפתח אתמול בשכונת ואדי סאליב בחיפה.

מרכז זה, הוא פרי פעילותה של עמותת "יד לאדם", בראשה עומדת הפסיכולוגית ד"ר עדינה תמיר. פעילות העמותה בחיפה בהלה בעקבות קשר עם איש הציבור בן ציון בומס ז"ל.

לאחר מותו של בומס המשיכה חווה אשתו את מפעלו זה והביאה אותו לידי מימוש.

עמותת "יד לאדם" עוסקת בשיקום אסירים ובמתן סיוע נפשי, חברתי ותרבותי למשפחות אסירים. העמותה עצמאית ומתקיימת מתרומות בלבד.

נחמן גלבוע

בג"ץ אישר את צאת משלחת השוטרים להאיטי

המשלחת תצא לדרכה בסוף שבוע זה

▫ נחמן גלבוע, עליזה חטואל

משלחת השוטרים להאיטי תצא לדרכה לקראת סוף שבוע זה. כך מסר אתמול שר המשטרה, משה שחל, בעקבות החלטת בג"ץ להתיר את יציאת המשלחת מטעם מדינת ישראל להאיטי.

דובר שר המשטרה מסר אתמול, כי השר שחל קיבל בסיפוק את החלטת בג"ץ בדבר שיגור השוטרים להאיטי והוא רואה בה החלטה בעלת חשיבות רבה. הוא הוסיף, כי לדעת שר המשטרה מהוות החלטות בג"ץ תשתית חשובה ביותר לפעולות ממשלה במשטר דמוקרטי.

שר המשטרה עידכן את ראש הממשלה, יצחק רבין, בנושא ההכנות לשיגור המשלחת בעקבות החלטת בג"ץ. השר הינחה את ראש המשלחת, ניצב גבי עמיר, להתארגן ולערוך הכנות אחרונות לקראת יציאת המשלחת לדרכה

סיעת חדש קוראת לממשלה להחליט לאלתר על ביטול יציאת משלחת השוטרים להאיטי. זאת חרף החלטת בג"ץ לאשר את יציאתה.

"על הממשלה להרהיב עוז, להבין שהיתה זו החלטה אומללה ולחזור בה ממנה. התסבוכת בהאיטי כבר הולכת ומתעצמת וניתן להבין בנקל שאין שום הגיון במעורבות בהאיטי, גם אם זו עולה בקנה אחד עם פקודת המשטרה ומגבלות משפטיות אחרות כפי שגרס בג"ץ", אמרו ב"חדש".

מנהל הרדיו הפלסטיני נחקר במשטרת ירושלים

סמיח סמרה נחקר בנוגע לחשד כי נחטף על ידי אנשי השב"כ הפלסטיני ▫ בתום החקירה קיבל אישור מעבר לעזה

▫ נחמן גלבוע

מנהל הרדיו הפלסטיני, סמיח סמרה, התייצב אתמול לחקירה במשטרת ירושלים.

סמרה התייצב על פי דרישת פרקליטות המדינה, כתנאי למילוי בקשתו להחזרת דרכונו. דובר מחוז ירושלים מסר, כי החקירה נמשכה כעשרים דקות, ולאחריה קיבל סמרה על פי בקשתו, אישור מעבר לרמאללה ולאחר מכן לעזה.

הוא התייצב לחקירה בלוויית עורך דינו, בניגוד לדבריו של ראש השב"כ הפלסטיני ביריחו, ג'יבריל ראג'וב, שטען שסמרה לא יופיע לחקירה.

סמרה נקרא להעיד בפרשה שבה נעצרו שלושה מאנשי ראג'וב, בחשד לפעילות משטרתית בתחום ירושלים.

הם נחשדו בחטיפתו של סמרה ליריחו, לאחר שנתפס מתרועע במלון עם אשה נשואה.

בחקירתם הכחישו אנשי ראג'וב, כי חטפו את סמרה וטענו, כי התלווה אליהם מרצונו החופשי.

גם סמרה טען בעדותו כי לא נחטף. גורמים במשטרה טענו, כי רצונו של סמרה באישור מעבר לעזה, מעיד על שאינו מעוניין לחזור לאיזור שליטתו של ראג'וב.

שלושת אנשי השב"כ הפלסטיני לא שוחררו עדיין ממעצרם, כיון שלא מולאו התנאים שקבע בית המשפט לשחרורם. בין התנאים: הפקדת ערבות של 30 אלף שקל, מעצר בית והתייצבות לחקירה מתי הצורך.

במשטרה עדיין לא ברור אם יוגשו כתבי אישום [illegible] החקירה.

חסן מלך מרוקו מינה נציג בלשכת הקישור בעזה

(ע"ד) – חסן מלך מרוקו מינה את הקולונל מוחמד עבדלסאלם סינאסור, לראש לשכת הקישור בעזה. כך נמסר אתמול בהודעה רשמית של משרד ההסברה המרוקני.

סינאסור מכהן בתפקיד בכיר במחלקת הטקס של בית המלוכה מאז 1971.

בהודעת משרד ההסברה נאמר, כי סינאסור יהיה נציג המלך באזור הממשל העצמי ברצועת עזה.

מרוקו הודיעה על פתיחת משרדי קישור בעזה ובישראל, ותהיה המדינה הערבית השנייה, אחרי מצרים, שתכונן קשרים דיפלומטיים עם ישראל.

ראש הלשכה המרוקנית בתל אביב טרם מונה. דיפלומטים אמרו כי לדעתם ייפתחו הלשכות בעזה ובתל אביב עוד לפני סוף אוקטובר.

רבין נועד אתמול עם סגן ראש ממשלת סין המבקר בישראל

מדובר באישיות הסינית הבכירה ביותר, המבקרת בארץ מאז כינון היחסים ▫ השניים דנו בפרוייקטים משותפים

פגישת ראש הממשלה, יצחק רבין וסגן ראש ממשלת סין, אתמול בירושלים   צילום: שטיין/הררי

▫ יאיר מידן, פאר לי

ראש הממשלה ושר הביטחון, יצחק רבין, נועד אתמול לפגישת עבודה עם סגן ראש ממשלת סין, דז'או ג'י חואה, האישיות הבכירה ביותר בהנהגה הסינית, שביקרה בישראל מאז כינון היחסים הדיפלומטיים ב־1992.

ראש הממשלה רבין הביע שביעות רצון מהתפתחות הקשרים בין שתי המדינות והביע הערכה אישית לתרומתו של האורח מסין לגיבוש היחסים, עוד ב־1979, כשהיה ממונה על התעשיות הבטחוניות בסין.

ראש הממשלה ציין את ההתקדמות ואת שיתוף הפעולה בין שתי המדינות בתחום הכלכלי, אך ציין, כי יש מקום להוסיף ולגבש פרוייקטים משותפים נוספים.

בפגישה השתתפו השרים הכלכליים יעקב צור, בנימין בן אליעזר, שמעון שטרית ומיכה חריש. השר האורח, ציין בסיפוק את פרוייקט המפעל לניצול אוצרות אגם בסין, הדומה בתכונותיו לים המלח, באמצעות ידע ישראלי. הוא ביקש להסתייע בידע ישראלי גם בנושא שימור מים ומערכות השקייה.

סין מחויבת לתמוך בכל מהלך שיביא לשלום כולל באזור – אמר אתמול האורח לראש הממשלה.

השר האורח ציין, כי בשמונת החודשים הראשונים של 94', הגיע המאזן המסחרי בין שתי המדינות ל־150 מיליון דולר, כאשר בשנת 93' כולה הוא עמד על 100 מיליון דולר בלבד.

צוותים משותפים יגבשו היום הצעות לפרוייקטים, ואלו יידונו בארוחת ערב שיערוך הערב רבין לסגן ראש ממשלת סין.

ישראל תצורף לצוותי המחקר האירופיים

▫ פאר־לי שחר

"צירופה של ישראל כשותפה מלאה בצוותי המחקר והפיתוח של הקהילייה האירופית, אמור לעורר את המדינות המושכות קדימה את תהליך השלום. יש מי שמוכן לעודד ולסייע לאלו הרוצים בשלום". כך אמר אתמול שר המדע הבריטי, דיוויד האנט, בפגישה שקיים עם סגן שר החוץ, יוסי ביילין בירושלים.

השר הבריטי הסביר, כי התנגדותה של בריטניה לצירופה של ישראל כשותפה מלאה במחקר ובפתוח של הקהילייה, נבעה מבעיה בירוקרטית. מרגע שהתגברו על בעיה זו, המשיך השר, בריטניה שינתה את עמדתה.

ספטמבר היה חודש שקט בדרום לבנון

(ע'א.פ) – חודש ספטמבר היה השקט ביותר בדרום לבנון ב־18 החודשים האחרונים, אמר אתמול דובר מטעם כוח השלום הזמני של האו"ם. הוא הוסיף, כי במהלך החודש נרשמו רק 35 פעולות צבאיות נגד ישראל, בהן נהרגו שלושה בני אדם ונפצעו עשרה.

לפי דיווחיו של מפקד כוח האו"ם בנקורה, חייל ישראלי אחד נהרג ושלושה נפצעו. כן נהרג איש צד"ל, ונפצעו שבעה. מקורות בחיזבאללה דיווחו על הרוג אחד. זהו מניין ההרוגים הנמוך ביותר בדרום לבנון מזה שנתיים.

שוחט יפגש היום עם שר האוצר הירדני

▫ יאיר מידן

שר האוצר, אברהם שוחט, ייפגש היום עם שר האוצר הירדני, סמי קמואה. מדובר בפגישה ראשונה בין השניים והיא תתקיים במשרדי המשלחת הישראלית בספרד. הנושאים על הפרק: יחסי הסחר בין שתי המדינות, שיתוף פעולה כלכלי, והידוק היחסים הכלכליים.

ברעם: להגדיל את מספר הבקרים בנמלי התעופה

▫ סימה באר

"יש להגדיל את מספר הבקרים בנמלי התעופה, אחרת תיגרם פגיעה בתיירות", טען אתמול שר התיירות, עוזי ברעם, בפנותו לשר התחבורה, ישראל קיסר, ולממלא מקום מפכ"ל המשטרה, ניצב גבי לסט. ברעם דורש לתגבר את מספר הבקרים בנמלי התעופה בן גוריון ועובדה, עם פתיחת עונת הצ'רטרים לאילת. ברעם קבל על הזמן הרב שממתינים תיירים בביקורת הגבולות.

חייל מילואים נפצע באורח קל ברמאללה

(ע) – חייל מילואים נפצע אתמול בצהריים באורח קל, בתקרית של ידוי אבנים שהיתה ברמאללה.

החייל נסע ברכבו הפרטי ועשה דרכו לבסיס שבאזור רמאללה. הוא לא הכיר את הדרך ונכנס בשוגג למקום ליד כיכר מנארה. שם, עצר את רכבו ושאל את אחד התושבים המקומיים למחוז חפצו.

בתוך זמן קצר, הבחינו העוברים והשבים בישראלי שנקלע למקום וידו בו אבנים. החייל נפצע בעורפו מאבן, אך למזלו, עבר בסמוך קצין צה"ל שחילץ אותו מהמקום.

ערבי ניסה לתקוף חייל במחסום ארז

▫ רמי שני

צעיר ערבי בן 14, ניסה לתקוף אתמול בבוקר חייל צה"ל במחסום ארז.

החייל השתלט עליו, עצר אותו והעביר אותו למשטרת מחסום ארז לטיפול.

התוקף היה ללא נשק וניסה להכות את החייל בידיו. כאמור, התקיפה לא עלתה בידו.

שוטרים פלסטינים יתחילו לפטרל בשכם

(ע"ד) – המשטרה הפלסטינית מתכננת להתפרס בסוף השבוע, לראשונה, מחוץ לשטחי האוטונומיה בעזה וביריחו, מסר בכיר פלסטיני.

הבכיר אמר, כי 50 שוטרים, המהווים חלק מקבוצה של 75, שסיימו ביום שני קורס אימונים ביריחו, יתחילו לפטרל בשבת בשכם.

מישראל לא התקבל אישור רשמי לפעולה זו, אך מקור ישראלי אמר, כי לישראל אין התנגדות לכך.

על המשמר
לציונות לסוציאליזם לאחוות עמים
עורך ראשי: צבי טימור   מנכ"ל: יוסף הולנברג
עורך משנה: ישראל זמיר   מרכזת המערכת: דורית גפן
המו"ל: עיתון וספר בע"מ
המערכת והמנהלה
תל אביב, 67771 רח' תוצה ומגדל 2 טל. 03-6388555 פקס 03-5370037
מח' מודעות: טל' 03-6388508 פקס' 03-372301
מח' המנויים 177-022-0668 שרות שק דואר (נעול 61999)
סניף ירושלים: רח' בן יהודה 2, חדרים 102, 121, טל' 02-255161 פקס 02-250145
ת"ד 1216 ירושלים 91008
סניף חיפה: רח' פבזנר 17 טל' 04-673673, פקס' 04-676057, ת"ד 4007 חיפה 31040
عل همشمار
AL HAMISHMAR (THE GUARDIAN) Daily
Tel-Aviv P.O.B. 61999
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי יד.
© כל הזכויות שמורות
מודפס ב"הדפוס החדשי" בע"מ, טל. 03-6388510

מרצ מגיבה בחריפות על אישור ההסכם עם ש"ס בלשכת העבודה

"העבודה מעלה במחוייבותה לזכויות האזרח בישראל" – אומר ח"כ רן כהן

אלוני: חשוב שכולם ידעו שאנחנו לא הפודלים של רבין ▫ מרבית חברי סיעת מרצ יצביעו בכנסת בעד צירוף שרי ש"ס – רק השרה אלוני והח"כים חזן ופורז עשויים להצביע נגד ▫ יו"ר ש"ס בניזרי: השפיות חזרה לעבודה

▫ יהודה צור, בצלאל עמיקם

סיעת מרצ הגיבה אתמול בחריפות על אישור ההסכם עם ש"ס בלשכת מפלגת העבודה. יושב ראש הסיעה, רן כהן, אמר שמרצ לא הסכימה להסכם הזה, ולדאבונו, היא נמצאת עכשיו בעימות עם מפלגת העבודה. "אבל לא נכנע ומעולם לא הסכמנו להסכם", אמר כהן, שהוסיף ואמר, כי העבודה מעלה במחוייבותה לזכויות האזרח בישראל. לדבריו, "מרצ תאפשר את צרופה של ש"ס לקואליציה, היא בהחלט מחוייבת לכך, והיא רואה בש"ס חלק מהקואליציה. הקואליציה היא בבת עינינו ונמשיך להגן עליה כל הזמן, ויחד עם זאת, נילחם בחקיקה ובהסכם. לפי ההסכם הקואליציוני, יש לנו זכות וטו, ולא נהסס להפעילה," אמר.

השרה שולמית אלוני ציינה, שמרצ תמתין עד להחלטת מרכז מפלגת העבודה, שידון בהסכם העבודה־ש"ס. לדבריה, "חשוב שכולם ידעו שאנחנו לא הפודלים של רבין. הבענו את עמדתנו וחזרנו עליה גם אמש בישיבת הסיעה, ולפנינו עוד הדיון בבג"ץ ובמרכז, ואז נראה מה הלאה," אמרה אלוני. השרה אלוני התפלאה על ההתקפות נגד השר רובינשטיין וח"כ דדי צוקר. "השניים מעולם לא הישלו את רבין כאילו יש להסכם סיכוי להתקבל אצלנו," אמרה. היא ציינה, כי רבין הוזהר על ידה לפני למעלה מחודשיים שלא לחתום על הסכם עם ש"ס, שכן הדבר לא יזכה לתמיכת מרצ.

גורמים במרצ הדגישו אתמול, שלמעשה אין עדיין עילה למרצ לפעול, שכן ראש הממשלה מתכוון להביא לאישור הכנסת ביום שני הבא את צירוף שני שרי ש"ס, ולא את ההסכם שנחתם בין העבודה לש"ס. הדבר יחייב את מרצ להצביע בעד הצירוף, כי על כך החליטה הסיעה השבוע ומצפים שרק השרה אלוני, וחברי הכנסת נעמי חזן ואברהם פורז יצביעו נגד. הנהלת מרצ תתכנס ביום ראשון הבא לדון בהתפתחויות.

חבר הכנסת שלמה בניזרי, יו"ר ש"ס, הביע אתמול את שמחתו על אישור ההסכם עם ש"ס. "אני מברך את מפלגת העבודה על אישור ההסכם, ואני חושב שהשפיות חזרה לעבודה," אמר בניזרי.

לדבריו, מפלגה שחותרת לשלום עם אויב חיצוני החליטה להגיע לשלום גם בתוככי מדינת ישראל וקיבלה החלטה נכונה, שתוכל להוביל אותנו גם לשלום עם אויב חיצוני וגם לשלום פנימי. בניזרי פנה לאזרחי ישראל, באומרו, "אני רוצה להרגיע את כל אזרחי המדינה שחוששים שמצבם יורע ואנחנו נפתח במסע כפייתי, לא כך הדבר. אנחנו מתכוונים להמשיך במצב כפי שהוא היום, כל עוד לא יחליט בג"ץ אחרת, שאז נפעיל את הסעיפים בהסכם," אמר בניזרי. עם זאת, ציין יו"ר ש"ס, עדיין יש בג"צים בדרך ויש להמתין לסיום הדיונים, שכן נוצרה תחושה שהבג"צים הם המחליטים במדינה. הוא הבהיר, שהשנתיים האחרונות הוכיחו שש"ס יכולה לפעול יחד עם מרצ בשמירה על סטטוס־קוו. הוא ציין, שמי שפגע בסטטוס־קוו הוא הבג"ץ. "אנחנו לא נגד מרצ, אלא נגד הגישה הזו של הבג"ץ," אמר בניזרי. הוא הביע את תקוותו, שהקשר בין מרצ וש"ס יהיה פורה. לדבריו, אין יסוד להנחה שהליכוד והימין הם הצדיקים הגמורים ומרצ הם הרעים.

חבר הכנסת "המרדן" של ש"ס, יוסף עזרן, אשר אינו מתכוון להצטרף לקואליציה ביחד עם חבריו, אמר שספק רב אם הקואליציה תחזיק מעמד, שכן אי אפשר לשתף פעולה עם מרצ, שהם אנשים שלא הולכים בדרכי תורה. ח"כ עזרן סבור, כי "השידוך בין מרצ לש"ס הוא מאוד לא מוצלח בלשון המעטה. הסכר שמעמידה ש"ס הוא כמו סכר קרטון באסואן."

"נבחרתי לכנסת מטעם ש"ס והרב עובדיה יוסף הוא אבי הרוחני. לכן ורק בשל הכבוד שאני חש כלפיו לא אגיב," אמר עזרן.

כשנלחץ ונשאל מדוע אין הוא מסיק את המסקנות ומתפטר מהמפלגה שאת דרכה הנוכחית הוא שולל, השיב ח"כ עזרן, שאין הוא יכול לעשות זאת. "נקלעתי למצב שאני חבר בש"ס. עם כל הכבוד וההערכה, סיעתי מקבלת כיוון לא נכון".

שלוש עתירות לבג"ץ הוגשו נגד ההסכם

▫ יהודה צור

אתמול הוגשו לבג"ץ שלוש עתירות נגד ההסכם הקואליציוני בין העבודה לש"ס. עורך הדין זאב [illegible], ראשון העותרים, טען כי הסכם עוקף בג"ץ [illegible] בחייו ובזכויותיו כאזרח חילוני במדינת ישראל, וישפיע על אופייה של המדינה. לדבריו, [illegible] המשפטים הכלולה בהסכם לבחינת [illegible], תכריע בעניין איכות החיים בארץ, [illegible] של שיפוט משפטנים, דבר הפוגע [illegible] הרשויות. הוא מבקש שבג"ץ ימנע את [illegible] ההסכם על ידי הוצאת צו ביניים.

עתירה שנייה הוגשה על ידי התנועה לאיכות [illegible] בישראל. לדברי התנועה, ההסכם סותר את [illegible] אדם וחירותו, בכך שהוא מגן רק על [illegible] החיים ולא מגן על חילונים. לדברי התנועה, [illegible] הדתיים הוא חריגה מהדמוקרטיה, ויש [illegible] את ההסכם כולו.

העתירה שלישית באה דווקא מכיוון אחר, מארגון [illegible] עצמו "בוחרי ש"ס מאוכזבים", שכל חבריו [illegible] בני ברק, הטוענים שמועצת החכמים של [illegible], הפוסקת אחרונה בתנועה, לא אישרה את [illegible] הקואליציוני כפי שמחייב תקנון המפלגה.

יו"ר הקואליציה, ח"כ אלי דיין, עם ח"כ "המורדן" של ש"ס, הרב יוסף עזרן, שאמר אתמול, כי "הסכר שמעמידה ש"ס בעניין [אנשי מרצ שאינם הולכים בדרכי תורה] הוא כמו סכר קרטון באסואן." (צילום: יצחק הררי)

חברי הכנסת תקפו את דברי השרה נמיר על העלייה מרוסיה

▫ יוסף גלילי

"מדינת ישראל קמה כמדינתו של העם היהודי כולו. יש לזכור אותם רגעים בהיסטוריה של עמנו בהם מאות אלפי פליטים, רצוצי גוף ונפש, במחנות העקורים באירופה, הם אשר היוו, דווקא בשל מצבם, את המשקל בהחלטה הגורלית על הקמתה של מדינת ישראל. לכן רעיון העליה הסלקטיבית נוגד את אושיותיה של המדינה," אמר אתמול שר הקליטה, יאיר צבן, על דוכן הכנסת, בהשיבו בשם הממשלה ל־7 הצעות לסדר היום, שהגישו חברי הכנסת מנע, זנדברג, טמקין, זאבי, יהלום, ודינר ומרום, בעניין הצעתה של השרה אורה נמיר הגבלת עלייתם של קשישים ונכים מחבר העמים.

את דבריו, שלוו בקריאות ביניים רבות מצד ספסלי האופוזיציה, כיוון השר צבן בעיקר, לאורה נמיר וקרא לה לחזור מדבריה – "את אישה אמיצה וצריך אומץ לחזור בך כשאת שוגה".

בהמשך הדיון השמיעה השרה נמיר את גירסתה לדברים שפורסמו על ידה: "לא קראתי ואינני קוראת לשינוי חוק השבות או לעריכת מיון מוקדם בקרב העולים, אך אני מבקשת להתריע מפני התופעה התגוברת, לפיה רבים מהצעירים היהודים בחבר העמים מתנערים מחובותיהם הבסיסיות כלפי הוריהם המבוגרים, ומטילים את מלוא האחריות לרווחתם על כתפי האוכלוסיה בישראל," אמרה. היא הוסיפה, כי "כפי שממשלה זו מחויבת לדאוג לכל יהודי ויהודי המבקש להצטרף אלינו, כך היא מחויבת לדאוג לרווחתם של הבנים והבנות שגדלו כאן והשקיעו את מיטב שנותיהם בשירות העם והמדינה". היא ציינה שמאז שאמרה את הדברים, לשכתה מוצפת בפניות מאזרחים המבקשים להודות עם דבריה.

חברי הכנסת מהקואליציה והאופוזיציה כאחד השמיעו ביקורת חריפה על הכרזותיה של נמיר. נמיר לא נכחה באולם בעת נאומי הדוברים.

ח"כ דוד מנע (ליכוד) השתלח בשרה ואמר: "כבן של עולים, עומד אני בוש ונכלם ואחוז זעם על תרפת הסלקציה. אני בוש שממשלת השמאל היא ממשלת הסלקציה, ולא יעזרו שום גינויים של רה"מ". ח"כ בני טמקין הביע זעזוע מהדברים: "כמה שנאה אפשר להכניס בנאום אחד. זו גזענות הפוכה." הוא ביקר את דברי השרה ואמר, כי אינם משקפים את מדיניות הממשלה.

ח"כ רחבעם זאבי (מולדת): "העליה היתה ונשארה נשמת אפה של כל יהודי באשר הוא. שלם או שבור, עשיר או עני, בעל מקצוע או בטלן, בעל משפחה או ערירי. צריך להעלותו לארץ והמדינה צריכה לקלוט אותו. ח"כ יצחק לוי (מפד"ל): אין לאיש כל זכות מוסרית או משפטית למנוע עליה ארצה מיהודים בין אם הוא מוגבל, בין אם הוא נכה, ילד או קשיש, ואפילו לא מיהודי מת. זה בסיס ההוויה שלנו כאן".

▪ תמיכות המדינה במוסדות תורה ניתנות תחת פיקוח רופף בלבד וקיים חשש לדיווחים כוזבים ולהוצאת כספים במירמה. למסקנה זו הגיעה יו"ר ועדת הכנסת לביקורת המדינה, לאחר בדיקת דו"ח המבקרת. מנתוני המוסד לביטוח לאומי נמצא, כי אלפי תלמידים שהצהירו כי תורתם אומנותם – עובדים בשכר.   **בצלאל עמיקם**

ח"כ שילנסקי בכנסת, בעת ביקור ראש ממשלת ליטא:

"אמור בליטא לבני עמך שהיהודים אינם עוד הפקר"

▫ עליזה חטואל

ראש ממשלת ליטא אדולפס שלז'ביציוס היה אתמול אורח הכנסת. הוא הגיע עם פמליה של שרים, סגני שרים ואישים מרכזיים בליטא.

ח"כ דב שילנסקי (ליכוד), יליד ליטא, ביקש את רשות הדיבור. במלים נרגשות פנה שילנסקי לראש הממשלה הליטאי וסיפר לו את קורות משפחתו בשואה. "בליל ה־26.6.41 נכנסו הגרמנים לעיר שבלי שבליטא, העיר בה נולדתי וגדלתי. כעבור יומיים, בליל ה־28 ביוני, התפרצו לביתנו הליטאים והוציאו ממנו את שלושת הגברים שמצאו, וביניהם הגבר הזה (ח"כ שילנסקי עצמו), שהיה רק בן 16. לאחר שריכזו כ־200 יהודים, הובלנו על ידי קבוצת ליטאים חמושים ברובים, תוך מכות וגידופים, לבית הסוהר שברחוב טרקו. אחד מהם, חבר כיתתי מבית הספר, הבחין בי וקרא לליטאי האחר האחראי על המבצע. היה זה חבר כיתה שלי, שמו היה ראודוניס, ושניהם פרצו בצהלת שמחה. אני לתומי חשבתי שאני מובל למאסר בגלל אי הבנה כלשהי ותיכף אשתחרר, אך הם ידעו שהדרך מבית הסוהר מובילה לחורשת קוז'אי שמחוץ לעיר, ושם הבורות היו מוכנים. שני חברי לכיתה ידעו זאת. הם הובילו את היהודים גם מבית הסוהר לבורות, והשתתפו בירי, שמילא את הבורות שכבה אחר שכבה. הם יכלו לשחררני מהשיירה, ואני הרי חבר שלהם.

"אדוני ראש ממשלת הליטאים: למה הובילונו שני הליטאים, חבריי האישיים מהכיתה, למוות, ובנוסף לזה עוד צהלו ושמחו? ועוד שאלה לי אליך: שלוש שנים הייתי בגיטו. הרעב היה איום, אנשים גססו מרעב. חברי הליטאים, ככל הליטאים, ידעו זאת ולהם היה מספיק אוכל. למה אף אחד מחבריי כיתתי לא הביא לי, ולו פרוסת לחם יבשה אחת, אפילו מאותו סוג שזרקו לזבל, אך עבורי יכול היה אוצר כזה להיות הצלה ממש. שאלתי למה? למה? אני יודע את התשובה: כי הוא יהודי.

"כשתחזור לליטא, תגיד לבני עמך, שהיהודים אינם עוד הפקר. שידעו, כי עם ישראל ניצח".

ראש ממשלת ליטא האזין לשילנסקי והודה לו על דבריו.

חברי ועדת הכנסת סרבו להעניש את ח"כ צחי הנגבי על גימיק שביצע במליאה

▫ בצלאל עמיקם

יו"ר הכנסת, שבח וייס נדהם אתמול כשהתברר לו שחברי ועדת הכנסת לא רק שאינם תמימי דעים עם תביעת העונשין שלו נגד ח"כ צחי הנגבי בגין גימיק שביצע במליאה, אלא אף תומכים בתעלול.

אתמול פסקה הוועדה ברוב מוחץ 7 נגד 1 לנהוג בסלחנות כלפי צחי הנגבי, ששיעשע את הבית במהלך נאום ראש הממשלה שלשום, שעה שהשמיעו קלטת של נאום הבחירות של רבין מלפני שנתיים נגד פינוי הגולן.

הח"כים הסבירו, כי מדובר במעשה לצון וסירבו לאשר את העונש שדרש וייס להטיל על הנגבי – הרחקה מחמש ישיבות מליאת הכנסת. רק יו"ר הוועדה, ח"כ חגי מירום תמך בנקיטת סנקציות.

וייס ומירום הביעו דאגה ממעשי קונדס עתידיים במרוצת מושב החורף של הכנסת, שיתרמו לביזוי בית הנבחרים בעיני הציבור.

אחותו של אילן סעדון נפגשה עם סאלח שחאדה בכלא אשקלון

האסיר היה מפקד חוליית עז אדין אל קסאם, שחטפה ורצחה את החייל □ ג[...] לאחות כי רק אם ישוחרר מכלאו ויקבל הגנה יוכל לסייע במציאת הגופה

□ רמי שני

מול חוטה, אחותו של החייל הנערר אילן סעדון, ועורך הדין של המשפחה, אמיר. אברהמי, נפגשו אתמול למשך שעה בכלא אשקלון, עם מי סאלח שחאדה, מי שנחשב בתקופת היעלמותו של סעדון למפקד חוליית 'עז אדין אל קאסם' שחטפה ורצחה את החייל.

הפגישה התקיימה לבקשת משפחת סעדון, שקיוו לקבל פרטים על מיקום גופתו של סעדון כיוון שלמרות החיפושים והחקירות שניהלו, לא התגלתה ואף לא נמצא שום קצה חוט שיוביל אליה את החוקרים.

שוואדה נחשב בעבר לרמטכ"ל החמאס ושמו נקשר לאירועים רבים. הוא נעצר בגל המעצרים הגדול לאחר חטיפתו של אילן סעדון, הורשע ונכלא לתקופה בת 15 שנה.

הוא נתבקש על ידי חוטה ועו"ד אברהמי למסור מידע כמפקד חוליית הרצח, אולם סירב בטענה שאינו יודע מה עלה בגורל הגופה. עם זאת, הסכים לבצע חקירה במידה וישוחרר מהכלא, יחזור לעזה ובטחונו האישי יובטח.

אילן סעדון נעלם ב־3 במאי [...] בעת שהיה בדרכו לבסיס. ה[...] אירע בתקופת האינתיפאדה, כשנתיים לאחר שהחלה. [...] החקירה, הוא עלה על טרמפ [...] ככל הנראה מחבלים [...] ומאז נעלמו עקבותיו.

המשטרה והצבא הפעילו [...] גדולים בחיפושים אחריו, [...] בוצעו מעצרים רבים [...] החמאס שבתקופה זו [...] ראווה רבות וגרמו לנפגעים [...]

ערוצים פתוחים שרת התקשורת שולמית אלוני. והממונה על התרבות וההסברה ברשות הפלסטינית יאסר עבד רבו, נפגשו אתמול ודנו בנושא הקצאת חדרים לתחנת הרדיו והטלוויזיה של הרשות הפלסטינית, כמתחייב מהסכמי קהיר. בתמונה, מימין לשמאל - שולמית אלוני, רדואן אבו עייש, הממונה על התרבות וההסברה ברשות הפלסטינית, ושלמה וקס מנכ"ל משרד התקשורת (צילום: אילן אוסנדרייבר/ישראל סאן)

האגודה לזכויות האזרח מוחה על הגבלת העיסוק ברוכלות בחיפה

(ע). האגודה לזכויות האזרח בישראל מחתה אתמול על האיסור על עיסוק ברוכלות חדשה בחיפה, על אלה שלא עסקו בכך עד היום, וטענה כי הוא עומד בסתירה לחוק יסוד חופש העיסוק ולעקרונות יסוד חוקתיים אחרים, הקשורים לזכות לבחור במקצוע ובמקור פרנסה.

עו"ד ישראל דורון, מהאגודה לזכויות האזרח, פנה למועצת עיריית חיפה וטען, כי החלטת האגף לרישוי עסקים לפיה תיאסר כל רוכלות חדשה בעיר, לא יינתנו אישורים לשינויים או תוספות לעגלות, רכבים או דוכנים ולא יינתנו רשיונות זמניים לרוכלות באירועיים ציבוריים, פוגעת בחופש העיסוק. לדבריו, חוק יסוד חופש העיסוק קובע, שכל אזרח זכאי לעסוק בכל עיסוק, מקצוע או משלח־יד.

התנועה לזכויות האזרח טוענת, כי הגבלת חופש העיסוק יכולה להיות רק במקרים של טעמים כבדי משקל הקשורים בטובת הכלל.

עו"ד דורון טוען, כי האיסור הגורף של רוכלות חדשה בחיפה הינו קיצוני ונגוע באפליה, השוללת באופן בלתי סביר וללא כל טעם ממשי את החופש לעסוק ברוכלות.

• **ארבע ערבים מאיזור סמוע** נעצרו אתמול לחקירה במשטרת ערד, כשברשותם רשיונות עבודה מזויפים. היחידה לאכיפת חוקי עבודה של משרד העבודה ערכה מבצע לאיתור פועלי שטחים ללא היתרי עבודה, שעבדו בערד. פקחי משרד העבודה הזעיקו את המשטרה לאיזור של אתר בנייה, שם מצאו 11 פועלים חשודים.

הונגריה מתנצלת על מעשיה בתקופת השואה ועל רדיפת יהודים

ניו יורק(ע"ד). הונגריה התנצלה ביום שלישי על מעשיה בתקופת השואה ועל רדיפת היהודים לפני השתלטות הנאצים ב־1944. בהצהרה ש[...] כנס נציגי הקונגרס היהודי העולמי אמר שר החוץ ההונגרי, לאזלו קובאץ': "הניסיון ההיסטורי של 50 שנים מהווה אולי זמן מספיק לעם ההונגרי, [...] את עצמו באומץ ובכנות, כפי שעשו הגרמנים מיד לאחר המלחמה".

מנהיגים יהודיים קידמו בברכה את ההצהרה, ונשיא הקונגרס אדגר ברונפמן אמר שהיא "אמיצה ומהווה התפתחות חשובה וחיובית ביחסים בין העם ההונגרי לעם היהודי".

קובאץ' אמר, כי הוא מדבר בשם ראש ממשלת הונגריה, גיולה הורן, והוסיף: "צריך לומר בדרך שאינה משתמעת לשני פנים, כי ההיסטוריה מחייבת עלינו להתנצל. אנחנו חייבים להתנצל בשל 600 אלף בני עמנו שנרצחו, ועשרות האלפים שגורשו ועונו.

רות נחמני תקבל 140 אלף שקל פיצוי על כריתת רחמה

(ע). רות נחמני, שתבעה להסתייע בשירותי אם פונדקאית לשימוש בעובריה מוקפאים שהופרו מזרע בעלה לשעבר, תקבל פיצוי בסך 140 אלף שקל על כריתת רחמה – פסק בית המשפט המחוזי בבאר שבע. נחמני תבעה את [...] שטיפל בה, בטענה שגרם בהתרשלות לכריתת רחמה. תביעתה נגד קופת חולים הכללית באותו עניין נדחתה, ללא חיוב בתשלום הוצאות המשפט לטובת הקופה.

רות נחמני (40) מיקנעם התפרסמה בדרישתה להשתמש בשירותי אם הפונדקאית וניהלה מאבק משפטי נגד בעלה לשעבר, דני נחמני, שנשא אישה אחרת. דני נחמני מערער בבית המשפט העליון על ההיתר שניתן לאשתו לשעבר להשתמש בעוברים המוקפאים מזרעו. בית המשפט העליון טרם דן בערעור ובינתיים הסתיימה בבאר שבע תביעת פיצויים בשל נזק גוף שהגישה נחמני בבית המשפט המחוזי בעיר.

הודעה

על כינוס **אסיפה כללית רגילה** של העמותה, מרכז ע"ש ישראל ברזילי ז"ל, לאיזור לכיש והדרום, שתתקיים ביום 13.10.94 שעה 08.00 במשרדים שבקיבוץ נגבה.

על סדר היום:
1. דו"ח הנהלת העמותה ואישורו.
2. אישור מאזנים
3. שונות.

כל חבר בעמותה יראה הודעה זו כהזמנה אישית להשתתף באסיפה. במידה שלא יהיה מניין חוקי לקיום האסיפה. היא תידחה ב־24 שעות ותתקיים בשעה 08.00 באותו מקום בכל מניין.

הנהלת העמותה

בבית המשפט המחוזי בתל אביב תיק הצהרות מוות [...]

בענין: חוק הצהרות מוות, תשליח – 1978 ובענין: הצהרת מותו של נספה שנות השואה המפורט להלן המבקש: הייזר שמעון ת.ז. 0534125

הודעה

להווי ידוע כי המבקש פנה אל בית המשפט המחוזי בתל־אביב בבקשה להצהיר על מותו של נספה שנות השואה המפורט להלן שנעלם ומשערים שהוא מת כי בית המשפט יתן בבקשה הנ"ל ביום 8.12.94 בשעה 12.00 בפני כב' השופט המוסמך.

וזה תיאורו של הנספה לפי הצהרת המבקש:
שם הנעדר: מרדכי יחיאל גורדון — מקום מגורים רגיל: דוניליבין במולין
מקום לידתו: לא ידוע — מקום מגורים הידוע האחרון: דוניליבין במולין
תאריך לידתו: במאה שעברה — אזרחות: לא ידוע — התעסקות: רצען
התאריך הידוע לאחרונה שבו נראה היה שהנעדר עדיין היה בחיים והמקום שבו נמצא או בין השנים 1939–1945 דוניליבין במולין
השמות והכתובות של בני משפחתו הקרובים ביותר:
1. בת־זוג – פרומה גורדון ז"ל נפטרה בשנות ה־30 בדוניליבין פולין. 2. בן – גרשון גורדון ז"ל התגורר בתל מונד עד למותו. 3. בת – הייזר חניה ז"ל והתגוררה בחולון עד למותה. 4. נכד – הייזר שמעון מרחוב בן יהודה 5 ראשון לציון. 5. נכדה – הייזר עמליה מרחוב בר יוחאי [...]

כל מי שיש לו ידיעות על הנספה הנ"ל מתבקש בזה להמציאן לבית המשפט, בין בכתב ובין בעל פה לפני בית המשפט במועד הנקוב לעיל, וכל אדם מעוניין הרוצה להתנגד להצהרת המוות, יתייצב לפני בית המשפט במועד הנקוב לעיל, אם בעצמו ואם על ידי בא כוחו, וינמק את התנגדותו, או ימסור לבית המשפט הצהרה בשבועה שניתנה על ידיו שבה מנומקים טעמי התנגדות, או ימסור הודעה בפני נציג דיפלומטי או קונסולרי של ישראל, שבה יפרט את טעמי התנגדות, שאם לא כן יחליט בית המשפט כטוב בעיניו.

תאריך: 28.6.94 — ורדה אלשייך, שופטת, רשמת בית המשפט המחוזי תל אביב יפו

ליטא תעמיד את אוסף וילנה לעיון חוקרים וסטודנטים

□ יוסף גלילי

ראש ממשלת ליטא המבקר בישראל, הודיע אתמול, במהלך פגישה עם שר הכלכלה הפרופ' שמעון שיטרית, כי הוא נענה לבקשתו ויעמיד את אוסף וילנה לעיון חוקרים והיסטוריונים מכל רחבי תבל.

אוסף וילנה הינו אוסף נדיר של מסמכים היסטוריים עתיקי יומין, הקשורים לעם היהודי. האוסף שוכן בווילנה, נמצא באחריות ממשלת ליטא, וחוקרים רבים מכל רחבי תבל מבקשים מזה שנים לקבלו לעיון ולמחקר.

השר שיטרית הודה לראש ממשלת ליטא על החלטתו, ומסר כי הדבר יתרום להבנה ולמחקר של יהדות מזרח אירופה, ובמיוחד בליטא.

אורנה פורת תשתלב בצוות שחקני התיאטרון ביידיש

□ יוסי שיפמן

במסיבת עיתונאים שהתקיימה אתמול בתל־אביב, מסר שמואל עצמון, מנהלו של התיאטרון האידי, ה"יידישפיל", פרטים על תוכניות התיאטרון בעונה הבאה.

על תקציבו הכולל של התיאטרון לא מסר עצמון כל נתונים. הוא רק הרגיש שעיריית תל־אביב העבירה את חלקה, ואילו התיאטרון עוד ממתין להקצבות הממשלה. שני הפרטים החשובים ביותר עליהם דיבר היו סיור שעתיד התיאטרון לקיים כבר בחודש זה, ב־12 ערים בגרמניה. "כספי הסיור באו כולם ממקורות גרמניים", הרגיש עומר. המסר השני הוא, שילובה של אורנה פורת בצוות שחקני התיאטרון. פורת תגלם את התפקיד הראשי בהפקת "מירל'ה אפרת", שתועלה בדצמבר 94 ותבויים על ידי יורם פאלק.

רכבת חשמלית בירושלים – אולי כבר בשנת 2000

(ע). ייתכן שכבר בשנים הקרובות תסתיים בנייתה של רכבת חשמלית עילית בירושלים. הרכבת, או בכינוייה העברי, "הרכבת הקלה", אמורה לפעול באזורים העמוסים בעיר ולהחליף במידה רבה את התחבורה הציבורית הקיימת. כך מסר אתמול מיכאל נקמן, ראש האגף לשירותי הנדסה ותחבורה בעיריית ירושלים.

נקמן אמר, כי החברה האמריקאית "פרסון וברינקהוף" תחתום בעוד כשבועיים עם עיריית ירושלים על הסכם, לפיו תבצע במשך עשרת החודשים הקרובים "בדיקת היתכנות".

להנה, לבת ולבנים ולבני המשפחה
אתכם באבלכם הכבד על מות יקירנו
דב רוט

אבני ח. — אזרחי מ. — אלקנתי ר.ד — ארז ד. — ארמנזה י. — ברנצקי צ. — דורון ש.
דיזוצר ר.א. — הרצוג ג. — ולר י. — טיין צ. — ירחמיאל י. — ליבלינג א.א — נימרי מ.
סולומון ם. — עמר ב.מ — פודה י. — צ'רנובורודה א.ד — קוליקובסקי ד. — רון ש. — שינגרום ב.

המרכז הרפואי ע"ש אסף־הרופא צריפין
מכרז מס' 376/94
לביצוע שינויים במחלקה האורולוגית בביה"ח

אנו מבקשים הצעות לביצוע שינויים במחלקה האורולוגית על פי התנאים המפורטים במסמכי המכרז.
את מסמכי המכרז ניתן לקבל, בימות החול (ימים א'–ה') בשעות 08.00–14.00, במשרדי מהנדס ביה"ח הנמצאים בביתן 1 בביה"ח, תמורת תשלום של 200 ש"ח (שלא יוחזרו).
סיור קבלנים יתקיים ביום 18.10.94 שעה 11.00. היציאה לסיור ממשרד מהנדס ביה"ח. את מסמכי המכרז ניתן לרכוש רק עד לתאריך שנקבע לסיור הקבלנים.
המועד להכנסת ההצעות לתיבת המכרזים נקבע ל־25.10.94 שעה 14.00. תיבת המכרזים נמצאת בביתן 20 בביה"ח.
רק קבלן רשום בפנקס הקבלנים בסיווג בניה ושיפוצים ושהשתתף בסיור יוכל להגיש את הצעתו.
אין המוסד מתחייב לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה אחרת.

עם ישראל לויט ומשפחתו
אתכם באבל עם מות האם
קלרה לויט
ההלוויה היום, בשעה 16.15 בבית העלמין בניר יצחק
בית ניר יצחק

בשלושים למות חברתנו היקרה
מינה רזניק
נעלה לקברה לגילוי המצבה, מחר, יום חמישי, 6.10.94 בשעה 16.30
המשפחה ובית עין השופט

הופסק משפטו של הורג אביו, לאחר שאובחן כלא כשיר לעמוד לדין

וטען, כי האב נהג להתעלל בבני משפחתו □ הסניגוריה האשימה את התביעה בהתדרדרותו הנפשית של הנאשם

(ע) – הרכב של שלושה שופטי בית המשפט המחוזי בבאר שבע, הפסיק אתמול לשלושה חודשים את ההליכים המשפטיים שהתנהלו נגד צעיר בן 24 מאחד הקיבוצים בנגב, שהואשם ברצח אביו. בית המשפט הורה לאשפז את הנאשם בבית חולים לחולי נפש, על סמך חוות דעת פסיכיאטרית שהוגשה לבית המשפט. נקבע, כי הנאשם במצבו הנפשי, אינו יכול לעמוד לדין.

הסניגורית הטילה אשמה על תביעת השיפוט, בהתדרדרותו הנפשית של הנאשם וטענה, כי [...] יכול היה אולי להימנע, אילו הסכימה התביעה מלכתחילה להאשים את הצעיר בהריגה ולא ברצח, דבר שיכול היה להביא לסיום מהיר של ההליכים המשפטיים. הסניגוריה המועצעת סיימה מסכת סבל ארוכת שנים, לדברי בני משפחת הנאשם, שסיפרו על התעללויות ממושכות של המנוח בבני משפחתו. ביום 5.3.94 התקשר הנאשם ליומנאי תחנת המשטרה בעיר מגוריו, הודיע שהרג את אביו ואמר: "הסיוט נגמר". על נסיבות המעשה נודע, לאחר שכל בני המשפחה שבו אחרי חצות מנסיעה למרכז הארץ. הנאשם נכנס לחדרו של אחיו, איש צבא קבע, נטל משם את רובה הגלילון שלו ויצא מהבית. זמן קצר לאחר מכן יצא גם אביו בן ה־60 מהדירה. הבן ארב לאביו בכניסה לבית וירה בו מהרובה צרור של 18 כדורים.

מהמשטרה נמסר, שהרקע לסיכסוך היה לטענת הבן: התנהגותו האלימה של האב, שהפכה את חייו וחיי משפחתו לסיוט. גם בני המשפחה העידו על המנוח, שהוא הפך את חייהם לגיהנום.

16 ימים לאחר האירוע, כבר הגישה פרקליטות מחוז הדרום את כתב האישום נגד הצעיר. הוא הואשם ברצח והתביעה ביקשה מבית המשפט לצוות על הארכת מעצרו עד לסיום ההליכים המשפטיים נגדו.

השופט יהושע פלפל ציווה על הארכת המעצר כמבוקש.

בני המשפחה נכחו בדיון המשפטי והודיעו על תמיכתם בנאשם. התובע, עו"ד זאב למפ, סירב להתייחס להאשמות הסניגוריה. הוא רק הציע לדון באפשרות של עריכת עיסקת טיעון עם הנאשם, לאחר שתתקבל חוות דעת סופית לגביו מהפסיכיאטור המחוזי.

אורי ברוך מקרית־ארבע הודה בייצור משתיקי קול להתארגנות הימין הקיצוני

ברוך שוחרר ממעצרו אתמול. מעצרו של ישראל בן־אהרון, אף הוא חשוד בסיוע להתארגנות הימין, הוארך בחמישה ימים

□ נחמן גלבוע

אורי (אנרי) ברוך, תושב קרית ארבע, שנעצר בחשד כי היה מעורב בהתארגנות הימין הקיצוני, שוחרר אתמול בצהרים ממעצרו במגרש הרוסים בירושלים. מעצרו של ישראל בן־אהרון, אף הוא מעצורי התארגנות הימין הקיצוני בקרית־ארבע, הוארך אתמול בבית משפט השלום בירושלים בחמישה ימים נוספים.

גם מעצרו של יחיאל חצרוני, שנעצר יחד עם בן־אהרון, הוארך עד יום ראשון הקרוב, אלא אם יימצא דובר אמת בבדיקת פוליגראף. במקרה כזה – ישוחרר לאלתר.

שחרורו של ברוך הותנה בהתחייבות שלא ישוחח עם איש בקשר לפרשה. ברוך יצא לביתו בקרית ארבע. ברוך הודה בחקירתו, כי הכין משתיקי קול עבור חלק מאנשי ההתארגנות הקיצונית, לאחר שנתבקש לעשות כן.

ברוך שוחרר אתמול, למרות שבית משפט השלום בירושלים האריך ביום שישי את מעצרו בשבוע. דובר המשטרה מסר אתמול, כי חומר החקירה של ברוך יועבר לפרקליטות לצורך הגשת כתב אישום כבר במהלך הימים הקרובים. בדעת המשטרה ופרקליט מחוז ירושלים, להגיש כתב אישום דומה לזה שהוגש נגד מיכאל מור־יוסף מקרית ארבע, אשר הודה גם הוא בייצור משתיק קול.

עורך דינו של ברוך, נפתלי ורצברגר, טען כי מרשו מוחה כנגד הארכת המעצר, ואין לו טענות כלפי חוקריו או טענות על לחצים ועינויים.

בידי המשטרה נותרו שישה עצורים, החשודים במעורבות בהתארגנות הימין הקיצוני.

העצירים שנותרו מתחילת הפרשה הם האחים איתן ויהוידע קהלני, הרב עידו אלבא, וסגן אורן אודרי.

במשטרה מעריכים, כי יוגשו כתבי אישום כנגד רוב המעורבים בפרשה.

בן אהרון חשוד בכך, שנתן את כלי נשקו לכמה מחברי ההתארגנות, כדי ליצור אייזוראות וכילבול בקשר שבין חברי ההתארגנות לכלי הנשק עליהם הם חתומים בנשקיית קרית־ארבע.

בהחלטתו להאריך את המעצר כתב השופט אורי בן־דור, כי "שוכנעתי על יסוד העומר אשר הוגש לי, כי קיים חשד – לכאורה – שהחשוד אשר כפני, סייע לחשורים בהתארגנות בכך שמסר להם את נשקו על מנת לסייע בשיבוש חקירה ובשיבוש האפשרות לגלות מעשיהם".

על הפיסטינים אתמול הסתיים "שבוע מסכם מסלול" של פלוגת ההנדסה של חטיבת גבעתי. במהלך השבוע עברו החיילים מסעות ותרגילים מפרכים
צילום: דפנה לוין, דו"צ

מאסר על תנאי לגננת שקשרה ידיו של פעוט

(ע) – אסתר חוררי (37) מתל אביב, גננת בגן של אגודת ישראל בשכונת התקווה, נידונה אתמול בבית משפט השלום בת"א לשישה חודשי מאסר על תנאי. חוררי קשרה את ידיו של אחד מילדי הגן, בן 4, בסרט קישוט וגרמה לו חבלות בזרועותיו.

הנאשמת טענה, כי "הילד היה שובב ובאותו יום הוא השתולל, היכה ילדים אחרים, והקשירה שלו היתה רק למספר דקות". שירות המיבחן לא המליץ על אי הרשעה.

השופטת ברכה אופיר הרגישה בגזר הדין את חומרת המעשה. היא הזהירה את הנאשמת, כי אם תימצא חוזרת על מעשה אלימות כלשהו, היא תיענש בחומרה רבה.

חילופי מפקדים במשטרת גבעתיים

□ נחמן גלבוע

תנ"צ יעקב איש הימיני, התמנה השבוע למפקד תחנת המשטרה של גבעתיים במקום דני [...], שמונה לראש מיפלג בילוש ביחידה [...]. יעקב איש הימיני שימש עד כה כסגן מפקד תחנת משטרת הרצליה ולפני כן שירת כראש מחלק סיור ומיבצעים במרחב דן. שני המפקדים נפרדו השבוע ללשכת ראש עיריית גבעתיים, אפי [...], והתקבלו על ידי ראש העיר והנהלת העירייה.

מנהל התיכונים של המכללה למינהל נעצר עד תום ההליכים

(ע) – בית המשפט המחוזי בתל אביב, הורה אתמול לעצור עד לתום ההליכים את עקיבא פרדקין, לשעבר מנהל בתי הספר התיכוניים של המכללה למינהל.

השופט אברהם בייזר קיבל את ערר הפרקליטות על החלטת בית משפט השלום לשחרר את פרדקין בתנאי מעצר בית. זאת, בשל כתב האישום הנוסף שהוגש נגדו בהאשמות של שיבוש מהלכי משפט, זיוף ונסיון לקבל דבר במרמה.

פרדקין מואשם בגניבה של כארבעה מיליוני שקל מכספי המכללה. נטען, כי הוא ניצל את האמון שנתנה בו הפרקליטות בכך שאיפשרה לו לעיין בתיקי החקירה במשרדיה, כדי לגנוב שיקים ומסמכים אחרים ולזייפם על מנת לנסות ולהקטין את חלקו בפרשת הגניבה.

הנאשם ברצח הילד טימור ממדוב – הורשע בהריגתו

(ע) – שומשול יעקובוב (38), עולה מקווקאז שהואשם ברצח הילד טימור ממדוב בן ה־10, שגופתו נתגלתה ביער בחיפה, הורשע אתמול בבית המשפט המחוזי בחיפה בהריגה. הוא הורשע על פי הודאתו, בעקבות עסקת טיעון שהושגה בין התביעה לבין הסניגוריה.

בעקבות עיסקת הטיעון, הודה הנאשם בהריגת הילד [...], בעת ששהה עמו במכונה נטוש, תוך שהוא "אדיש לתוצאות מעשיו".

התביעה חזרה בה מהטענה שהנאשם רצח את הילד בכוונה תחילה ובדם קר, מבלי שקדמה לרצח כל התגרות. [...] עם זאת, שהנאשם הבין את תוצאות מעשיו.

בית המשפט נענה לבקשת הסניגוריה להעמיד את הנאשם לבדיקה פסיכיאטרית חוזרת, טרם מתן גזר הדין בנובמבר.

אישום: דקר את אשתו בסכין ואיים לרצוח אותה

(ע) – תושב נצרת עילית (34), מואשם בבית המשפט המחוזי בנצרת בפציעת אשתו בסכין ובאיום לרצוח אותה.

התובעת, עו"ד שלוה לוין, טוענת בכתב האישום, כי לפני כשבועיים הגיע הנאשם לדירתו בנצרת עילית. אשתו שסברה, כי הוא שתוי ותחת השפעת סמים, נעלה את הדלת ולא איפשרה לו להיכנס. הנאשם טיפס לדירה ולאחר שחדר לתוכה, נטל סכין מטבח ובאיומים קרע את בגדיה של האשה. אחר כך היכה הנאשם את אשתו במכות אגרוף בבטנה ודקר אותה בחזה באמצעות הסכין. אשתו הצליחה להדוף אותו מעליה, ונמלטה לדירת שכנים כשהיא עירומה למחצה ושותתת דם וכך ניצלה מפגיעה.

9 שנות מאסר לאונס נערה במשך שנתיים

(ע) – בית המשפט המחוזי בת"א, גזר אתמול תשע שנות מאסר בפועל על ישראל קוקמן (25) מכפר־סבא, שהורשע בשורה של מעשי אונס שביצע [...] משנת '92 ועד ראשית '94 בנערה שהיתה אותה עת בת פחות מ־14. התביעה טענה, כי הנאשם אילץ את הנערה להתלוות אליו לבתי ספר שונים בשעות [...], שם נהג לאנוס אותה תוך שימוש בכוח ובאיומים. בעקבות מעשה האונס האחרון שבוצע בה, ניסתה הנערה לשלוח יד בנפשה.

זמר אופרה חוייב בצו ביהמ"ש להופיע בהצגת ה"קונסול"

(ע) – זמר האופרה, בוריס אגייב, חוייב אתמול בצו בית המשפט המחוזי בחיפה, להופיע כזמר־שחקן בהצגת ה"קונסול" המועלית הערב, על ידי התיאטרון העירוני חיפה, בנצרת.

השופט ד"ר דן ביין, נענה לבקשת בא כח התיאטרון העירוני חיפה, והוציא "צו עשה" כמעמר צד אחד. הצו מורה לזמר האופרה להופיע בהצגת "הקונסול". זאת, לאחר שהתיאטרון העירוני חיפה נאלץ ביום ה־2 באוקטובר לבטל את הופעת האופרה שתוכננה בעפולה, מחמת אי הופעתו של הזמר אגייב.

השופט, הורה גם לאופרה הישראלית החדשה – שמקום מושבה בתיאטרון "נוגה" ביפו, להימנע מלהפריע לזמר, המשתתף בימים אלה בחזרות של האופרה הישראלית החדשה, מלעמוד בהתחייבויותיו להופיע בהצגה.

התיאטרון העירוני חיפה טוען בעתירה שהזמר, בוריס אגייב, חתם בינואר השנה על חוזה הופעות בהצגת האופרה "הקונסול" – מאת מינוטי. הוא התחייב להופיע בתפקיד ראשי בהצגה, בשורת הופעות שתוכננו לספטמבר־אוקטובר השנה.

נטען שזמר האופרה הודיע בתחילת השבוע במפתיע, על ביטול הופעותיו ב"קונסול". מחמת חזרות שנקבעו לו באופרה.

לטענת המבקשים, ביטול ההופעה המתוכננת בעפולה, גרמה לתיאטרון העירוני חיפה פגיעה במוניטין ונזק של 50 אלף שקל, שאותו בדעת התיאטרון העירוני חיפה לתבוע מהזמר ומהאופרה הישראלית החדשה.

ד"ר ביין זימן את הצדדים, להתייצב ביום ה־9 באוקטובר לדיון בבית משפט המחוזי בחיפה, טרם הוגשו תגובות המשיבים.

החייל הדרוזי כנעאן, כופר ברצח אחותו

(ע) – חייל דרוזי, תוסאם סאלח באסם כנעאן (23), מכפר ראמה, המואשם ברצח אחותו, תיירת מארה"ב, כפר אתמול בעובדות ובאשמה המיוחסת לו, בהיפתח משפטו בבית המשפט המחוזי בחיפה. השופטים הורו לאפשר לנאשם בדיקה על ידי פסיכיאטר פרטי, במימון משפחתו.

בכתב האישום נטען שהנאשם ירה ב־8 ביולי השנה באחותו, אחלאס בסאם כנעאן (38), שהתגוררה במרוצת 11 השנים האחרונות בארה"ב.

לטענת התביעה אירע הרצח בבית המשפחה, לאחר שהנאשם הביע מורת רוח מדברים שהשמיעה אחותו בשידור רדיו, לטובת גיוס כספים בארה"ב, עבור העדה הדרוזית בישראל.

ירידות חדות ואווירה מאוד לא נעימה בבורסה

□ כתב על המשמר

[redacted]

ירידות חדות ואווירה מאוד לא נעימה היו אתמול בבורסה בת"א. פעמי השלום כמו לא נוגעים למתרחש באחד העם 54 ת"א, ואת הטון נותנות האינדיקציות וההערכות השליליות בדבר מדד מחירים לצרכן גבוה, וההשפעות השליליות של העלאות הריבית על חברות כפרטים במשק, הגידול המדאיג בגרעון של המאזן המסחרי, וכדומה. הנתון הערכבי של גידול בן 1.1 אחוזים במדד המשולב של המשק, לא הצליח לגרש את הרוח הקודרת בבורסה.

בשעות הבוקר הוזרמו לשוק המניות עודפי היצע של כ־220 מיליון שקל. די בכך היה כדי לחיות האות כאשר לצפוי בהמשך. ואכן, מבין כל מניות ה"משתנים", רק שתיים עלו. בשאר נרשמו ירידות ועוד איך. פרועלים השקעות ירדה ב־9 אחוזים בעקבות ה"שחיטה" במניית טלדטה בניו־יורק, כור ירדה אתמול ב־4 אחוזים, כלל תעשיות ב־3.2 אחוזים, אי.די.בי. אחזקות ב־3 אחוזים וישראמקו, איך לא, הפעם ירדה ב־10 אחוזים.

אף שבשעת המסחר האחרונה התמתנו משהו הירידות, הרי שהנתון הקבוע מצביע על ירידה של 2.9 אחוזים במדד מניות ה"משתנים", הניצב על 1,841 נקודות, ועל ירידה של 2.75 אחוזים במדד מניות המעו"ף, העומד עתה על 186.8 נקודות. מחזור העסקות עלה לכדי 175 מיליון שקל.

הירידות האמורות בסקטור ה"משתנים" היו כאיין וכאפס לעומת מה שהיה אתמול בסקטור הכר"מ. שם, מאות ני"ע ירדו ב־5 אחוזים ויותר, וב־130 נקבע שער "מוכרים בלבד". אגרות החוב המודדיות נסחרו אתמול בירידות של כחצי אחוז ואילו במט"ח היו עליות קלות.

במק"מ חזרו התשואות לרמת תשואה של 15.75 אחוזים.

מתחילת השנה גבו אגפי המס 55 מיליארד דו...

עלייה ריאלית של 13 אח... בהכנסות המדינה ממיס...

הגידול נובע מהאצת האינפלציה ומשיעורי צמיחה גבוהים מהחזוי □ ... הקניות נמשכת: מאז ראשית השנה הובאו לישראל 83 אלף כלי רכב ...

□ יאיר מידן

בחודש ספטמבר נמשך הגידול בהכנסות המדינה ממיסים, ואלה הסתכמו ב־6.6 מיליארד שקל, עלייה ריאלית של 14 אחוז לעומת החודש המקביל ב־1993.

ב־9 החודשים הראשונים של השנה גבו אגפי המיסים כ־55 מיליארד שקל, גידול ריאלי של 13 אחוז.

בלעדי הפחתות המיסים, שנכנסו לתוקף במהלך השנה, היו ההכנסות גדלות ריאלית ב־16 אחוז. ברבעון האחרון של השנה, צפויה גביה של כ־19.5 מיליארד שקל, כך שהשנה יסתכמו ההכנסות במסים בכ־74 מיליארד שקל ואף יותר. מדובר, כתוספת הכנסות נומינלית של 4.4 מילארד שקל לעומת התחזית המקורית ל־1994.

במונחים ריאלים מדובר בתוספת של 2.5 מיליארד שקל.

מחצית מהתוספת נובעת מההאצה באינפלציה החורגת מהיעד שנקבע על ידי הממשלה. המחצית האחרת הינה תוספת ריאלית, שמקורה בשיעורי צמיחה גבוהים מהחזוי.

הממונה על הכנסות המדינה, יורם גבאי, אמר כי נתוני הגביה מצביעים על רמת פעילות גבוהה מאוד, שהיא גבוהה ב־9 אחוז לעומת התקופה המקבילה בשנה קודמת. להערכתו, צמיחת הסקטור העיסקי, הינה בקצב של 7־8 אחוז. הכנסות אגף מס הכנסה ומס רכוש הסתכמו החודש בסכום שיא של 3.6 מיליארד שקל, גידול של 24 אחוז, לעומת החודש המקביל אשתקד, ... ירידה גדולה בהחזרי מס הכנסה.

בחודש שעבר חלה ירידה במיסי ... כנראה בירידה עונתית, בשל מיעוט ימי ... החגים. מתחילת השנה, גבה האגף 29.8 ... עליה ריאלית של 22 אחוז. מקור הגידול ... עקב ריווחי בורסה משנה שעברה, גידול ... ובמס הכנסה משכירים.

הכנסות אגף המכס והמע"מ בחודש ... 2.9 מיליארד שקל ויותר, עליה ריאלית של ... מתחילת השנה, גבה האגף 23.7 מיליארד שקל, ... ריאלי של 4 אחוז. בלעדי הפחתות בשיעורי ... הקניה, היו ההכנסות גדלות ב־9 אחוז ריאלית.

בספטמבר הובאו לארץ 6,500 כלי רכב, ... היבוא אשתקד, אך ב־35 אחוז פחות מ... בחודשים קודמים. ירידה זו נובעת ... בשל החגים ולכן צפוי בחודש הבא ... החודש, נרשמה ירידה ברוב מוצרי ... סגירת בתי המכס, 20 אחוז במקררים ... כביסה, 35 בטלוויזיות ו־13 אחוז במ...

עם זאת, חגיגת הקניות נמשכת. ... ספטמבר הובאו לארץ: מעל 83 אלף כלי רכ... 32,305 מקררים, 93,812 מכונות כב... טלוויזיות, 62,490 מכשירי וידאו ו־26,221...

שר התמ"ס חריש נפגש עם סגן ראש ממשלת סין

היקף הסחר עם סין עלה ב־צפ...

□ אריה דיין, כתבנו הכלכלי בירושלים

היקף היצוא הישראלי לסין העממית הסתכם בשנת 1993 ב־55 מיליון דולר והייבוא עמד על 33 מיליון דולר. בייצוא נרשמה, בהשוואה לשנת 1992, עלייה של עשרה אחוזים. העלייה בהיקף הייבוא, לעומת 1992, היתה גדולה בהרבה: פי 5.5. נתונים אלה נמסרו אתמול על ידי המנהל לסחר חוץ במשרד התעשייה והמסחר בעקבות פגישתו של שר התעשייה והמסחר, מיכה חריש, עם סגן ראש ממשלת סין, זיו ג'יאחואה, המבקר בישראל.

כ־13 אחוז מסך הייצוא הישראלי לסין מורכב ממכונות ומכשירים מכניים. ייצוא המוצרים הכימיים מקיף 39 אחוז מהייצוא הכולל. במשרד התמ"ס אומרים שבשנה האחרונה חל שינוי מבני בהרכב הסחר בין שתי הארצות. חלקם של הדשנים, שעד 1992 היוו כמחצית הייצוא לסין, ירד באופן משמעותי. את מקומם תפסו ענפי הרפואה, האלקטרוניקה והתקשורת.

רבע מהיבוא מסין מורכב ממוצרי טקסטיל. המתכות תופסות 12% ומוצרי החקלאות והמזון 11 אחוז. במחצית הראשונה של 1994 חל גידול נוסף בייבוא מסין.

הפגישה בין סגן ראש ממשלת סין לבין השר חריש היתה ... לפגישתם הקודמת, ... ביקורו של חריש בבייג'ין ... השנה. בפגישה אתמול ... קידומם של כמה פרויקטים גדולים בתחומי התעשייה והכימיה והטלקומוניקציה.

כמה ממשלות מחוזות ... מגלות עניין בהרחבת ... הפעולה עם חברות ישראליות ... וברכישת ידע בתחומי החקלאות והאלקטרוניקה, ובחודש ה... צפויה השתתפות ישראלית ... בתערוכת תקשורת גדולה שתערך בבירת סין.

מועצת המים דחתה הצעת הנציב לייקור המים

□ יוסף גלילי

מועצת המים שהתכנסה אתמול, דחתה ברוב של 13 נגד 3 את הצעת הנציב להעלאת מחיר המים לחקלאות ב־7%, ואת מחיר המים לתעשיה ב־40%. נציגי המרכז החקלאי וההתאחדות התעשיינים, תקפו בדבריהם את ההצעות להעלת מחיר המים בגין פגיעתן בכדאיות היצור החקלאי והתעשייתי. בפעם הראשונה, התקיימה הישיבה ללא נוכחותו של שר החקלאות, בשל התנגדו... להעלאת מחיר המים, שתגרום לפגיעה קשה בחקל... היועצת המשפטית של נציבות המים, עו"ד ... מסרה כי בימים הקרובים תתכנס ועדת ההתנגדויות ... מועצת המים. בראש הוועדה יעמוד ... במרכז החקלאי, שלמה לשם, ולאחר שמיעת ההתנג... יועברו ההחלטות לשר החקלאות.

מונה מנהל למחלקת הנכסים של ההסתדרות

מינויו אמור לקדם מימוש נכסים לשם מימון החוב לקופ"ח והזרמת משכורות

□ אבשלום קווה

ארז ליטן (49), סמנכ"ל כספים בחברת עמירד, יסיים תפקידו זה בימים הקרובים, וייתמנה לתפקיד מנהל הנכסים של ההסתדרות. המינוי הוא שלב נוסף בתוכנית הנהגת ההסתדרות לשקם את מחלקת הנכסים ולהתחיל בשורה של פעולות כמכירה, החכרה והשכרה כדי לממן את חובות ההסתדרות לקופת חולים, כדי להבטיח הזרמת כספים להסתדרות עד לגיבוש חוק מס הארגון, שאינו נראה באופק לשעה. בידי ההסתדרות ... ארוכה של נכסים ... במליונים רבים של דולרים ... כי מימושם, בגלל ... משפטיות בעיקר, הוא ... מורכב למדי.

"הגאות בבורסה ב'צפי'צפי' עלתה על הנגזר משיעור הצמיחה במשק"

□ יאיר מידן

הגאות בשוק המניות בבורסה ב־1992 וב־1993 היתה גבוהה מזו הנגזרת משיעורי הצמיחה בפועל במשק, כך קובע ד"ר אשר בלס, כלכלן ממחלקת המחקר בבנק ישראל, שממצאיו הוצגו בפני כלכלני המחלקה עוד בינואר, כחודש לפני מפולת המניות, אך רק כעת ניתן לו ולממצאיו פומבי.

על פי הממצאים, העליות בשוק המניות ב־1992 ו־1993 תאמו ציפיות לגידול בתוצר של כ־10 אחוז לשנה, בעוד שבפועל שיעורי הצמיחה בשנים אלו היו כ־6 אחוז לשנה. מאז פברואר צנחו מחירי המניות בבורסה בכ־50 אחוז.

הועלה הסיוע בשכר דירה לעולים בגילאי טרום פנסיה

□ יוסף גלילי

לפי תביעת שר הקליטה, יאיר צבן, הועלה הסיוע בשכר הדירה לעולים בגילאי טרום פנסיה. לזוגות טרום פנסיה עלה הסיוע מ־450 ל־710 שקל לחודש; לבודדים בגיל טרום פנסיה - מ־250 ל־600 שקל לחודש. העידכון יכנס לתוקפו בימים הקרובים. שר האוצר קיבל את תביעתו של צבן, שנתמכה גם ע"י שר השיכון. צעד זה משווה בפועל את הסיוע בשכ"ד שמקבלים עולים בגילאי טרום פנסיה לסיוע בשכ"ד שמקבלים עולים קשישים.

השר צור מציע הרחבת הטיפול הנקודתי בדרום

□ רמי שני

שר החקלאות, יעקב צור הגיש לממשלה הצעה להרחיב את הטיפול הנקודתי לעוד שתי מועצות איזוריות בדרום, אשכול ושפיר וכן את מושבי המועצה האיזורית בני שמעון ומושב יכיני, זאת בנוסף למועצות 'מרחבים' ו'עזתה', שנהנות היום מתוכנית 'מפנה 97', תוכנית הטיפול הנקודתי. לדברי השר, מצבם של הישובים בדרום מחייב המרצת הטיפול בהם מבחינה סוציו־אקונומית ע"י הכללתם בתוכנית זו.

השוק הבינלאומי

(הנתונים נכונים לשעה 20.00 שעון ישראל)

שערי המטבעות העיקריים ביחס לדולר

	נמוך	גבוה	סגירה	שינוי יומי
לישט"*	1.5770	1.5840	1.5790	-0.0002
מרק	1.5489	1.5550	1.5495	-0.0048
פרנק שוויצרי	1.2860	1.2935	1.2865	-0.0062
פרנק צרפתי	5.2845	5.3080	5.2905	-0.0115
יין יפני	99.20	99.82	99.56	-0.0400

* השער בדולרים

מחירי סחורות

	נמוך	גבוה	סגירה	שינוי יומי	
סוכר מזוקק (ליברה)	12.45	12.61	12.61	+0.10	(סנטים)
קפה (ליברה)	213.80	210.70	213.30	+3.70	(סנטים)
קקאו (טונה)	1,045.00	1,042.00	1,042.00	+56.00	(דולר)
כותנה (ליברה)	66.35	67.00	67.00	+0.60	(סנט)
מיץ תפוזים (ליברה)	93.75	94.30	95.15	-0.05	(סנט)
חיטה (בושל)	404.00	409.00	408.00	-0.50	(סנט)
תירס (בושל)	215.50	217.50	216.50	-1.00	(סנט)
סויה (בושל)	533.00	538.00	535.00	-3.25	(סנט)
נפט חימום (גלון)	49.90	50.50	50.00	-0.24	(סנט)
נפט קל (טקסס בהכית)	18.24	18.30	18.43	+0.01	(דולר)
נפט ברנט (חבית)	16.90	17.05	16.93	-0.30	(דולר)
זהב (אונקיה)	391.50	392.45	396.00	-2.50	(דולר)
כסף (אונקיה)	5.5600	5.7200	5.6200	-0.04	(דולר)
פלטינה (אונקיה)	417.00	419.00	418.00	-0.80	(דולר)

מדדי המניות

	נמוך	גבוה	אחרון	שינוי יומי
ניו יורק (דאו ג'ונס)	3,838.81	3,858.33	3,839.82	-7.07
לונדון (אפ. אי. 100)	2,989.60	3,001.80	3,001.80	+18.30
פרנקפורט (דקס)			2,011.75	–
טוקיו (ניקיי)			19,568.60	-81.40
הונג קונג (האנג סנג)			9,504.12	+11.63

הנתונים נמסרו באדיבות חברת קומסטוק טריידינג בע"מ
סוחרים מורשים בחוזים עתידיים אופציות וניירות ערך. טל 02־244963
פקס 02־244876. בסניף תל אביב 03־5768826, פקס 03־5768990

מטבע חוץ בנק הפועלים – 4.10.94

	היחידה	בנקנוטים קניה	בנקנוטים מכירה	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	שערים יציגים
סל מטבעות	1					3.3682
דולר אמריקני	1					3.0160
מרק גרמני	1					1.9452
לירה סטרלינג	1					4.7660
פרנק צרפתי	1					0.5700
ין יפאני	100					3.0296
גילדן הולנדי	1					1.7375
פרנק שווייצרי	1					2.3397
כתר שבדי	1					0.4062
כתר נורבגי	1					0.4463
כתר דני	1					0.4971
מרק פיני	1					0.6277
דולר קנדי	1					2.2445
דולר אוסטרלי	1					2.2293
ראנד דרום אפריקאי	1					0.8461
פרנק בלגי	10					0.9459
שילינג אוסטרי	10					2.7637
לירה איטלקית	1,000					1.9315

רעידת אדמה בעוצמה 8.2 בסולם ריכטר פקדה את יפאן

רווח על 140 פצועים והרוג אחד מהתקף לב □ זו רעידת האדמה החזקה ביותר ביפאן מאז רעידת האדמה ב־1952, שגרמה למותם של 8,233 בני אדם

טוקיו, (ע"ר). רעידת אדמה שמוקדה במעמקי הים, בעוצמה 8.2 בסולם ריכטר, פקדה את האי הוקיידו בצפון יפאן, מסרה אתמול הסוכנות המטראולוגית בטוקיו. זוהי רעידת האדמה החזקה ביותר ביפאן מזה 42 שנה.

נחשול ים בגובה 1,73 מטר פקד אתמול בלילה את העיר נמורו, בחוף הצפוני של יפאן, בעקבות רעידת האדמה, דיווחה רשת הטלוויזיה היפאנית. השלטונות הזהירו מפני אפשרות של נחשולי מים נוספים – צונמי – הקים יותר. הצונמי עלולים להיות קטלניים יותר מרעידת האדמה עצמה.

הרעש הפיל מוצרים מהמדפים בעיר קושירו, נמל דייגים בן כ־205,000 תושבים.

נמסר על ניתוק קווי טלפון בחלקים מהאי הוקאידו וכן על דליפות גז בעיר קושירו. בדיווח אחר נמסר על שתי דליקות שפרצו בעקבות הרעש. בבירה טוקיו, חשו תושבים בסידרה ארוכה של זעזועים חזקים שנמשכו מספר דקות.

שידורי הרדיו והטלוויזיה נפסקו, ושודרו התראות על אפשרות של נחשולי ים לאורך חופיה הארוכים של יפאן שעל האוקיינוס השקט.

סוכנות הידיעות קיודו על 140 פצועים ועל אדם בן 73 שמת, כנראה מהתקף לב. דיווחה על כפריים הנמלטים להרים, בכל איזור החוף המזרחי של האי אוקאידו ועל עליה של כשני מטרים בגובה מפלס המים באיזורים מסויימים.

דובר המכון לסקר גיאולוגי של ארה"ב – בגולדן שבקולורדו, ציין, כי מוקד הרעש היה 100 קילומטרים צפונית־מזרחית לעיר סאפורו. עוד אמר הדובר, כי רעש בעוצמה כזו עלול לגרום לנזק כבד.

זו רעידת האדמה החזקה ביותר מאז 1952, אז פקדה את יפן רעידת אדמה בעוצמה זהה, שגרמה למותם של 8,233 בני אדם.

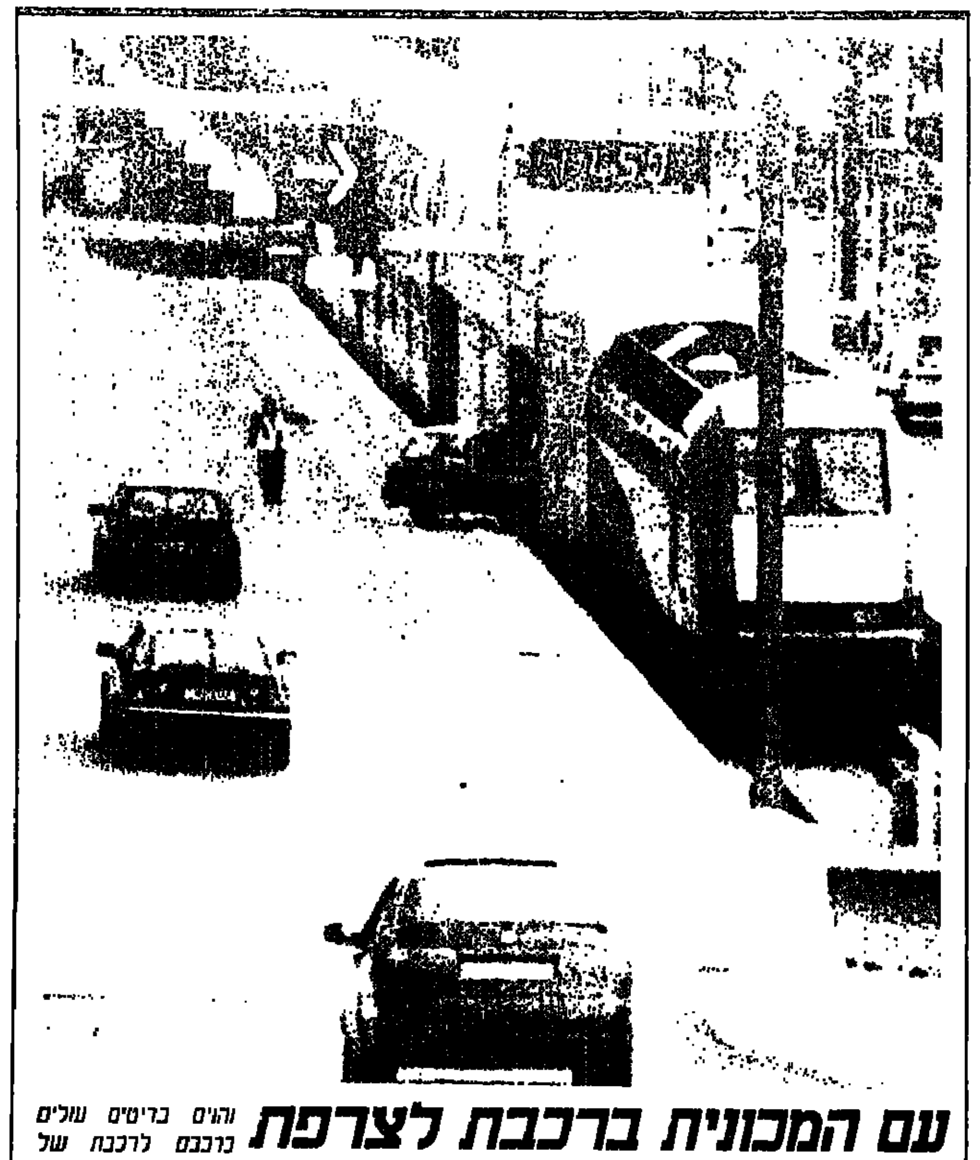

עם המכונית ברכבת לצרפת והנה בריטים עולים ברכבם לרכבת של מנהרת התעלה בפוקסטון שבאנגליה. ובעוד 35 דקות כבר יהיו בקאלה שבצרפת, בלי להרטב. (צילום: איי.פי.)

משלחת משקיפי או"ם תיכנס היום להאיטי

מפקד משטרת האיטי עזב את המדינה

ז'וזף מישל פרנסואה, הנחשב כמי שעמד מאחורי ההפיכה שהדיחה את אריסטיד, הוא אחד משלושת השליטים הצבאיים האמורים לעזוב את המדינה

פורט או פרינס, (ע"ר). מפקד המשטרה של האיטי, ז'וזף מישל פרנסואה, אחד משלושת השליטים הצבאיים האמורים לעזוב את האיטי על־פי הסכם שהושג בתיווך ארה"ב, יצא את המדינה, מסר פקיד אמריקאי.

דובר שגרירות ארה"ב, סטן שראגר, אמר כי פרנסואה חצה את הגבול לרפובליקה הדומיניקנית. שראגר אמר, כי פרנסואה, שעזב במבצע הלילה, יוחלף בקרוב על ידי ... שבחר הנשיא ז'אן־ברטראן אריסטיד, האמור לשוב החודש להאיטי.

"עזיבתו מהווה צעד חשוב לכינון שלום במדינה, לקראת שובו של הנשיא אריסטיד", ציין שראגר.

הוא אמר, כי פרישתו של פרנסואה תאפשר לפתוח בהליכים להקמת כוח משטרת אזרחי באי.

רבים רואים בפרנסואה, קצין בדרגת לייטנט־קולונל, כאיש שעמד מאחורי ההפיכה שהדיחה את אריסטיד ב־1991, והוא מואשם בהקמת משטרה חשאית שנודעה באלימותה.

מרכז האו"ם, משלחת בת כשלושים משקיפי או"ם, ביניהם 13 אנשי משטרה קנדיים, תחצה היום את הגבול מהרפובליקה הדומיניקנית להאיטי, אמר דובר מטעם האו"ם, אריק פאלט.

המשלחת מצויידת ב־20 כלי רכב, ואנשיה, משקיפים צבאיים, אנשי משטרה וכוח אדם מנהלי, יתגברו את צוות האו"ם בן 19 האנשים השוהה כבר בהאיטי.

מועצת הביטחון אישרה את שיגורם של עד 60 משקיפים צבאיים ואנשי משטרה, שיתפסו את מקומם של החיילים האמריקאיים.

כן נשקלה באו"ם הצעה להחזיר להאיטי את המשלחת לעינייני זכויות האדם, שאנשיה גורשו מהאי בחודש יולי על פי החלטת הכת הצבאית השלטת, אולם טרם התקבלה החלטה בנדון, אמר מקור באו"ם.

קולין גראנדרסון, דיפלומט מטרינידאד העומד בראש המשלחת שהוקמה בידי האו"ם וארגון מדינות אמריקה, יגיע לביקור מוקדם בהאיטי בקרוב, מסר המקור.

הממשלה, שהוקמה בתמיכת הכת הצבאית בהאיטי, גירשה בחודש יולי האחרון כ־100 משקיפים לענייני זכויות האדם של האו"ם, בתואנה כי הם מהווים איום לבטחון המדינה ופריעים לסדר הציבורי.

כ־25 מהמשקיפים טוסו בזמנו לסנטו דומינגו, בירת הרפובליקה הדומיניקנית.

פרננדו אנריקה קארדוסו נבחר לנשיא ברזיל

קארדוסו (63) הוא סוציאל דמוקרט התומך ברפורמת השוק החופשי

ריו דה זנירו, (ע"ר וע"צ). פרננדו אנריקה קארדוסו, התומך ברפורמת השוק החופשי, נבחר לנשיאה ה־38 של ברזיל בסיבוב הראשון של הבחירות הכלליות שהתקיימו שלשום.

תוצאות ראשונות של מניין הקולות הראו, כי קארדוסו זכה בכ־46 אחוז מהקולות, לעומת 23 אחוזים שקיבל יריבו השמאלני לואיס אינאסיו לולה דה סילבה. מועמד הימין הקיצוני זכה בכ־6 אחוזים מהקולות, מועמד מפלגת המרכז ב־4 אחוזים ומועמד המפלגה הסוציאליסטית ב־3 אחוזים. שני מועמדים נוספים חלקו ב־3 אחוזים נוספים.

קארדוסו (63) הוא איש המפלגה הסוציאל־דמוקרטית, שכיהן בעבר כשר האוצר בממשלת ברזיל.

מברזיליה נמסר, כי נשיאה לשעבר של ברזיל, פרננדו קולור דה מלו, שנבחר לתפקיד ב־1989 והודח בדצמבר 1992 עקב פרשת שחיתות, לא הצביע. מרה מלו נשללו זכויותיו הפוליטיות, אך הותר לו להצביע. לדברי אחד מנאמניו, התעשיין לואיס אסטבאו, סירב הנשיא המודח להצביע, ואמר כי בדרך זו הוא מוחה על הדחתו, שלדבריו הייתה "קשר פוליטי".

ילצין: הבחירות לנשיאות רוסיה לא יידחו

מוסקווה, (ע"ר). נשיא רוסיה בוריס ילצין אמר ביום שלישי כי הוא מתנגד לשינוי בתאריך הבחירות לנשיאות, שנקבעו לחודש יוני 1996. ילצין אמר במסיבת עיתונאים, כי על התאריך, שנקבע לדצמבר 1995, יחליט בית הנבחרים, אך אמר כי הוא מתנגד לשינויו.

הנשיא בן ה־63 לא אמר, במסיבת העיתונאים, אם יציג שוב את מועמדותו בבחירות לנשיאות. לעומת זאת, הבהיר ילצין כי לדעתו, אין ליריבו אלכסנדר רוצקוי, סיכוי להיבחר. בתשובה לשאלת כתבים ענה ילצין כי הוא מאמין שרוצקוי "יזכה ב־2 עד 3 אחוזים מקולות הבוחרים".

כן אמר הנשיא שרוסיה תמשיך לדבוק במדיניות הרפורמות הכלכליות. "שינויים במדיניות אינם באים בחשבון, לפחות עד יוני 1996", אמר.

פעילי גרינפיס המטירו דולרים מזוייפים על וועידת הבנק העולמי

מדריד, (ע"צ וע"ר). פעילים של הארגון האקולוגי גרינפיס שיבשו אתמול את טקס הפתיחה של הוועידה השנתית של קרן המטבע הבינלאומית ושל הבנק העולמי במדריד, כשפיזרו כרוזים מקורות התמיכה של גג הבניין.

שני פעילים של גרינפיס, שניתלו מהקורות כמטפסי הרים, ירדו מהגג כעשרה מטרים אל תוך האולם והתקרבו לבמה בה נשא את נאומו המלך חואן קרלוס, משם פיזרו שטרות של דולרים מזוייפים, עליהם נכתבו סיסמאות עויינות לקרן המטבע ולבנק.

על הכרוזים שנחתו על ראשיהם של חברי המשלחות, נכתבו סיסמאות כגון: "חמישים שנות הרס", "לא לדולרים להרס האחון", "הבנקנשטיין העולמי". פעילים אחרים של גרינפיס שנכנסו לאולם נעצרו על־ידי אנשי הביטחון, אבל שני "מטפסי־ההרים" היו מחוץ להישג ידם.

(ע"צ). הבוקר יוסרו העיצומים מעל הרפובליקה היוגוסלבית (סרביה ומונטנגרו), לאחר שסגרה את גבולה עם בוסניה הרצגובינה, כדרישת האו"ם. מזכיר האו"ם בוטרוס ראלי העביר למועצת הבטחון ביום שני בחצות (שעון ישראל) את הדו"ח והאישור הנדרשים לגבי סגירת הגבולות. בין ההקלות ניתן למנות את פתיחת נמל התעופה של בלגראד לתנועה בינלאומית ואת חידוש קשר המעבורות בין באר במונטנגרו לבארי באיטליה, וכן את ההחלטה לחדש קשרי ספורט ותרבות עם יוגוסלביה.

ההקלות ניתנות לתקופת נסיון של 100 ימים.

'94 היתה שנה טובה ליינות הריין כורמים בעיר וירצבורג שבעמק המיין בבוואריה בוצרים ענבי יין. סוג האוויר החמים והשמש בשבועות האחרונים עשו כל מה שצריך כדי להפוך את 1994 לשנה טובה עבור היינות הלבנים של האיזור. (צילום: איי.פי.)

המשכים

לשכת העבודה

המשך מעמוד ראשון

והגיש מיד ערעור על החלטת הלשכה למרכז המפלגה, האמור להתכנס בימים הקרובים.

מירום אמר, שאמנם סביר להניח שגם המרכז יאשר את ההסכם, אבל אי אפשר שלא למצות את כל שלבי ההתנגדות. בכל מקרה, אמר, יש להמשיך ולהיאבק והוא וחבריו לא יצביעו בעד חקיקה דתית. אברהם בורג אמר בתום הישיבה, כי דברי ראש הממשלה על המחוקקים יום קודם לכן הפכו לשיטה. לדבריו, ההסכם פוגע בקווים אדומים של מצע מפלגת העבודה, והביע את שמחתו על כך שההצבעה בלשכה הוכיחה שזאת לא סיעה של אומרי הן.

ח"כ אבי יחזקאל הניח הצעת חוק המטרפדת את ההסכם עם ש"ס או כל הסכם דומה לו. הצעת חוק יסוד חופש הדת והמצפון שהעלה, אוסרת כפיה דתית מכל סוג. החוק מחייב את אזרחי המדינה ורשויותיה לשמור על חופש הדת והמצפון, לרבות כל ציווי דתי, המונע או מחייב עשייה. כן אין הוא מתיר הפרתו על ידי תקנות לשעת חירום, אפילו לא זמנית. בהיותו חוק יסוד, מבטל החוק כל חקיקה הפוגעת בחופש הדת או המצפון. לדבריו, קיבוע חופש הדת והמצפון בחקיקת יסוד תמנע כל נסיון לעגן בהסכמים קואליציונים סעיפים כדוגמת הסעיף עוקף בג"ץ בהסכם הקואליציוני עם ש"ס.

יהודה צור

חבר הכנסת שלמה בניזרי, יו"ר ש"ס, הביע אתמול את שמחתו על אישור ההסכם עם ש"ס. אני מברך את מפלגת העבודה על אישור ההסכם, ואני חושב שהשפיות חזרה לעבודה – אמר בניזרי.

סיעת מרצ הגיבה אתמול בחריפות על אישור ההסכם עם ש"ס בלשכת מפלגת העבודה. יושב ראש הסיעה רן כהן, אמר שמרצ לא הסכימה להסכם הזה, ולדאבונו, היא נמצאת עכשיו בעימות עם מפלגת העבודה. "אבל לא ניכנע ומעולם לא הסכמנו להסכם", אמר כהן.

השרה שולמית אלוני ציינה, שמרצ תמתין עד להחלטת מרכז מפלגת העבודה שתדון בהסכם עם ש"ס. ביום ראשון תתכנס הנהלת מרצ, לדון בהתפתחויות.

פיס צ'אנס			
ההגרלה מיום 4.10.94			
♠	♥	♦	♣
A	7	7	7

פרס נועד

המשך מעמוד ראשון

שהנשיא אסד אכן מתייחס לשלום כפי שישראל רואה אותו. פרס אמר עוד, כי יש עדיין באיזור מנהיגים שמרנים וכי אין לצפות שישראל תפתח את המו"מ עם הסכמה לדרישות המקסימליות של הצד השני. שר החוץ גינה בחריפות את נציגי הימין הישראלי, שהופיעו בשבוע שעבר בקונגרס בנסיון לגייס התנגדות לשיגור חיילים אמריקאים לגולן.

רוברט פלטרו אמר, כי שיגור חיילים מארה"ב לרמת הגולן יתבצע על פי בקשת שני הצדדים, במסגרת חבילת הסכם שלום בין שתי המדינות. בתום הפגישה עם פרס הציע כריסטופר שלא לטפח ציפיות גבוהות לגבי מסעו למזה"ת.

שר החוץ התוניסי, חביב בן יחיא שהשתתף גם הוא בפגישה, אמר כי כינון משרדי אינטרסים בין ישראל לארצו אינו אלא צעד ראשון ביחסים הנרקמים בין תוניסיה לישראל.

פלטרו אמר, כי קיימת סבירות שישראל וסוריה ישובו בקרוב לנהל מו"מ ישיר, פומבי או באמצעות גורמים נוספים.

בתשובה לשאלה, אמר פלטרו כי לא קיים ערוץ חשאי בין ישראל לסוריה. הפקיד הבכיר דחה את דבריו של סגן שר החוץ, יוסי ביילין ליו"ר הוועדה, לי המילטון, כי יש להשלים את ההסכם בין ישראל לסוריה עד אמצע השנה הבאה.

לדבריו, יש אמנם לבחירות במדינות דמוקרטיות השפעה רבה על דעת הקהל, אך ככל הידוע, לא מתוכננות בחירות בישראל 95'.

עוזר מזכיר המדינה הודיע, כי סוריה מוסיפה לתמוך בארגוני טרור כמו זה של אחמד ג'יבריל והחיזבאללה, וכי ארצות הברית הבהירה לסורים שלא תסיר את סוריה מרשימת הטרור עד אשר תפסיק את תמיכתה בקבוצות קיצוניות.

פלטרו דיווח על שיחות שקיימו האמריקאים עם צפון קוריאה, על אספקת טכנולוגיה ליצור טילי סקאד חדישים לסוריה ולאירן. לדבריו, התגובה שקיבלו מהצפון קוריאנים לא הניחה את דעתם.

פלטרו הוסיף, כי החרם הכלכלי על ישראל משמש בידי סוריה, לדעתה, קלף מיקוח במו"מ לשלום עם ישראל. לדבריו, מנהיגי מדינות ערב מבהירים כי הסרת החרם תלויה בהתקדמות לקראת הסדר בין ישראל לסוריה.

עם זאת, הביע תקווה שבכינוס תקבל הליגה הערבית החלטה לאמץ את המלצת איחוד מדינות המפרץ להסיר את החרם.

לקראת הפגישה עם פרס אמר שר החוץ התוניסאי, חביב בן יחיא, כי יש לחתור לפתרון כולל וצודק, שיכבד את זכותם של כל הצדדים, כולל הפלסטינים, למולדת ולכבוד.

פלטרו אמר, כי ארה"ב איננה בטוחה שהפלסטינים יוכלו לקיים בחירות עוד השנה. הוא הסביר את הספקות ביחס למחויבותו של ערפאת לדמוקרטיה, ואמר כי זו נובעת מהמניפולציות שהוא נוקט כלפי יועציו ואי יכולתו להאציל סמכויות.

הפקיד האמריקאי דיבר על הצורך בפעילות נמרצת ואמינה יותר של המשטרה הפלסטינית, המגלה לעתים יחס ותרני מדי כלפי אסירים ונחקרים פלסטינים.

שר החוץ, שמעון פרס נועד אתמול עם חברי קונגרס ופעילים מרכזיים בשדולה הפרו־ישראלית (איפא"ק) וקרא להם לתמוך ברעיון הבנק האיזורי למזה"ת, שהוא מנסה לקדם לקראת כינוס ועידת קזבלנקה בסוף החודש.

פרס אמר, כי הנשיא קלינטון גילה הבנה לטענותיו, שהבנק העולמי אינו ערוך לאתגר, עקב מגבלות הנובעות מהגדרת תפקידו. שר החוץ סיפר שיותר מ־700 חברות ומאה ראשי מדינות ושרי חוץ כבר הודיעו על השתתפותם בוועידה.

ישראל מבקשת הקלות בתחום התקינה מהקהיליה האירופית

□ יאיר מידן

ישראל מבקשת הקלות מהקהיליה האירופית בתחום התקינה, כדי לסייע בהרחבת הייצוא הישראלי לאירופה. השוק המשותף מפעיל מדיניות תקינה נוקשה, שבאמצעותה היא מונעת יצוא סחורות מישראל למדינות אירופה.

בנוסף, מבקשת ישראל מאירופה הקלות בתחום ייצוא פרי ההדר, למעט תפוזים ואשכוליות ופרחים למדינות אירופה. הכוונה היא להגדיל את מכסות המשלוחים לאירופה. נושאים אלו עלו אתמול בפגישה שקיים שר האוצר אברהם שוחט עם שר האוצר הספרדי, פדרו סולבסט.

שר האוצר הספרדי הבטיח כי יברוק את הבקשה הישראלית מתוך מגמה חיובית. השניים גם דנו על ההתפתחויות הכלכליות בשתי המדינות ובמיוחד בנושאי אבטלה, אינפלציה וריבית. שיעור האבטלה בספרד מגיע ל־25 אחוז.

כמו כן נפגש שר האוצר עם סגן ראש ממשלת ספרד. בפגישה זו נמסרה לו הזמנה לבוא לביקור בארץ. סגן ראש ממשלת ספרד הודיע, כי ברצונו להגיע לביקור בינואר 1995, בראש משלחת אנשי עסקים מספרד.

היתרי בנייה ל־3,000 דירות חדשות בנתניה

□ יאיר מידן

בתוך חודש יינתנו היתרי בנייה ל־3,000 דירות חדשות בנתניה. כך הוחלט בעקבות סיור עבודה ראשון שקיימה ועדת המנכ"לים, להאצת הבנייה בנתניה. כמו כן נקבעו לוחות זמנים מזורזים לפתרון הנושאים המעכבים תחילת בנייה בתחומי התכנון, התחבורה, שיווק הקרקע ואיכות הסביבה.

בישיבת עבודה שקיימה ועדת המנכ"לים, דנו בתוכניות בנייה הכוללות כ־15 אלף דירות. מנכ"ל משרד ראש הממשלה, שמעון שבס אמר, כי מעתה תינתן עדיפות גבוהה לבנייה למגורים בערים ובמרכזים העירוניים.

הוא הוסיף, כי תינתן גם עדיפות לבנייה צפופה וגבוהה על קרקעות מדינה בערים הגדולות ובאיזורי הביקוש, במטרה להביא להאצת הבנייה ולבניית יותר דירות, כדי לסייע לבלימת העלייה במחירי הדיור.

כתב אישום נגד האחים קהלני יוגש היום לביהמ"ש

(ע). כתב אישום נגד האחים איתן ויהודה קהלני, החשודים בנסיון לרצח ובהתארגנות בלתי חוקית, יוגש היום בצהרים לבית המשפט המחוזי בירושלים. האחים קהלני נעצרו על ידי חוקרי השב"כ לפני יותר מחודש.

מקורות המקורבים לחקירה מסרו עם מעצרם של האחים, כי השניים נעצרו על דרך עפר הסמוכה לכפר הערבי בתיר, מקום בו התמקמו בכוונה לירות באחד מתושבי הכפר, שיעבור בה. חייו של צעיר ערבי שחלף במקום, כשהוא רכוב על אופניים, ניצלו לאחר שהיה מעצור ברובה, בו היו האחים מצוידים. הכדור לא נורה. חוקרי השב"כ עצרו את האחים לפני שהיתה בידם שהות לירות שוב. הפרקליטות תבקש להאריך את מעצרם עד תום ההליכים המשפטיים.

● **רעידת אדמה נוספת, הפעם בעוצמת 6.0 בסולם ריכטר,** זעזעה שוב אתמול לפנות בוקר (לפי שעון יפן) את האי הצפוני של יפן. השירות המטאורולוגי של יפן הודיע, כי רעש שני זעזע בשעה 5:01 לפנות בוקר (יום שלישי בלילה ב־22:01 לפי שעון ישראל). זה הרעש השני המזעזע את האי בשעות האחרונות. השירות המטאורולוגי חזר והזהיר כי צפויים עוד גלי גיאות גדולים.

בהודעה שפורסמה לציבור ביום 3.10.94, בדבר פרסום תשקיף אטלס פ.ק.ן, חלה טעות בשם הקרן. השם הנכון של הקרן: הון פ.ק.ן. להלן ההודעה המתוקנת.

הודעה לציבור

בדבר פרסום תשקיף של

הון פ.ק.ן - קרן נאמנות

ניתנת הודעה בהתאם לסעיף 23 לחוק ניירות-ערך תשכ"ח, על פרסום תשקיף בדבר הצעה לציבור של מספר בלתי מוגבל של יחידות בנות 1 שקל חדש כל יחידה רשומות על שם, אך לא פחות מ-10 יחידות ברכישה אחת, בנטחירי יחידה משתנים, כמפורט בפרק 2, בתשקיף.

היחידות המוצעות

הצעה במחיר מופחת

החל מ- 2.10.94 משעה 8:30 ועד 31.10.94 בשעה 14:00, מוצעות היחידות, כל אחת, תמורת תשלום "מחיר היחידה", כפי שייקבע, בתוספת הוספה של 0.75% או פחות, כמפורט בתשקיף בעמ' 3 (ראה סעיף 2.8 בתשקיף).

הצעה רגילה

החל מ- 31.10.94 משעה 8.30 ועד 30.9.95 שעה 14:00, מוצעות היחידות, כל אחת, תמורת תשלום "מחיר היחידה", כפי שייקבע, בתוספת הוספה של 1.5% או פחות, כמפורט בתשקיף בעמ' 3.

הקרן הינה קרן פתוחה

מדיניות ההשקעות

על-פי הסכם הקרן והמדיניות הנוכחית הקרן תשקיע לפחות 50% מסך נכסיה בניירות-ערך של חברות הנסחרות בענפי המסחר הבאים, בהגבלות החלות עפ"י חוק הבנקאות (רישוי) (תיקון מס' 9), התשנ"ד-1994 [ראה פרק 5 סעיף 5.3 (ח) בתשקיף].

בנקים וחברות אחזקה בנקאיות, בנקים למשכנתאות ומוסדות מימון ענפיים, חברות ביטוח, חברות המתמחות בליסינג, חברות השקעה ואחזקות (להלן: "חברות פיננסיות").

יתרת ההשקעות תהיה לפי שיקול דעתו של מנהל הקרן.

הוראות הסעיף הנ"ל ניתנות לשינוי ללא צורך בכינוס אסיפה כללית של בעלי היחידות.

הקרן עשויה להשקיע עד 10% מסך נכסיה בניירות-ערך זרים הנסחרים בחו"ל.

על כל שינוי במדיניות ההשקעות, יגיש מנהל הקרן דו"ח מיידי ויפרסם הודעה לפחות בשני עיתונים יומיים בשפה העברית, הנפוצים בישראל, שבעה ימים מראש.

הקרן עשויה להשקיע עד 10% מסך נכסיה באופציות (OPTIONS). על אופציות ועל הסיכון הכרוך בהשקעה בהן ראה עמ' 13 בתשקיף.

הקרן הינה קרן מסויגת (ראה פרק 7 בתשקיף).

הרכב ההשקעות העיקריות בממוצע באחוזים מסך נכסי הקרן, מתאריך 18.10.93 (יום ראשון להפעלת הקרן) ועד 30.6.94 (לפי החזקותיה בסוף כל חודש), היה כדלקמן:

במניות וניירות-ערך המירים של חברות פיננסיות כ-81%.

במזומן כ-18%.

מנהל הקרן אינו מתחייב על שיעורי השקעה אלה בעתיד.

שכר מנהל הקרן והנאמן

על-פי הסכם הקרן, מנהל הקרן זכאי לקבל שכר שנתי בשיעור של -5% משוויים השנתי הממוצע של כלל נכסי הקרן, והנאמן זכאי לקבל שכר שנתי בשיעור של-0.5% משוויים השנתי הממוצע של כלל נכסי הקרן.

כל עוד לא יוחלט אחרת ע"י מנהל הקרן (בהסכמת הנאמן), נקבע כי שכרו של מנהל הקרן יהיה בשיעור של 1.7% ושכרו של הנאמן בשיעור של 0.1%

פרטים על השינוי במחיר הפדיון בהשוואה למדדים אחרים

	השינוי ב-% בתקופה בין 18.10.93* - 30.6.93
מחיר הפדיון של היחידות	-32.0
מדד חברות להשקעה ואחזקות	-36.1
מדד בנקים מסחריים וחברות אחזקה	-40.1
מדד חברות וסוכנויות ביטוח	-34.4
מדד כללי של מניות וני"ע המירים	-37.5
מדד מחירים לצרכן	8.6

עותקים מהתשקיף ומהיתר רשות ניירות-ערך לפרסומו הוגשו לרשם החברות.

עותקים מהתשקיף ניתן להשיג בכל סניפי בנק הפועלים בע"מ ואצל חברי הבורסה לניירות-ערך בתל-אביב.

בקשות להזמנת היחידות ניתן להגיש במקומות האמורים לעיל.

הודעה זו אינה מהווה הצעה לרכישת יחידות הקרן.

הנאמן: **בנק המזרחי המאוחד בע"מ**

מנהל הקרן: **פועלים - קרנות נאמנות בע"מ**

2 באוקטובר 1994

* יום ראשון להפעלת הקרן.

פועלים קרנות נאמנות פ.ק.ן

קרקע פורייה לפופוליזים

האם על סף המאה ה־21, כשהאפליה בעולם המערבי מופיעה בגלים קטנים עד בינוניים, נפלה בין יהודי ליהודי? התשובה היא שלילית. לא מפני שהדבר נוגד את חוק השבות, אלא משום שזה נוגד את מצפוננו □□□ אם צריך לתת יותר לבני הארץ, צריך לעשות זאת על־ידי שינוי סדרי העדיפויות ולא על חשבון הקשישים והמוגבלים המבקשים לעלות לישראל

"נסיך, הרוצה להחזיק מעמד, ראוי שיקנה לו את הסגולה שלא להיות טוב תמיד, ולהשתמש בה או שלא להשתמש בה, הכל לפי הצורך...ינהג כרצונו, ואינו צריך לחשוש הרבה שיעורר טענות ומענות על ליקויים, שבלעדיהם יכבד עליו להחזיק מעמד בשלטון. השוקל יפה את הדברים, דבר כנגד דבר, ימצא שכמה מידות הנחשבות טובות, כשהוא דבק בהן כדי לקיימן כראוי, עשויות להכשילו, וכמה מידות אחרות, הנראות כחטאים וליקויים, כשהוא מקיים אותן בידיו, יצליח, ויחזק את שלטונו" *("הנסיך", מקיאבלי)*

פאר־לי שחר

בדברי ההסבר של פרופ' ג'ורג' ה. סאביין על תורת מקיאבלי נאמר: "כמעט אחרי כל דבר שמקיאבלי אמר על המדיניות הפוליטית עומדת ההנחה שטבע האדם הוא אנוכי ביסודו, ושהמניעים שהמדינאי צריך להסתמך עליהם אגואיסטים הם, כגון התשוקה לביטחון בהמונים והתשוקה לעוצמה בשליטים. המימשל מבוסס למעשה על חולשתו ואי יכולתו של הפרט...טבע האדם (על־פי מקיאבלי) הוא תוקפני ואוהב בצע במעמקיו. בני אדם שואפים להחזיק במה שיש להם, ולהוסיף ולרכוש יותר".

התבטאויה של השרה אורה נמיר, על ההכרח למנוע מקשישים, חולים ומוגבלים ממדינות חבר העמים לעלות לישראל, אלא אם משפחותיהם יצטרפו אליהם, כמו מתבססים על המובאה הזאת. נדמה כי אורה נמיר, שנעדרה תקופה ממושכת בגלל מחלתה, החליטה לעשות קאמבק תוך הישענות על פופוליזם נטול היבט יהודי־מוסרי ואנושי.

הזכויות מהן נהנים העולים החדשים עוררו מאז ומתמיד מחאה בקרב הוותיקים. כך בשנות החמישים, כך בשנות העלייה הגדולה מבריה"מ לשעבר בסוף שנות השישים וכך מאז נפתחו שערי בריה"מ. ההתמרמרות של הישראלים גברה ככל שגדלו ממדי האבטלה. "הם נהנים מדירות על חשבוננו", טענו. והיו שהגיבו במידה מסוימת של קורת־רוח כשקראו על הפרופסור לכימיה או לספרות שנאלצים להתפרנס מניקוי שירותים. "גם אנחנו, כשעלינו ארצה, גרנו באוהל", אמרו.

הרגשנו רחמנים בני רחמנים כשקלטנו את העלייה מאתיופיה, ללא אפליה בין יהודי ללא יהודי, כי אלה הרי הגיעו כדי להיות שואבי המים וחוטבי העצים של החברה הישראלית. אבל אל העלייה מרוסיה התייחסנו בחשדנות: "הם יקחו את הזכויות ויסעו מכאן", אמרנו במין רוע לב כזה, שהביא לנתק שבעקבותיו התממשו הציפיות, ואכן רבים מהם עזבו.

נראה כי המשקעים הללו מהווים קרקע פורייה לאמירות פופוליסטיות, אבל לא צריך להיות בינן לבין מדיניות הממשלה ולא כלום.

האם על סף המאה ה־21, כשהאפליה בעולם המערבי מופיעה בגלים קטנים עד בינוניים, נפלה בין יהודי ליהודי? התשובה היא שלילית. לא מפני שהדבר נוגד את חוק השבות, אלא משום שזה נוגד את מצפוננו. אם צריך לתת יותר לבני הארץ, צריך לעשות זאת על־ידי שינוי סדרי העדיפויות – לא על חשבון הקשישים והמוגבלים המבקשים לעלות לישראל.

ורציתי לשאול את השרה נמיר למה הכוונה במונח "קשיש" – בן 64־65, ואולי בן 55? ומה זה חולה – מי יקבע מה מידת התשישות המותרת לאדם על מנת שיהיה רשאי לעלות ארצה. ומה זה מוגבל – קצר רואי, כבד שמיעה, או סתם אדם שמן מאוד, מוגבל לעשות מה?

הקרב על הלבבות

אורי אור

הוויכוח הניטש על רמת הגולן הוא קודם כל קרב על הלבבות. תחילה היו הסיסמאות הבד על המרפסות, "העם עם הגולן". אחר־כך באו המשמרות בשולי הכבישים הראשיים, והסטיקרים על המכוניות. ואז הגיעה שביתת הרעב בגמלא, שזיעזעה לב רבים. איך יכול להיות נגד חבל ארץ יפה זה, שדם של כה רבים מבנינו נשפך בו בשתי מלחמות אכזריות?

במהלך הוויכוח הקשה יש ציר אחד מרכזי – הציר הבטחוני. הגולן מוצג כגבול הטבעי היחיד שניתן להגן עליו. בצפון צופות אל הלבנון וסוריה "העיניים של המדינה" משלטי החרמון, בגובה 2,244 מטרים. במזרח, רצועת תילי געש כבויים, החולשת על מישור סורית רחבה ומהווה גורם מתריע ומרתיע. בדרום, נחלי הירמוך והרוקאד, התותרים עמוק בין ההרים ויוצרים גבול טבעי, קשה לחדירה. וכל אלה, בשטח קטן יחסית, 1,190 קמ"ר, איזור שכל אורכו 70 ק"מ ורוחבו 5־24 ק"מ.

רק טבעי כי שעה שמועלה הטעם הבטחוני פונים אצלנו לשמוע חוות דעתם של הגנרלים. כשלעצמי איני סבור שיש להשאיר את ההכרעה בוויכוח העקרוני הזה בידי גנרלים. הייתי מפקד רמת הגולן, ונלחמתי בה. בימים הייתי אלוף פיקוד הצפון, ורמת הגולן היתה חלק מ"הממלכה" שלי. יש לי נקודת מבט צבאית, אך לא רק אנשי צבא צריכים לקבוע.

אנשי צבא, וזה טבעי, חלוקים בדעותיהם. יש התומכים בנסיגה מהגולן תמורת שלום מלא עם הסורים, ויש הגורסים את ההיפך הגמור. יש המזכירים כי הסורים הם שפלשו לישראל הצעירה ב־1948. הם גם מונים את ההפרות האין־סופיות של הסכם שביתת הנשק בין ישראל לסוריה, כשנאלצנו לגדל בעמק החולה את "ילדי המקלטים". סיוט הרמה הסורית הוסר ב־1967 לא כדי שבמו־ידינו נחזיר אותו, ונורישו לבנינו. מלחמת יום הכיפורים המחישה עד כמה גורלית עבורנו כברת ארץ זו, רמת הגולן, במערכה צבאית.

גישה הפוכה, וגם כאן תמצאו גנרלים שיגנו עליה, טוענת כי הסורים נחושים בדעתם לשמור הסכמים ולכבדם, כל עוד שלשני הצדדים יש אינטרס לקיומם.

הוויכוח הוא, שאם תיגזר עלינו מלחמה, לא רק תושבי הגולן ייקלעו למלחמה עם סוריה, אם לא נגיע להסדר שלום עימה – עם ישראל כולו ייצא למלחמה. רוב העם משרת בצבא וייקרא לאחוז בנשק, אם לא יהיה שלום. אנשי צבא אלה סבורים, כי יש לסיים את מצב המלחמה בחתימה על אמנת שלום, עם יחסים דיפלומטיים בין המדינות. הצלחת השלום עם מצרים היא הראיה.

כל אימת שאנו מצביעים על מצביאים כבני־סמכא, עלינו לזכור כי בין אנשי הצבא יש כאלה שפנו לפוליטיקה. קיים חשש, שאנשים אלה יטו את הסמכות הבטחונית־מקצועית שלהם כדי לקדם את האינטרסים הפוליטיים שלהם.

אסור לראות ברמת הגולן בעיה בטחונית בלבד. אחרי שכרתנו שלום עם מצרים, וההסדר עם ירדן הבשיל ועומד לקבל צורה של קבע, נותרה סוריה המדינה השכנה היחידה שאין לנו שלום עימה. אם יכון שלום עם סוריה, יהיה זה גם שלום עם לבנון. מכאן, שזהו אינטרס חיוני לישראל, ההופך אותנו לבעלי־עניין.

נשיא סוריה, אסד

שלום עם סוריה איננו נטול סיכונים. הפער בינינו לבין דמשק עדיין רב. אך קשה לצפות מאסד שיסכים להתפשר על פחות מאשר הסכים לו סאדאת. אם מתבוננים בתהליך בעיניים פקוחות, הרי ברור לכל שבלי ויתור ממשי ומשמעותי בגולן לא נגיע להסדר. כדי להשיג שלום יציב, אמיתי ובר־קיימא, נצטרך לבצע ויתורים מכאיבים. נכון שהאנלוגיה בין הסכם השלום עם מצרים, שהביא להחזרת סיני בשלמותו, לבין פינוי מלא של רמת הגולן, היא שגויה. הגולן מספק מרווח נשימה לישראל. רמת הגולן היא מתרס קדמי נגד התקפות ממזרח, שפינויו עלול לפגוע בביטחון. לעומת זאת, מרחבי סיני שוממים ורחוקים ממוקדי האוכלוסיה בישראל. המסקנה – נסיגה מהגולן מחייבת הסדרי ביטחון חסרי פשרות.

ישראל רוצה, במקרה של נסיגה, להמשיך ולקיים מערך התראה שימנע את הפיכת הגולן לקרש קפיצה למלחמה חדשה נגדנו. אופי השלום עם הסורים צריך להיות כזה, שינעל אחת ולתמיד את אופציית המלחמה של שכנינו, ולא יאפשר לדמשק להכריז על מלחמה חדשה. משטרים יתחלפו בעולם הערבי, וגם הביולוגיה סופה לנצח, אפילו שליט כאסד. החזרת הגולן לידיים סוריות צריכה למנוע מראש כל אפשרות מאסד, או מכל שליט אחר, לצאת למלחמה.

הבסיס לשלום הוא הבטחת בטחונה של ישראל במלואו. איני מקל ראש בכל אחד מהאמצעים שיקנו לנו את מימד הביטחון – בלעדיו לא יכון שלום. בחישוב ערכו הבטחוני של הגולן, כמיתרס קדמי ובולם פוטנציאלי של כל התקפה ערבית ממזרח יש לשקול מהי משמעותה של מלחמה, אם לא נסכים לנסיגה כזאת או אחרת מהרמה. הוויכוח הוא בין ראיית הגולן כרצועת הגנה המעניקה לישראל מירווח נשימה, לבין האפשרות שאי־נסיגה מהרכסים עלול לגרור את עם ישראל כולו, מאילת ועד מטולה, למלחמה כוללת. אם לא יהיה הסדר, מירב הסיכויים שנשוב וניאלץ להילחם. שלום יגרור עימו עקירה מכאיבה של ישובים פורחים, ופרידה ממגוון נופים ושדות קרב רוויי דם. אך שלום גם יביא לקץ המלחמות.

על המשמר

להרחיב את הממשלה

לאחר שמפלגת העבודה אישרה את ההסכם בין רבין לש"ס, אין שום סיבה הגיונית לעכב את צירוף ש"ס לקואליציה. אמנם ההסכם אינו מן הנעימים, אך דיה לצרה בשעתה. כרגע לא קיים שום נושא קונקרטי להפעלת ההסכם וייתכן שלא יהיה כל צורך בכך. גם מרצ מקבלת את העקרון של שמירת הסטטוס קוו בענייני דת, ועל בסיס זה הצטרפה לממשלה.

מאחר והעקרון מקובל על כולם, אין שום סיבה להחליש את הממשלה ערב בואו של כריסטופר וברגע קריטי בתהליך השלום. ייתכן כי במשך הזמן תימצא נוסחה שתבטא יותר טוב את ההסכמה הקיימת, מאשר בתהליך חקיקה ושיריון הסטטוס קוו בחוק. אולם אין סיבה להקדים את המאוחר.

חלק גדול מבוחרי מרצ לא יבינו את מפלגותיהם אם יגרמו למשבר ממשלתי, ובכך צדק השר אמנון רובינשטיין. אולם מעבר להבנת הבוחרים, תהליך השלום מחייב קואליציה רחבה בכל האפשר, נוכח קיום השוליים הניציים בעבודה ובש"ס. יש ליצור קואליציה מספיק רחבה שאף אחד מהגורמים המרכיבים אותה לא יוכל לבד לגרום להפלת הממשלה. לשם כך, יש לבחון גם צירוף שר ערבי, בנוסף למינויים המתוכננים של ביילין ואדרי וצירוף "יעוד". אין ספק שצירוף ביילין ואדרי יחזק את אופי הממשלה ותתירתה לשלום, ומינוי שר ערבי יסמל עוד יותר את המגמה הזאת. אין גם להתעלם מכך, שבמרוקו מכהן שר יהודי ומהווה סמל להתקרבות בין שני העמים.

המחלוקת במרצ היא לגיטימית, ואין להסיק מהתמיכה בצירוף ש"ס לקואליציה שמרצ חייבת לקבל את הנצחת הסטטוס קוו, בחלקים הבלתי נסבלים של דיני אישות וסדרי קבורה. אולם ניתן לדחות את המתרון של בעיות אלה לתקופה נוחה יותר מבחינה פוליטית. ישראל חיה עם סטטוס קוו זה כ־46 שנה ואף אחד, כולל מרצ, לא מציע לשנות את המצב בעת. עדיף להשיג את השינוי בהסכמה, תוך כיבוד זכויות הרוב החילוני והמיעוט הדתי. בסופו של דבר גם החיים עושים את שלהם ובעיות נפתרות במהלך העניינים. כיום יש טלוויזיה בשבת, וגם ההכרה בקהילות רפורמיות תמצא את פיתרונה.

לכן, יש להרחיב את הממשלה ואת בסיסה הפרלמנטרי, תוך כיבוד האינטרסים של כל אחד מהשותפים לה. צירוף ש"ס לממשלה יחזק גם את הבסיס הציבורי ולא רק את הבסיס הפרלמנטרי, היות שלש"ס ורבניה השפעה בקרב ציבור שיתר מפלגות הקואליציה אינן מגיעות אליו.

פתרון מסוכן

דורית גפן

לכי עם כרמלה בוחבוט, ועם כל אשה וילד הסובלים מהתעללות פיזית ונפשית מצד בן משפחה המנצל את כוחו ומעמדו, אך בעיקר את חולשת קורבנו. מסתובבים בינינו קורבנות רבים כמוה, וניתן להניח כי ברגעי יאוש קשים, כאשר תחושת ההשפלה והכאב עולים על גדותיהם ללא מוצא, עשויים לעלות אצל חלק מהם מחשבות קיצוניות, כמו איבוד לדעת או רצח המתעלל. אך בין הקצוות הקיצוניים אלה יש פתרונות אחרים, בהחלט לא קלים ולעתים מאיימים ולא בטוחים, אך אפשריים. כמו, למשל, להתלונן, לבקש עזרה, לברוח, להיעלם.

המעשה של כרמלה בוחבוט פטר אותה מעונשו של בעלה, אך לא פטר אותה מהסבל. הוא הוסיף עליה ועל משפחתה, בעיקר על ילדיה, סבל חדש שקשה לדעת כיצד יתמודדו איתו.

הטענה בדבר הגנה עצמית עומדת לזכות מי שניצבים מול איום מוחשי על חייהם ונמצאים בסיטואציה בה עולה במלוא חריפותה הברירה בין חייהם־שלהם לבין חייו של המנסה להרוג אותם, בבחינת הקם להורגך השכם להורגו. כלומר, או שאתה מת והוא חי, או שהוא ימות ואתה תחיה. במקרים כאלה אין זו רק זכות, זו חובה להתגונן.

אמנם במקרה של כרמלה בוחבוט היתה טענה שאין לזלזל בה, שבעלה "הרג" אותה במשך למעלה מעשרים שנה, "שתה את דמה" יום אחר יום. אין כמובן להמעיט מסבלה, ולא מהזעם והכאב שהצטברו בתוכה וכיוונו אותה למעשה כה נורא. אין גם להמעיט מאחריותו של הבעל שהתעלל בה כל השנים. אנשים דתיים היו ודאי אומרים שאלוהים היה משלם לו, כבוא העת, ומעביר אותו יסורי גיהנום על מעשיו. אך במדינה מתוקנת, את העונש יכולים להטיל רק שלטונות החוק. ואלה, אילו היה הבעל עומד למשפט על מעשיו האכזריים באשתו, היו אולי גוזרים לו מאסר בפועל. לפחות היו מצווים עליו לעזוב את הבית ולתת לה גט. בשום מקרה לא היו מטילים עליו עונש מוות, כפי שעשתה כרמלה בוחבוט.

נטילת החוק לידיים וביצוע גזר הדין, גם כאשר מבחינה סובייקטיבית, זה העונש המגיע למתעלל, אינה יכולה ואסור שתהיה פתרון. אחרת, אנו עלולים להגיע למצב בו כל אחד יעשה דין לעצמו, ובעיקר לזולתו, ומכאן ועד ל"ייד איש באחיו" הדרך קצרה ומסוכנת.

"חבל לי רק על הידידות"

"החוק לא מאפשר להם לאלץ אותי לפרוש, ולי אין שום עניין להישאר תלוי באוויר", אומר ח"כ הרב יוסף עזרן מש"ס, היחיד שלא מצביע בעד צירוף ש"ס לקואליציה. הוא איתן בדעתו, שאין מקום להשתתפות ש"ס בממשלה אחת עם מרצ, ורק מצטער על שהוא וידידיו לסיעה מזה שנים עומדים משני צדי המתרס

שלי יחימוביץ: לפי כל התחזיות, עומדים חבריך להצטרף היום לקואליציה, בהתאם להסכם שנחתם בראשי תיבות בין ש"ס למפלגת העבודה, אבל אתה אינך עומד להצביע בעד. למה?

הרב יוסף עזרן: בגלל מרצ. אני, אישית, חושב שהשילוב הזה בין מרצ לש"ס הוא שעטנז, זה לא ילך. וגם אם נתגבר כעת על המכשול הזה, יהיו עוד מכשולים רבים אחרים. כל הזמן נעמוד בפני שוקת שבורה. אני פשוט מכיר את הנושא מקרוב, בשל היותי מזה שבע שנים נציג ש"ס בוועדת חוק, חוקה ומשפט, ואני רואה איך הדברים מתגלגלים. זה לא יהיה קל.

פוליטיקה היא עסק מאוד פרגמטי, ולכן יש לכם נציגות בכנסת ואתם משתתפים במערכת הבחירות הדמוקרטית. אז למה לא להצטרף לקואליציה ולהשיג כמה הישגים כבדי משקל, במקום לשבת מהצד ולא להשיג שום דבר?

קודם כל, זה לא נקרא לשבת מהצד. כיום מרצ היא הדומיננטית בממשלה, ובלאו הכי אינה אוהדת את ענייני הדת. לכן אין שום סיבה לשבת בממשלה, בה יש למרצ זכות וטו. הייתי רוצה שיבינו גם את הגישה שלנו, מבחינת ההיבט הנפשי והאידיאולוגי.

לפי שעה נראה שמדובר בהיבט האישי שלך.

נכון, אבל שאלת אותי. אינני יכול לדבר בשמם של האחרים, לצערי הרב. לדעתי הם לא יחזיקו מעמד לאורך זמן, מה גם שכל הסטטוס קוו עומד על כרעי תרנגולת. אני מכיר את הדברים מבפנים ויודע שהכל שברירי ולא אמין.

אפילו יו"ר הסיעה בכנסת, הרב בניזרי - שהוא עדיין חברי, למרות שאין לנו אותן דעות - התווכח אתמול חזיתית בתוכנית "פופוליטיקה" עם השרה שולמית אלוני, והיא אמרה, שכאשר יסיימו את נושא השלום, הם יטפלו בעניינים הדתיים. כלומר, אנחנו עומדים לתת איזה מכשיר בידי אנשים, שלמעשה משתמשים בנו כטקטיקה.

מה פירוש "כלי"? הרי כדי לומר את הדברים שאתה אומר, עליך להיות מלכתחילה בעל דעות ימניות, או בעל עמדה מאוד מוצהרת בנושא רמת הגולן.

נבחין בין כמה עניינים. למשל, על הסכם אוסלו בעניין עזה ויריחו - "הצ'ופצ'יק הזה", כפי שראש הממשלה קרא לו - הצבעתי בעד. יש להבדיל בין המהלך ההדרגתי והמחושב ביחס לפלסטינים, שהם שכנינו האמיתיים ואיתם נצטרך לחיות, לבין דברים גורפים אחרים, או יותר עקרוניים מבחינה בטחונית.

אתה מדבר פה על אידיאולוגיה ועל עניינים נפשיים, ואני רוצה לשאול אותך שאלה פרגמטית, שאולי תרגיז אותך: הרי מי שהולכים להיות שרים הם גמליאל ומאיה, ובניזרי יהיה סגן שר. לו דרעי היה ממנה אותך לשר במקום גמליאל, היית הולך עם הקואליציה? אולי אתה מתוסכל על רקע אישי?

האמיני לי שלא. איך אוכל להבהיר לך את זה? הרי לו רציתי, יכולתי להיות לפחות סגן שר. הייתי כבר בקטע הזה, וכיהנתי כסגן שר האוצר. השאלה שלך לא מרגיזה אותי, מפני שהיא למטה מכבודי. אני מסביר לך שזה נושא ענייני. את חושבת שקל לי לצאת חוצץ נגד ההנהגה הרוחנית עם ש"ס, שאני מיודד ומקורב לאנשיה? 26 שנה עבדנו יחד. הרי לא צנחתי מהעצים, ואינני בעל תשובה מהיום. אני רב של עיר ואם בישראל מזה 26 שנה.

כשאתה אומר שאינך בעל תשובה, אתה רומז לבניזרי?

הרב בניזרי הוא אדם נכבד ביותר, ואני מוקיר אותו

הרב יוסף עזרן

מאוד. וודאי שדיברתי בעלמא ולא התכוונתי אליו. כוונתי היתה, שלא קלטו אותי מהעצים, לא צמחתי פתאום מאיזשהו מקום. ביקשו אותי, פנו אלי, הידידות הזו מאוד יקרה לי ואיני רוצה לפגום בה.

מי שמכיר את מערכת היחסים ההדוקה ביני לבין הרב עובדיה יוסף וחברי האחרים, יודע שלא קל לי היום. ושיהיה לבריאות לרב גמליאל, אבל הוא לא יחזיק מעמד זמן רב. אני צופה שהכיסא הזה יתערער כעבור שנה, לכל היותר. כדאי לעשות את כל המאבקים והמחלוקות האלו בעם ישראל בעבור תקופה כה קצרה? לא.

נכון שלא הלכת ללווייתה של הרבנית יוסף, וגם לא באת ל"שבעה", בגלל יחסים מתוחים ומעורערים עם אנשי ש"ס?

לא נכון. לא באתי במכוניתי, אלא לקחתי מונית ובאתי לשם, ישבתי בתוכה ושמעתי מרחוק את כל ההספדים. צר לי מאוד על הדברים שאמרת, משום שהייתי אחד מאלה שהוקירו והעריצו ביותר את הרבנית יוסף.

למה נשארת במונית ולא היית עם כל המתפללים?

כי יש כל מיני חמומי מוח, ורגעים כאלה, של רגשיים לחלוטין ולא רציונליים, למה להפוך מעמד כל כך נשגב לאיזה קרקס עיתונאי, חלילה? באתי ומה יכולתי אני יכולתי להפריע את קדושת המקום והמעמד?

למה חששת שיתנפלו עליך?

כי תמיד יש מי שמתלהם וחש קנאה מסוימת, או כאלה שמסיתים אותם. הרי לא כולם כאן מוכנים לשיח אינטליגנטי ותרבותי. יש אנשים החסרים כושר ניתוח ושכנוע, והם עוזרים לעצמם באמצעות אגרופים.

ולמה הם כועסים עליך?

הם כועסים, וזו זכותם. הם הולכים בדרך שאני נוטה שתביא, חלילה, לריסוק ש"ס. המסר של המפלגה של הוא חד, אמיתי וברור - ללכת במסגרת שהוא מכניס לנו.

נכון שאתה שוקל להקים מפלגה חלופית?

בהחלט לא. מבחינתי האישית, הרגשית והמשפחתית, וגם מחוסר רצון להסתכסך עם אחד מגדולי הדור והפוסקים, אין לי שום עניין בכך. אני שומר כאן על פרופיל נמוך, בלי לסגת בשום פנים ואופן מעמדתי הברורה, הנחושה והבהירה.

אני מעריך ומודה לאריה דרעי, שלא העמיד אותי בניסיון ולא הציע לי תפקיד של שר, וככה איפשר לי לקחת פרספקטיבה נכונה ולשקול בצורה לא משוחדת וכיסאולוגית, אלא אידיאולוגית.

מכל מקום, פרשתי בזמן הנכון. שמחתי מאוד לשמוע את הדברים החשובים עלי-ידי וולוו. ברוך השם, אינני זקוק לא לוולוו ולא לפלאפון.

יש משהו בצעד שלך, שמשמעותו הפוליטית לא כל כך ברורה. זה כמו רגל אחת בתוך העניין והשנייה בחוץ. למה לא להשלים את המהלך עד הסוף, כמו הרב פרץ בשעתו, ולפרוש?

יש פה הבדל עצום. הרב פרץ היה בסוף קדנציה, וכאשר היה התרגיל המסריח, הציעו לו להיות שר הקליטה. פרישה היא אסון בשביל הפורש. לשמחתי, החוק לא מאפשר להם לאלץ אותי לפרוש, ולי אין שום עניין לפרוש ולהישאר תלוי באוויר. יש רק גולם אחד שעדיין מאמין שאני בש"ס - הלוח האלקטרוני: כשאני נכנס לכנסת, הוא משייך אותי לש"ס... אבל רעיונית-אידיאולוגית אני היום לא שייך לשום נושא ולא הזה לקחת שום אחריות בענייניה של ש"ס. אינני מתחרט על כך, רק מצטער על הידידות והחברות.

למה להרחיב?

ח"כ תמר גוז'נסקי מחדש אינה מבינה, מדוע רבין אינו מסתפק ברוב החוסם והיציב של 61 קולות, ומה יש לו לחפש אצל ש"ס, שהוכיחה שהשיקולים שלה לא מושתתים על החשיבות שבתהליך השלום

אצטט לך מהמאמר מערכת של "הארץ", שמתפרסם היום: "אין הכרח כי בקואליציה הממשלתית תימצא סיעה דתית או חרדית אחת לפחות. חיזורו האובססיבי של רבין אחרי ש"ס נובע מהערכתו, כי שלום חוזי עם הפלסטינים, ירדן, סוריה ולבנון, שמן הסתם יתבע ויתורים טריטוריאליים, מן הדין שיתקבל בכנסת ברוב של נבחרים יהודים". מה דעתך על כך?

לא שאלה של עלבון. תמר גוז'נסקי (צילום: עוזי קרן)

אני חושבת שכותב המאמר קלע לאותה ראייה פוליטית מעוותת, הקיימת לצערי לא רק בימין, אלא מושרשת גם בחוגים במפלגת העבודה. אותה גישה מטילה פסול בחברי כנסת ערבים, בנימוק שכאילו נחוץ

שלי יחימוביץ: נדמה שקצת שכחו אתכם. אבל בעצם, כשחושבים על כך, מי שמונע מהממשלה ליפול זה אתם והמפלגה הדמוקרטית ערבית.

תמר גוז'נסקי: אני מסכימה עם ההגדרה הזאת, וחושבת שאת ההתחייבות שלקחנו על עצמנו עם הקמת הממשלה הזאת - לאפשר לה לבצע את מהלך השלום הגדול עם הפלסטינים ועם המדינות הערביות השכנות - אנחנו ממלאים בנאמנות. עם זאת, אנחנו מוצאים את הדרכים שלנו לבקר את הממשלה בנושאים שאינם מקובלים עלינו, וכאשר אנחנו מתנגדים למדיניותה.

רוב יהודי לאישור ויתורים טריטוריאליים. אגב, אותה השקפה קיימת אצל כל מי שדורש רוב של 65 אחוז במשאל-העם, כי גם בו צריך כאילו "לסלק" את הערבים. זו גישה גזענית, שאין לה מקום בפוליטיקה הישראלית. אחרי שנתיים של מהלך כזה - שהממשלה עשתה אותו הודות לחד"ש ולמד"ע - זהו דבר משפיל, לא אותנו אלא את מי שאומר אותו.

לפי דברייך, מה הטעם היחסי, המדיני והפוליטי, שראש ממשלה נהנה ממנו, נשען על קומכם בשטח.

להערכתי, כן. הממשלה הזאת, שנשענת היום על רוב חוסם של 61, היא ממשלה יציבה ביותר. ודווקא הניסיון עם ש"ס מלמד, שזו סיעה הנכנסת ויוצאת בכל פעם שזה עולה על דעתה, משום שהשיקול המרכזי שלה לא נוגע במהלך המדיני הגדול, אלא בתחום שונה לגמרי. בכל פעם שש"ס עושה שריר, היא מעלה את המחיר, ואני לא בטוחה שההסכם הנורא הזה שנחתם בראשי תיבות, ושבא בעצם להפוך בהדרגה את ישראל למדינת הלכה, הוא כבר סוף פסוק.

אגב, בכל המהומה וההתרוצצות המדינית והפוליטית במסדרונות הכנסת, מישהו בכלל מתייחס אליכם?

יש לנו קשר קבוע עם סיעת העבודה, אבל ראש הממשלה יודע את עמדותינו, ולכן כנראה לא פנו אלינו.

לוקחים אתכם כמובנים מאליהם?

לא, פרסמנו שאנחנו מתנגדים להסכם שנחתם עם ש"ס בראשי תיבות, וראש הממשלה החליט כנראה שאיתנו לא כדאי לדבר על זה. מכל מקום, עד עתה הוא אפילו לא ניסה לשכנע אותנו בצדקת המהלך שלו.

וזה מעליב?

יש לפעמים היבטים הרחוקים מנימוס בהתנהגותה של הקואליציה. אבל כפי שאני שומעת מאנשים בתוכה, גם במפלגה, אינם סובלים מעודף עדינות. ההתייחסות של ראש הממשלה לחבריו הביטויים וההתייחסות של ראש הממשלה לחבריו קולות רמים וניזופות, התייחסות שאינה מתאימה, לדעתי. אני שומעת על אלא שלא זה העיקר, ולא העלבון שלנו הוא חשוב.

הממשלה קמה וצריכה לממש את המהלך המדיני של השלום עם הפלסטינים ועם המדינות הערביות. המהלך הזה מבוסס היום על רוב יציב ומוצק של 61 ח"כים, שרוצים בו. אין שום צורך להרחיב קואליציה במחיר של הרס התשתית הדמוקרטית והמערכת המשפטית במדינה, ושל פגיעה חמורה בציבור אנשים גדול.

מעשה עשיר

בשורה לאזרחים הרוצים להחליף את מכוניתם: החל מחודש מרס הקרוב ישווקו בארץ מכוניות "יגואר". השורות הבאות לא מיועדות למי שמתקשה לגמור את החודש. עם יאיר אנקורי, מנכ"ל "פורד" בארץ

שלי יחימוביץ: קראנו היום, לשמחתנו הגדולה, שמחודש מרס תגיע גם ה"יגואר" על כבישי הארץ. קודם כל, מחירים.

יאיר אנקורי: המחירים ינועו מ-300 אלף שקל לדגם הזול, עד ל-400 אלף לדגם היקר ביותר, שהוא ה"דיימלר". אגב, המחיר היקר הוא רק מחיר פתיחה, הגדל עם תוספות מיוחדות לדגם זה, והוא מגיע ל-450 אלף שקל.

כלומר, 300 אלף הוא המחיר לעניים שבינינו. אני לא מבינה שום דבר במכוניות, ולא ברור לי מה נותנת נסיעה במכונית כזו.

יש אנשים, שמעמדם ומצבם הכלכלי מאפשרים להם להשתמש בכלים המודרניים, החדשניים והמפוארים ביותר שיש. מכונית מסוג כזה יש בה נוחיות מירבית, והיא מפגינה את ייחוסו של המשתמש בה.

לפני שנגיע לסמלי הסטטוס של רכב בזה, ספר לנו אילו דברים מופלאים יש בו, שאין ברכב רגיל.

קודם כל, הייצור שלו הוא כמו של חליפה התפורה על-ידי חייט ולא בקונפקציה. רמת המערכות היא הגבוהה ביותר. יש צ'ופרים

פריט חיוני לאלפיון העליון. יאיר אנקורי

למיניהם, כמו 12 מצבים של כיסא הנהג - מרחק, גובה, זווית - מערכת סטריאופונית משוכללת, כוללת מחליף דיסקים אוטומטי המאפשר קיבולת של 12 תקליטורים, שקט מופתי של המנוע, ריפוד מעור משובח.

נפח המנוע של הדגמים שנביא ארצה הוא 4 ליטרים. הדגמים האלה מאפשרים זינוק מ-0 ל-100 קילומטר תוך 5.9 שניות.

לאיזו מהירות תיאורטית אפשר להגיע ב"יגואר"?

בין 220 ל-260 קילומטר לשעה. זה, כמובן, תיאורטי, משום שבארץ אסור להגיע למהירות כזו.

יש אנשים עשירים, שאינם רוצים להפגין את עושרם. איזה סוג אנשים קונה את הרכב הזה?

קודם כל, מדובר בעשירון העליון של העשירון העליון. זו שכבת אוכלוסיה הקיימת בכל העולם וגם אצלנו. ברור שבדקנו את הנושא לפני שהחלטנו לייבא את המכוניות. להזכירך, מכוניות "מרצדס" חדישות ויקרות ביותר נקנות בעשרותיהן מדי שנה ומסתובבות ברחבי הארץ.

מה מאפיין את מי שקונה "יגואר", פרט לכך שיש לו המון כסף?

הרצון להיות ייחודיים ולהפגין זאת. ואכן, מי שרוכש מכונית כזאת יזכה גם בשירות ייחודי. למשל, הוא לא יצטרך לבוא לטיפול במוסך: נהג יבוא וייקח את המכונית במועד שייקבע ויחזירה לאחר הטיפול.

קיבלתם כבר הזמנות?

כן. אתמול קיבלנו כבר הזמנה ראשונה בכתב, ודווקא לדגם היקר ביותר, עם כל השכלולים האפשריים.

בני דודים / עטאללה מנצור

בשנת 1977 יוצאות משלחות של ערבים מישראל לביקורים במדינות ערב השכנות. טווח הביקורים השתרע מתוניס ומרוקו במערב, דרך סוריה וירדן, עד לניסיון (שלא הצליח) לבקר בבגדד. לעתים מתעוררת השאלה, מטעם מי יוצאת משלחת מסוימת ואת דברו של מי היא מביאה

המשלחת הראשונה של ערבים מישראל, שביקרה בפומבי באחת המדינות השכנות, יצאה בקיץ 1977 לרבת-עמון, שבועות אחרים לאחר המהפך שהעלה את מנחם בגין לשלטון. העילה ליציאת המשלחת, שכללה מאות אנשים, היה מותה הטרגי בתאונת מטוס של המלכה עליה, בת משפחת טוקאן הפלסטינית, שהתחתנה עם המלך חוסיין. קרובי משפחת המלכה ביקשו רשות לצאת לירדן, לנחם את המלך ואת בני משפחתה של עליה, והמלך חוסיין נתן הוראה, שאיפשרה לכל ערבי בישראל שרצה לבוא לרבת-עמון. הייתי בין הנוסעים לירדן, עם מספר עיתונאים ערבים לפי הזמנת המלך ויועציו, עלה בידינו להיפגש עם ראשי השלטון, עם נאמני תיירות ובמוסדות אקדמאיים. המלך חוסיין הבטיח לי, כי יבדוק את האפשרות של הידוק היחסים בין הממלכה ההאשמית לערבים אזרחי ישראל.

כיום, קשה להצביע על התקדמות של ממש שחלה מאז. אזרחים ישראלים יכלו, גם לפני אותו ביקור שלנו, לקבל הזמנה לבקר ברבת-עמון. נעקבות בקשה של קרובים (במיוחד לרגל אירועים משפחתיים כמו), ונוהג זה לא שונה אחרי ביקורנו. ייתכן שהשלטונות הירדניים הישראליים מגלים מאז מידה מסוימת של ליברליות, אבל ספק אם מספר המבקרים לצאת מישראל לירדן מדי שנה עולה על כמה מאות. מספר מבקרים גדול יותר, מאחר שרבים מהם מגיעים במסגרת "ביקורי הקיץ", משטחים הכבושים, ומשם הם באים לבקר קרובים או מכרים בישראל.

ביקורים אלה עוברים, בדרך כלל, ללא פרסום פומבי ומבלי לעורר תשומת לב ציבורית.

"חינוך" לירדנים חזקה על המקומות הקדושים. ויידאן עטשי (צילום: אליהו הראתי)

מטעם מי?

אבל בשנים האחרונות החלה רשימת המשלחות של ערבים, היוצאים כאקט של הפגנה פומבית למדינות ערב, מתארכת ומתגוונת. יעדי נסיעתן של משלחות הערבים מישראל היו החל מתוניס ומרוקו במערב, ועד לניסיון (שלא הצליח, עדיין) להגיע לבגדד במזרח: היו כאלה שיצאו כמחאה נגד מדיניות ישראלית, וכאלה שיצאו במסגרת מדיניותה. המשלחות הרבות לתוניס נועדו לעגן את שאיפתם של המשתתפים בהן, להביא להכרה הדדית בין ישראל לאש"ף ולקדם את השלום - ומאוחר יותר לתת עידוד לאיסור ערפאת. היו משלחות בדיאלוג עם ממשלת יצחק רבין. המשלחת למרוקו, בראשות יורם גל, יו"ר אגף המיעוטים של מפלגת העבודה, נועדה להפגין בפני העילית המרוקאית, כי בישראל חי ומתפקד מיעוט אזרחי ערבי.

לאחרונה יצאה משלחת בראשות ח"כ דראושה, "כדי לנחם את הנשיא חאפז אסד", וכדי להגיע את נשיא סוריה להיעתר לבקשת ראש הממשלה יצחק רבין, ולהראות נכונות לאפשר ביקור של אזרחים וחברי כנסת ערבים בישראל. המשלחת, מטעם המפלגה הדמוקרטית-ערבית, נועדה להזניק את מפלגתו ולהכין לעמדת חלוץ לאומית ולהעניק כותרות למשלחת המדינית. אבל בסוף ספטמבר זכינו לעוד משלחת, שבראשה עמד קונסול ישראל לשעבר בניו-יורק וחבר הכנסת לשעבר (מטעם "שינוי"), ויידאן עטשי בעבר עובד משרד החינוך והתרבות. רוב חברי המשלחות באו מקרב העדה הדרוזית, אליה משתייך יו"ר המשלחת, אבל היו בה גם מוסלמים אחרים, כסגן יו"ר עיריית עכו, חלמי אל שאפעי, ראש המועצה המקומית ערב שבלי, ונוצרים אחדים - ביניהם האב אליאס שקור, יו"ר המכללה ע"ש אליהו אליהו באעבלין, ודמות ציבורית בעלת מעמד בינלאומי בקרב התיאולוגים הצעירים.

הרכב הקבוצה אינו משאיר ספק לגבי זהות העומדים מאחוריה. אבל דברי יו"ר המשלחת, בפגישתם עם המלך חוסיין, ראש הממשלה והשריף נוצר - דודו של המלך, ואחד האישים החשובים במימסד הירדני - העלו תמיהה. ויידאן עטשי השמיע נאום נוטף דברי התרפסות וחנופה למלך הירדני, וחזר והדגיש בפניו, כי הוא רואה בו בעל החזקה והזכויות במקומות הקדושים לאיסלם. הוא הבהיר לשומעיו מעל לכל ספק, כי הוא מתנגד לדרישה הפלסטינית (ולדרישת אש"ף), לקבל את הפיקוח והטיפול באתרים הדתיים בשטחי הגדה המערבית ורצועת עזה, כולל מזרח ירושלים. הדברים הוקרנו במלואם מספר פעמים בטלוויזיה הירדנית.

אין ספק, כי ביקור ויידאן עטשי השאיר שורה של שאלות בקרב הפלסטינים בעזה וירושלים (ובנצרת), ובקרב הירדנים ברבת עמון. את מי מייצג ויידאן עטשי? האם יצא לביקור ביוזמתו האישית, ביוזמת משרד החוץ - מעבידו לשעבר - או ביוזמת מרצ (הוא חבר "שינוי", אחת משלושת המפלגות המרכיבות אותה)?

נסיגה האשמית

מכל מקום, נראה כי בדברי עטשי לא היה כדי לעודד את המלך הירדני במאבקו על עמדת ההשפעה האחרונה שהיתה לו בגדה המערבית - מוסדות הדת. למחרת פגישתו עם עטשי, הכריזה ממשלת רבת-עמון, על פי הנחיות המלך, על ניתוק קשריה עם מוסדות הדת וההקדשים בגדה המערבית, פרט למזרח ירושלים.

מדוע לא נסוגו ההאשמים ממזרח ירושלים? רשמית, כדי לא ליצור ואקום נוכח ההסכם הישראלי-פלסטיני, על דחיית המו"מ הנוגע לירושלים לעוד שנתיים. עד אז הם ימשיכו את הסטטוס קוו, וכאשר יסוכם העניין, הם יקבעו את עמדתם.

אבל גורמים פלסטיניים אומרים, כי המלך חוסיין יודע שאין לו סיכוי בעימות ישיר עם הרשות הלאומית הפלסטינית, ולכן חסך לעצמו בזיונות כאשר נסוג מעמדת ההשפעה האחרונה בגדה. את מבצרו האחרון בירושלים ינסה לחזק בהסכמים עם ישראל ועם "הרשות הפלסטינית", כאשר תבוא בקרוב לקבוע עימו הסדרים כלכליים ולקבל זכויות מעבר - ביבשה ובאוויר - ליצוא הפלסטיני דרך ירדן, וכהצעות לירדן לייבא ולייצא סחורות מאירופה ולאירופה וצפון אפריקה, דרך נמל עזה (ולא דרך אשדוד וחיפה).

הסטריאוטיפ העגום

אחת התלונות הנשמעות מפי אזרחי ישראל הערבים לעתים תכופות ביותר, בעשור האחרון, מתייחסת ליחס הפוגע כלפיהם בנמלי התעופה והים, בצאתם לחו"ל או בשובם. בין שאר התלונות - חיפוש בבגדים, עד כדי "סטריפטיז", עיכוב טיסה, ובעיקר השפלה, על-ידי הצגת שאלות הגורמות לנוסע להרגיש כי אין מאמינים לו, מעליבים אותו ואף מתעללים בו.

בשנה האחרונה נוצר בי הרושם, כי קולות המחאה של המתלוננים הניבו פירות ומספר התלונות פחת, יחסית. אבל בימים אלה נפגשתי עם אחד הצעירים הערבים המצליחים הבודדים שאני מכיר. האיש סיים לפני ארבע שנים את לימודיו בפקולטה למדעי המחשב בטכניון בחיפה, וכיום הוא מנהל יחידת המחשב בחברה בינלאומית, שלה סניפים בארה"ב וסקוטלנד, לצד המפעל הראשי, הנמצא בישראל. הצעיר (בן 26) נדרש, במסגרת עבודתו, לשהות כשבוע ימים בסקוטלנד, ובשובו ארצה, במטוס "אל על", נחקר במשך כשעה: מדוע הוא טס עם "אל על", עם מי נפגש באירופה, מי מנהל את המפעל המעסיק אותו ומי מנהל את שלוחת המפעל בסקוטלנד, מדוע נזקקו לו בבריטניה, האם חסר בממלכה המאוחדת ירע המצוי דווקא אצל הערבי שלנו, היכן רכש ידע זה, והאם הצליח בבחינות וזכה לתואר של ממש בטכניון.

לאחר חקירה ממושכת, שכללה נסיונות הטעיה, הוא נדרש לחכות עד שחוקריו יוודאו את מידת האמת בדבריו - ולאחר שגרמו בהלה בקרב ידידיו, שחששו לגורלו, שחררו אותו אפילו מבלי שפתחו את המזוודה שלו. הוא היה מלא זעם על היחס המשפיל, ובעיקר זעם על הבהלה שגרמו חוקריו בקרב חבריו לעבודה. ניסיתי להרגיעו, באמרי כי חוקריו ה"מסכנים" שבויים בקונספציה על הערבי הנבער, עובד הניקיון, הבניין והחקלאות, וכאשר נתקלו במהנדס תוכנה בעמדה בכירה, התקשו להאמין. הוא היה מספיק נבון להודות כי האספקט הזה היה מובן גם לו, והסביר את התנהגותם של אנשי הביטחון. "אבל", אמר, "בכל פעם שהייתי 'נדיב' וסיפקתי להם נתונים על מכרי וחברי לעבודה ולספסל הלימודים, הם נראו ספקנים יותר ויותר. הם פשוט חשו את עצמם בנוח בתוך הטעות הקלאסית שלהם".

"כבוד הערבים" נוסח דראושה

לפני שבועות אחדים, הכריזה קבוצה רצינית של אנשי תרבות ופעילי ציבור ערבים על הצטרפותה למפ"ם. בין חברי הקבוצה מספר פעילים מרכזיים במק"י (ביניהם סאלם ג'ובראן, עורך "אל אתיחאד" לשעבר) וגסאן חביב, חבר ותיק במועצת עיריית נצרת, אשר נבחר בבחירות האחרונות ברשימה מקומית, שנתמכה על-ידי המפלגה הערבית-דמוקרטית (דראושה).

מק"י לא הגיבה על הידיעה, אבל תגובת דראושה הגיעה השבוע במאמר ראשי של שבועון המפלגה "אל דיאר", תחת כותרת הקובעת כי "הסופרים ומצפונם (ניקבו) במכירה פומבית". המאמר נמנע מפרסום שמות, ומסתפק באיזכור "ידיעות על קומוניסטים לשעבר, שעברו ממק"י למפ"ם הציונית". כותב המאמר הראשי הלא-חתום מגלה לנו, כי שוחח עם אחד האנשים שניסה להעלים את צערו האחרון, והוא מוסיף: "ואנו סבורים כי קיימים מניעים אמיתיים, המביאים אותו לחוש כלימה נוכח מעברו ממק"י וחד"ש אל שורות מפ"ם הציונית".

ומה יש לדראושה, איש יפא"י מוצהר לאורך עשרות שנים, לומר לחברי מפ"ם החדשים? בושה וחרפה. הוא נשבע באללה, שהם חוטאים במעשה מביש, והוא דורש מהם "לשמור על כבודם וכבוד עמם, בכך שלא יצטרפו למפלגות ציוניות".

ארץ יפה

צביה בן-שלום

דברים נוראים

גברת אחת מקרית-ארבע מפרסמת בעולם הגדול את יומנה האינטימי, ומזעזעת את קוראיה. ראיון איתה, וקטעים מהיומן, פורסמו במוסף שמחת תורה של "ידיעות אחרונות" ("קורים פה דברים איומים", יעל גבירץ), ובעוונותי רק עכשיו התפנתי לקראו, ולהזדעזע. לא מהראיון, מהיומן. כמו כולם.

ב-7 בספטמבר 1994 כתבה הגברת ג'ון לויט: "ככה זה עובר: אם אתה חושב, כי אדם כלשהו חושב לבצע 'פעולת טרור' נגד ערבים, חובה עליך להסגירו. אם לא תעשה זאת, תיעצר באשמת קשירת קשר לרצח ערבים. במקרה כזה, גורלך יהיה דומה לגורלו של אורן: ישימו אותך במנהרה חשוכה, מכרסמים ינשכו אותך, ולא ירשו לך להיפגש עם עורך דין. ומה אם האדם שאתה אמור להסגיר הוא חבר שלך? ואולי הוא לא באמת חבר שלך, אלא סוכן של המשטרה החשאית?"

סוף ציטוט. מזעזע, נכון? נשמע כמו קטע מיומנה של קתולית אירית בבלפסט, של קרואטית בעיר סרבית, של אורחית צ'ילה בימים שאחרי רצח איינדה, של אנטי-פשיסטית בגרמניה הנאצית (אילו היו כאלה). רק המשפט על אורן לא ממש מתאים, כי בכל המקרים הנ"ל לא היו מסתפקים במנהרה ועכברושים. בעצם, גם אצלנו, בימי המנדט הבריטי, משהו כזה יכול היה להיכתב. אבל במדינה דמוקרטית, שהשלטון ידרוש מהאזרחית שיתוף פעולה? הסגרת חברים? היכן נשמע דבר כזה?

קשה לי לשפוט את הגברת לויט, כי מעולם לא הייתי במקומה. לא זכור לי שאי-פעם הכרתי אדם, שחשדתי בו כי הוא חושב לבצע "פעולת טרור", לא נגד ערבים ולא נגד אסקימוסים. ואני מתפוצצת מקינאה. כי לי, בניגוד לגברת לויט, אין חברים מעניינים כאלה, העלולים גם להיות סוכנים של המשטרה החשאית. הפשע הרציני ביותר שמישהו מחברי נחשד בו (פרט לחניה במקום אסור) הוא ניסיון להערים על שלטונות מס ההכנסה. כן, מישהי ביקשה ממני לאסוף בשבילה חשבוניות מס, כי היא עצמאית. לא הלשנתי עליה: אפילו לא התלבטתי וגם לא כתבתי על כך ביומן. ומכיוון שלא פרסמתי את הפרשה, לא זעזעתי את עולם.

זה מה שמגיע למי שחי מהצד הלא נכון של הקו.

אשדוד על המפה

כל הכבוד לאשדוד, עיר ואם בישראל. העיר שיש לה מיס אירופה! העיר שקבוצת הכדורגל שלה, "עירוני אשדוד", ניצחה את מכבי חיפה 2:3, בחיפה: את אותה מכבי חיפה, שהיתה בלתי מנוצחת מאז אפריל 93! יש לכם בארץ עוד עיר אחת כזאת, שיש בה ילדות כל כך יפות וכדורגלנים כל כך מוצלחים?

עד עכשיו אשדוד היתה על המפה בגלל הנמל, שביתות, ועדי עובדים, סכסוכים, וכל מיני סיפורים על סמים ואלימות ובעיות על עולים חדשים. לא נעים. כא זאב רווח והנציח אותה בסדרה קומית, "פאפא", כל יום שלישי בערוץ השני. גם משפחה שחיה באשדוד (ויש בה המון בנות, כל אחת יפה כמו אותה מיס אירופה) וגם פועלי נמל קשוחים, שבצעירותם בטח היו מכים את מכבי חיפה שוק על ירך. אבל זה בסרטים, ואשדוד היא עיר מציאותית, על המפה, עם מיס אירופה וניצחון על מכבי חיפה. גדולה מהחיים.

אימת העכבר

בוקר אחד אני יוצאת מהבית, לטיול עם הכלב, וכמעט נכנסת לתוך עכבר מת: שוכב על המדרכה, ממש מול הבית. גדול כמו חתלתול, אפור, שעיר, עם זנב אדיר-דיר... מגעיל! אני עוקפת אותי בקשת גדולה מאוד, ומייד נתקפת אימה. מה עושה עכבר מת ברחוב שלי? איך זה שלא ראיתי בסביבה שום עכברים חיים? יש המון חתולים בשכונה, קטנים וגדולים ובינוניים. הם לא מסתדרים עם העכברים, או מה?

ממה מת העכבר? מרעל? מי פיזר את הרעל? בדרך כלל עושה זאת מחלקת התברואה של העירייה, אבל הם מקפידים להדביק על הקירות הודעות, כדי שבעלי חיות מחמד ייזהרו וירחיקו אותן מהחצרות. בזמן האחרון לא ראיתי שום הודעות. אז מה עושה ברחוב שלי עכבר מת?

לא, לא, לא ייתכן שעכבר אחר, גם אם הוא גדול כזה, הגיע מהודו - אני משכנעת את עצמי - הפסיקי עם ההיסטריה הזאת, זה בסך הכל עכבר מת. לא כל העכברים המתים נגועים בדבר. ובכלל, איך ייתכן שדווקא עכבר נדבק? אם מישהו יעביר את המחלה, זה יהיה בנאדם...

התלבטתי אם לטלפן לעירייה, למחלקת התברואה או למחלקה הווטרינרית, אבל התביישתי. מה אגיד להם? שיש עכבר מת? כשחזרתי מהטיול, עקפתי את העכבר בקשת ענקית. איזה פחד!

לא טילפנתי. מיהרתי וגם היה מוקדם מדי, שום מחלקה בעירייה לא עונה על הטלפונים בשבע וחצי בבוקר. אבל כאשר יצאתי שוב לרחוב, ראיתי שהעכבר איננו. כנראה שהאיש המטאטא את המדרכה אסף אותו וזרק לפח. ברנש אמיץ. ואולי הוא לא קורא עיתונים?

רצח הוא רצח

את כרמלה בוחבוט שלחו ל-7 שנות מאסר על שרצחה את בעלה, שהתעלל בה פיזית ונפשית במשך 24 שנה. לפי התיאור, הרגה הגברת בוחבוט את בעלה מתוך הגנה עצמית (פרץ ביניהם ריב והוא פצע אותה בסכין), ומן הסתם גם סבלה מאי-שפיות זמנית וירתה בו, ברובה של בנם החייל, 24 כדורים). אילו היה אצלנו בית משפט של מושבעים, יש להניח שהיא היתה יוצאת זכאית, מקסימום בעונש סמלי. אבל אצלנו יש שופטים מקצועיים, בעיניהם חוק הוא מעל לצדק, ובעיני החוק רצח הוא רצח.

אולי זוהי גם הגישה הנכונה והצודקת, כי רצח הוא רצח: יש דרכים אחרות להשתחרר מבעל אלים. גט, למשל, יש דבר כזה. או סתם לעזוב אותו, לבד או עם הילדים. או להחזיר לו מכות, במקל, במערוך, במחבת לוהטת. יש המון דברים כבדים, שבעזרתם גם אשה חלשה יכולה להכניע גבר חזק, שלא לדבר על סכין. נכון שבמקרה של התכתשות גם היא היתה חוטפת - אבל הרי ממילא היתה אשה מוכה, אז לפחות יכלה להחזיר!

כך, מן הסתם, חשבו גם השופטים. 7 שנות מאסר הן עונש קל יחסית. יכלו לגזור עליה מאסר עולם, שבניכוי שליש זה בערך 18 שנה. גם ככה יצאה בזול. פחות שליש, זה ממש כסף קטן. ובטח יהיה לה נחמד בכלא, יתייחסו אליה בכבוד, בלי אלימות, עם שעות עבודה מסודרות ובלי מין כפוי.

פרקליטה של הגברת בוחבוט הבטיח לערער. המשפחה לצידה. כל ארגוני הנשים לצידה. גם הרבה גברים. אילו היתה, כמו הגברת בוכיס, משתמשת בסכין ומסרסת את בעלה, אולי היו מתייחסים אליה בחומרה יתרה. מה האלימות הזאת? היו שואלים השופטים, לא יכלה סתם לירות בו?

חרסה — לא סוף פסוק

המפעל, המשתייך לקונצרן כור, נקלע באחרונה לקשיים בגלל יבוא מתחרה מתורכיה ומאיטליה. לדברי ההנהלה ההפסד המצטבר מגיע לכ־10 מיליון שקל □□□ הסכם ההבראה, הכולל פרישה מוקדמת, נחתם; סכסוך העבודה טרם בוטל, והמגעים בין הצדדים נמשכים □□□ עיקר המחלוקת נסב על החלטה חד־צדדית של ההנהלה לשנות שורה של הסדרים הכלולים בהסכמים המפעליים

עבודה

□ **אבשלום קווה**

שלשום נחתם הסכם פרישה ופיטורין במפעל חרסה בבאר־שבע, אך העובדים, בגיבוי ובתמיכת מועצת הפועלים המקומית, עדיין לא ביטלו את סכסוך העבודה. כעת כתיבת שורות אלו נמשכים המגעים בין הצדדים כדי להביא את הסכסוך לכלל סיום.

לדברי מזכיר מועצת פועלי באר־שבע, מאיר כביוף, עיקר המחלוקת נסב על החלטתה של הנהלת המפעל לשנות באורח חד־צדדי שורה של הסדרים פנימיים הכלולים בהסכמים המפעליים.

ההנהלה טוענת כי ההפסד המצטבר של חרסה מגיע לכ־10 מיליון ש"ח.

המפעל, המייצר מוצרי סניטציה, נקלע באחרונה לקשיים בגלל יבוא מתחרה מתורכיה ומאיטליה. הנהלת חרסה בראשות יו"ר מועצת המנהלים של החברה־האם מירחב, סבי אבינועם, פנתה אל ראשי האגף לאיגוד מקצועי ואל נציגות העובדים בדרישה להיכנס למשא־ומתן על תוכנית יעול והבראה. המו"מ התקיים בצל צעדי מחאה שונים מצד העובדים.

עם כניסתם לתמונה של יו"ר האגף, עמיר פרץ, וממלא מקומו, אפרים זילוני, הוחל במשא־ומתן אינטנסיבי. באחרונה נותר זילוני לבדו, ולדברי מאיר כביוף אילולא ההסכם החדש המפעל היה נסגר וגם 150 העובדים שנותרו היו מוציאים את עצמם ללא פרנסה.

על־פי ההסכם שנחתם בין זילוני לבין נציגי כור, שחברת מרחב היא בבעלותו, 66 מתוך העובדים שנותרו יפרשו — 36 ייצאו לפרישה מוקדמת, לפנסיה תקציבית, ו־30 יסיימו את עבודתם. אנשי הקבוצה הראשונה הם עובדים בגילאים שמעל 57, בעלי ותק של 28 שנות עבודה לפחות. הסדר הפנסיה התקציבית, על חשבון המפעל, יהיה שריר וקיים עד להגיעם לגיל פנסיה ואז יעברו לקרן הפרישה הרגילה, במסגרת הקרן הפנסיונית נתיב. כן תקבל קבוצת זו הפרשי פיצויים, המרה מלאה של ימי מחלה ומענק חד־פעמי בסך 3,000 ש"ח כל אחד.

לקבוצה השנייה, וכה 30 איש, ישולמו פיצויי פיטורים עד לתקרה של 200 אחוזים, כולל ההפרשים שנצטברו לזכותם בקרן הפנסיה נתיב. בעניין זה ניהלה מועצת פועלי באר־שבע מאבק ממושך וקשה: בעלי ותק של 15 עד 35 שנה יקבלו פיצויים בסדרי גודל שבין 130 עד 190 אחוזים; אלה שבשיא הוותק יקבלו את התיקרה הגבוהה.

אווירת משבר מלאכותית

אשר למגעים המתקיימים בימים האחרונים — כאמור, הסכמים מפעליים בוטלו או שונו חד־צדדית על־ידי ההנהלה. הדבר נעשה בין היתר כדי ליצור אווירת משבר ומתח, במגמה לזרז את הליכי המשא־ומתן על תכנית ההבראה וההתייעלות, טוען כביוף. לדבריו, קיים סיכוי סביר שההנהלה תחזור בה מצעדיה החד־צדדים בעקבות השגת הסכם ההבראה החדש.

המהנדסים שוב מאיימים בפרישה מההסתדרות

מאז הקמתה, עמדה הסתדרות המהנדסים לא אחת בפני פרישה מההסתדרות, אך לבסוף נרגעו הרוחות, הושגה פשרה, וארגון עובדים זה נשאר ב"משפחה".

בסוף שנות השמונים הילך האיגוד איומים בדרישה לקבל אוטונומיה מורחבת. מזכ"ל ההסתדרות ראז, ישראל קיסר, נכנע בסופו של דבר, ומועצת ההסתדרות אישרה את השינוי. לא עברו ימים מעטים, ושאר הארגונים זכו גם הם לאוטונומיה מורחבת, המאפשרת להם בין היתר לנהל משא־ומתן נפרד על הסכמי שכר.

ביטוי לכך ניתן במערכות המשא־ומתן שהתקיימו לפני הבחירות להסתדרות, בין ארגוני העובדים בשירות הציבורי לבין האוצר והמעסיקים הציבוריים.

עתה שבה הסתדרות המהנדסים, כלומר מזכ"לה יצחק רז ואנשי המזכירות הנוהים אחריו, לנפנף באיום הפרישה. העילה הפעם — תקנון הבחירות של הארגון, שאושר על־ידי הוועד הפועל בישיבתו האחרונה לפני בחירות המהפך.

רז ראה בהחלטת הוועד הפועל שאישרה את התקנון הישג אישי. ביום ראשון האחרון שיגר יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, עמיר פרץ, מכתב אל המזכ"ל חיים רמון, בו הוא מבקש להעלות ברחיפות לדיון ולהחלטה את הצעתו לבטל את האישור.

לדבריו, "על פניו נראה התקנון כבלתי תקין, משום שלא אושר על־ידי ועידת הסתדרות המהנדסים".

לטענת פרץ, הוא עשה את כל הצעדים הנדרשים כדי ליישב את הסוגיה, אך כאשר המאמצים לא נשאו פרי הגיע למסקנה שאין מנוס מהעלאת הנושא לדיון מחודש ולהכרעה בוועד הפועל.

מאחר שהוועד הפועל הפך ל"בית הנבחרים" וסיעת העבודה, שתמכה בשעתה בתקנון קוצצה למרי, סביר להניח כי אם יוחלט להביא הצעת ביטול היא תתקבל ברוב קולות הקואליציה, ואפשר אף בהצטרפות הליכוד.

הבחירות להסתדרות המהנדסים אמורות להתקיים בתחילת דצמבר. מול רז ולחבריו, אשר הקימו בזמנו את סיעת ש.ה.ר. (שינוי־חידוש־רענון) שכבשה את השלטון בסערה מידי סיעת לקידום ההיסטורית, ניצבת עתה אופוזיציה חריפה.

את המלחמה נגד רז מנהיג איש חברת החשמל בצפון, יעקב חי, שהודיע כי אם יוחלט על פרישה מההסתדרות הוא וחבריו לא יתמכו במהלך. לדבריו, הוא מייצג כיום בעשרת אלפים מהנדסים מתוך ארבעים אלף החברים הרשומים כחוק. חי גורס, שאין סיבה לפרוש מן ההסתדרות, למעט רצונו של המזכ"ל הנוכחי להמשיך לכהן כמזכ"ל.

ואילו עמיר פרץ טוען, כי "אחד הסודות הגלויים יותר בעניין זה הוא משטר הכוהנות בהסתדרות המהנדסים, והדרך בה נרמסות זכויות העובדים שם. לפיכך מחובתנו להגן עליהם".

מכל מקום, היום (יום רביעי) יתקיים ברשות השיפוט דיון בעניין זה.

העובד במרוקו תלוי ברצונו הטוב של המעסיק

כ־5 אחוזים מתוך 9 מיליון העובדים במרוקו מאוגדים באיגודים מקצועיים. איגודים אלה מרוכזים בשלוש פדרציות עיקריות המתחרות ביניהן. תחרות זו מביאה לכך, שלעתים באותו מפעל פועלים במקביל מספר איגודים המשתייכים כל אחד לפדרציה אחרת.

בחוברת שפירסם באחרונה איגוד לשכות המסחר, העוסקת בהיבטים השונים של חיי המשק והכלכלה במרוקו לקראת הידוק היחסים בין שתי המדינות, צויין שבמרוקו קיים כוח עבודה מכל הסוגים: בלתי מיומן, מיומן ובעל השכלה לניהול.

שכר המינימום — 80 סנט לשעה

כיוון ששיעור האבטלה שם גבוה יחסית, כוח העבודה הינו זמין, ולעומת מדינות אירופיות — גם זול למדי.

בסוף שנת 1992 הגיע שכר המינימום במרוקו, בתעשייה, ל־6.6 דירהאם לשעה (80 סנט). שכרו החודשי של מהנדס בעל ותק נע בין 6,500 ל־11 אלף דירהאם, כולל הטבות הנעות בין 800 ל־1,400 דולר.

אין כוח אדם לאכיפת החוק

קיימת במרוקו תחיקה לגבי גיל המינימום להעסקה, שהוא 12 שנה. קיימות גם תקנות מיוחדות הנוגעות להעסקת נוער (בגיל שבין 16־12 שנה), והקובעות תנאי מינימום לביטחון ולבריאות העובד. כן קיימים חוקים הקובעים את מספר שעות העבודה המותרות בשבוע וחוקים נוספים לגבי תנאי העבודה. אולם בשל העדר כוח אדם לאכיפתם, למעשה תלוי העובד ברצונו הטוב של המעסיק.

מבזקים כלכליים

דימויים מחיי המשפחה תורמים לאיכות הניהול

■ דימויים משפחתיים עשויים לשמש למנהלים כלי יעיל לקדם מנהיגותם ואיכות הניהול בארגונם — קובעים הפסיכולוגים הארגוניים עמית ומאירה זילברמן במאמר המתפרסם בגליונו החדש של הירחון לחשיבה ניהולית.

המאמר דן בשאלה כיצד ניתן לקשר בין משפחה לבין ארגון, שלכאורה שתי מסגרות שונות מאוד זו מזו במהותן. מסגרת ארגונית היא תכליתית, בלתי רגשית ורווחית, ואילו מסגרת משפחתית היא אינטימית, בעלת מחויבות רגשית רבה ונבחנת ביכולתה לקיים מיטיבה להתפתחות חברית.

במאמר מצוטטים שלושה מנהלים שאווירה משפחתית ניצבה לנגד עיניהם בעת עבודתם:

מייסר סוני, אקיו מוריטה, אומר כי "המשימה החשובה ביותר בפני המנהל היא פיתוח מערכת יחסים בריאה עם עובדיו, ויצירת תחושה משפחתית בתוך הארגון". סטנלי גולט, מנכ"ל חברת הצמיגים גודייר, טוען כל העת בפני עובדי כי הם אינם כפופים לי, אלא הם עמיתים שלי, כולנו עובדים בתוך משפחת גודייר והחברה מעל לכל". גרעון מיוחס, גדות פטרוכימית: "אני מנהל את המפעל כעסק משפחתי, טקס ומשואר־אוף".

לעומתם, ד"ר יהודה שנהב מגלה דווקא חשדנות לנוכח הנטייה לתפוש את הארגון כמשפחה. לדבריו, "מדובר כאן בניסיון של הארגון המודרני בחיי העובד — הארגון נתפש אצלו כמעין משפחה, עם כל החיובים, כמו נאמנות, הרמוניה ותחושת שייכות. כך אפשר לצפות מהעובד שיקח עבודות הביתה, מותר לטלפן אל העובד מעבר לשעות העבודה, הצורך אפשר לצפות ממנו שיעבוד עד שעות מאוחרות".

אולם שני המחברים מציינים, כי בעבודתם כיועצים בארגונים נוכחים לדעת שכאשר מנהלים הרשו לעצמם לקשר בין עבודתם התנסויותיהם במשפחה, יכולתם הניהולית הועשרה.

בין הדוגמאות שהם מביאים לגבי האפשרות לפתרון משברים בעזרת דימויים משפחתיים: חילופי מנהלים בארגון — הורה חדש; קשיים בין מזכירה למנהל — יחסי בעל ואשה: קושי בין מנהל לכפוף לו — יחסי הורה־ילד.

שימוש חקלאי לשפכי נתניה

מאגר הקולחים "אפיקי עמק חפר", מפעל משותף של ישובי עמק חפר ומקורות, שיספק השנה 10 מיליון ממ"ק מי השקיה מטוהרים למיגזר החקלאי בעמק חפר, יגדיל את תפוקתו ל־15 מיליון ממ"ק בשנה בתוך שלוש שנים. מקורות רואה במפעל, הקולט ומטהר את שפכי נתניה, דגם להקמת מאגרים נוספים ברחבי הארץ לטיהור שפכים ולניצול המים המושבים בחקלאות

בנק גרוזיני מבקש אשראי מבנק אמריקאי־ישראלי

■ מנכ"ל בנק אמריקאי־ישראלי, משה צפריר, קיבל בימים אלה בקשה מנשיא הבנק הגרוזיני TMS, ווקיקלשבילי, להעניק לבנק שלו אשראי בסך כ־10 מיליון דולר, לפרעון בתוך שנתיים עד שלוש שנים, בערבות בנקאית בהתאם לתנאים המקובלים לפי אמנת פריס.

ווקיקלשבילי מציין בפנייתו, כי אם חלק מהתנאים יהיו שנויים במחלוקת, יגיע לישראל לדון בהם עם מנהלי בנק אמריקאי־ישראלי. כן הוא מזכיר, כי ראש ממשלת גרוזיה, שווורדנאדזה, הזכיר בנאומו "א יחסך כלפינו", והוא מקווה שהיחסים שיווצרו בין שני הבנקים ישפיעו גם על היחסים בין שתי המדינות, ישראל וגרוזיה.

תרגילי זיכרון למנהלים

■ המרכז הישראלי לניהול יקיים החודש שתי סדנאות למנהלים, לשיפור הזיכרון, יכולת הריכוז והפנמת המידע. הסדנה הראשונה, שתתקיים מחר במלון דן בתל־אביב, תתמקד בטכניקות לשיפור יכולת הזיכרון, הן כמותית והן איכותית, בהגברת יכולת הריכוז ובשיפור תהליכי למידה ושינון מידע ונתונים. ינחה גלעד איזק, פסיכולוג ויועץ ארגוני.

הסדנה השנייה, שתתקיים ב־25 באוקטובר במלון שרתון בת"א בהנחיית גיל פריץ, מנכ"ל שכל אינטרנשיונל, תתמקד בזכירת חומר להצגה בהרצאות, ישיבות ודיונים, זיהוי וזכירת שמות, זכירה ולימוד מלים בשפות זרות, וזכירת תכנים מתוך ספרים, הרצאות, דו"חות וחומר מקצועי אחר.

מנכ"ל המי"ל, חיים קמיניץ, מציין כי במחקר שנערך בקרב מנהלי חברות בארה"ב דירגו 98% מהנשאלים את יכולת הזיכרון שלהם כחיונית להצלחתם בעסקים. לדבריו, מנהלים רבים מתמודדים עם מגבלות זיכרון. אולם האדם הממוצע מנצל פחות מ־10% מיכולת הזיכרון האמיתית שלו.

מתכוננים לחורף חם

חברת התה ליפטון, שנכנסה לפני כשנה לשוק הישראלי, נערכת למיתקפת תה גדולה בארץ לקראת חורף 94־95. בימים אלו הגיע למחסני חברת השיווק דנשר משלוח של 1.5 מיליון חבילות תה ליפטון, גידול של יותר מ־50% לעומת חורף 93־94

פיקדון צמוד לדולר עם חלופה שקלית

■ בנק דיסקונט מציע פיקדון "פצמ־ברירה", דולר/שקל. מדובר בפיקדון צמוד לדולר, בו מובטחת ריבית שקלית לא צמודה, אותה רשאי הבנק לשנות מעת לעת, כחלופה להפרשי שער.

"פצמ־ברירה" מיועד ללקוחות שיש להם עניין בהגנת הערך הדולרי של השקעתם, תוך חשש משיעור פיחות נמוך יחסית של השקל ביחס לדולר של ארה"ב. המשקיעים באפיק זה אינם נדרשים להחליט מראש. במועד הפרעון הסופי, החל בתום שנה מתאריך ההפקדה, יקבע אותה הבנק אוטומטית, לפי החלופה שתעניק להם את התשואה הגבוהה יותר מבין השניים, בהצמדה לדולר או בריבית שקלית לא צמודה.

הריבית ההתחלתית על הפיקדון נקבעה ל־10%. למשקיע את הזכות למשוך את כספי הפיקדון לפני מועד הפרעון הסופי, בנקודות יציאה חודשיות. במקרה זה, זוכה הלקוח במלוא הפרשי ההצמדה בלבד, כלומר ללא ריבית הברירה.

לדברי הבנק, המשקיע באפיק ברירה זה נהנה משני יתרונות — הוא מנטרל את החשיפה לסיכוני מטבע, עם אפשרות לקבלת ריבית מובטחת, תוך שמירה על רמת נזילות גבוהה, המאפשרת לו לממש את השקעתו בכל עת.

מדים לצמיגאים

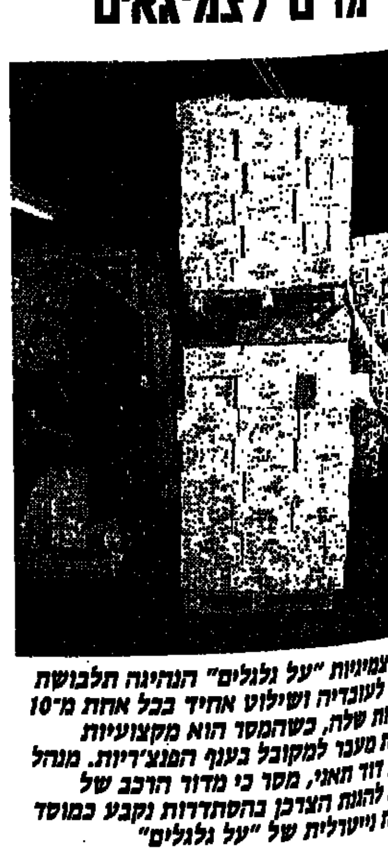

רשת הצמיגיות "על גלגלים" הנהיגה תלבושת אחידה לעובדיה ושילוט אחיד בכל אחת מ־10 הצמיגיות שלה, כשהמסר הוא מקצועיות ואמינות מעבר למקובל בענף הפנצ'ריות. מנהל הרשת, דוד תאני, מסר כי מדור הרכב של הרשות להגנת הצרכן בהסתדרות נקבע כמוסד לעוררות נייטרלית של "על גלגלים"

שיקולים שונים למדינות המפרץ ולירדן

אחת מדאגותיה העיקרות של ירדן בעבר היתה, שהכלכלה הפלסטינית תתקשר עם הכלכלה הישראלית וישראל תחדור לשוקי ירדן במסווה של תוצרת השטחים. לפיכך חייבה את התעשיינים בשטחים לרכוש את חומרי הגלם שלהם בנמל עקבה, אחרת לא היתה מתירה להם להיכנס לשוקיה, וממנה לשוקי מדינות ערב, וזאת בחסות תקנות החרם הערבי, בטענה כי חומרי הגלם נרכשו בישראל או דרך נמלים ישראליים □□□ אינטרס כלכלי זה של ירדן תקף עד היום, ואולי אף הוחרף

□ **פנחס ענברי**

אין זה מקרה כי בעור כל העניים היו מופנות להתפתחויות היחסים הכלכליים בין ישראל לירדן, היו אלה דווקא מדינות המפרץ, ולא ירדן, שהודיעו על סיום המדרגה השנייה של החרם הערבי, כלומר החרם על החברות הבינלאומיות הסוחרות עם ישראל. הקדימו את ההודעה של מדינות המפרץ מרוקו ותוניסיה, שהודיעו על פתיחת משרדי אינטרסים כלכליים בישראל.

האם זה רק מקרה, וירדן תצטרף בקרוב לביטול החרם המשני על ישראל, או תפתח משרד אינטרסים בישראל?

ביטול החרם

בחינת ההבדלים בין מצבה של ירדן, מצד אחד, לבין מצבן של מדינות המפרץ וצפון אפריקה, מצד שני, מוליך למסקנה כי בשלב זה אין ירדן יכולה להצטרף לחברותיה במפרץ ובצפון אפריקה, הן משיקולים מדיניים והן משיקולים כלכליים. עם זאת, אין ספק כי בשלב מאוחר יותר, לא בעתיד הרחוק, גם ירדן תסיר את החרם. אבל בניגוד לחברותיה בצפון אפריקה והמפרץ, מהיבטים רבים רואה ירדן בישראל מתחרה כלכלית, בעיקר בשטחים, והיא תכוון את מדיניותה הכלכלית בבסיס של דחיקת רגליה של ישראל מן השטחים, ולא במונחים של קשירת שותפויות.

כושר הרתעה ישראלי מול השכנים

שיקוליהן של מדינות המפרץ בהסרת החרם הם בעיקר מדיניים. אמירויות המפרץ חשות מאוימות מצד שכניהן החזקים, אירן מן העבר השני של המפרץ ועירק מצפון. הן אינן בטוחות כי כל אימת שאחד השכנים האלה יאיים עליהן תגייס ארה"ב את כל העולם להגן עליהם. לפיכך, יש להן אינטרס לערב את ישראל בתחומי כלכלה שונים, ועל־ידי כך ליצור לישראל אינטרס כלכלי להגן עליהן. הן מאמינות כי מעורבות כלכלית של ישראל במפרץ יהיה בה משום גורם מרתיע מול איומי איראן ועירק.

אפשר גם להעריך, אגב, כי על רקע מערכת השיקולים הזאת יש מחלוקת בין מדינות המפרץ לבין סוריה ומצרים בעניין כושרה הגרעיני של ישראל. בעוד מצרים וסוריה, וכן ירדן, מתחילות לדבר בגלוי על הצורך שישראל תתפרק מן הפוטנציאל הגרעיני שלה, מעוניינות מדינות המפרץ שישראל דווקא תשמור על כושר ההתרעה הגרעיני.

לירדן מערכת שיקולים שונה. מבחינה מדינית היא אינה יכולה לפעור פערים מדיניים גדולים מדי עם סוריה, שכידוע מתנגדת להסרת החרם. סוריה היא שכנה מיידית של ירדן, לא של קטאר או כווית.

מערכת השיקולים הכלכלית מורכבת יותר. תקנות החרם הערבי שירתו בעבר את ירדן בשמירת האינטרסים הכלכליים שלה בגדה. אחת מדאגותיה העיקריות בעבר היתה, שהכלכלה הפלסטינית תתקשר עם הכלכלה הישראלית וישראל תחדור לשוקי ירדן במסווה של תוצרת השטחים. לפיכך חייבה ירדן את התעשיינים בשטחים לרכוש את חומרי הגלם שלהם בנמל עקבה, אחרת לא היתה מתירה להם להיכנס לשוקיה, וממנה לשוקי מדינות ערב — בחסות תקנות החרם הערבי, על סמך הטענה כי חומרי הגלם נרכשו בישראל, או ביבוא דרך נמלים ישראליים.

למען האמת, האינטרס הכלכלי הזה של ירדן נשאר תקף עד היום, ואולי אף החריף.

הגדה המערבית היא במידה רבה "איזור החיץ" של הכלכלה הירדנית. ברבת־עמון מבינים, כי ללא שליטה כלכלית בגדה תתערער הכלכלה בגדה המזרחית. אחד מגורמי המתיחות העיקריים בין ירדן לאש"ף נעוץ בחששם של הירדנים כי הפלסטינים ינפיקו מטבע משלהם, שיתנתק מן הדינר. ניתוק כזה יטיל את הכלכלות הפלסטיניות והירדניות לתוך מערבולת מסוכנת מאוד ליציבותה של ירדן.

הפרוטוקול הכלכלי בין ישראל לאש"ף, הקובע את השטחים וישראל כאיזור כלכלי אחד, ואינו פוסל את האפשרות שאש"ף ינפיק בסופו של דבר מטבע פלסטיני, הוא מן המניעים העיקריים בהחלטתו של חוסיין להצטרף לשיחות השלום לפני שייקבעו עובדות חדשות, וסירובו של אש"ף להגיע עם ירדן להסדר העניינים הכלכליים רק מגביר את חששותיו של המלך.

ירדן מתבוננת די בחוסר אונים כיצד אש"ף הכשיל באחרונה את ההסכם אליו הגיעה עם ישראל בעניין מכירת תוצרתה בשטחים, בעוד התוצרת הישראלית מוגנת על־פי הפרוטוקול הכלכלי שנחתם בפריס.

חרם על הפלסטינים במקום החרם על ישראל?

ירדן תצטרף בסופו של דבר למהלכי ביטול החרם הערבי. זהו כיוון ההתפתחות הכללי. אבל יש לזכור, כי בעבר תקנות החרם סייעו לה לשמור על האינטרסים שלה בשטחים. היא תנסה לעשות זאת בדרכים אחרות, העלולות להביא להגברת המתיחות עם הפלסטינים.

יש לצפות עתה להפרדה שתעשה ירדן בין קשריה הכלכליים הישירים עם ישראל, לבין שמירת האינטרסים הכלכליים שלה בגדה. אשר לגדה, היא תחפש תחליף לתקנות החרם, על מנת למנוע ככל שתוכל היווצרות קשר כלכלי ישיר בין הפלסטינים לישראל, באופן שיכשיר הופעת מטבע פלסטיני.

אשר לקשר הכלכלי הישיר, זהו טעם פתיחת מעברי הגבול החדשים באילת ובעמק בית־שאן. בעוד המשך המתיחות עם אש"ף יגרום לסגירה הדרגתית של המעברים בגשרי אלנבי ודאמיה — כלומר במקום חרם על ישראל יופיע איום בחרם על הפלסטינים — הרי פתיחת המעברים הישירים עם ישראל תהווה ביטוי להצטרפותה של ירדן לביטול החרם.

מבזקים אזוריים

השקעות מהפזורה

בעוד המדינות מעניקות הסיוע מעכבות את הסכמתן לממן את הסמכות הלאומית הפלסטינית, מתחילים להופיע ניצני ההשקעות של הפזורה הפלסטינית העשירה.

בשבוע שעבר הודיעה חברת פלסטין לפיתוח במזרח ירושלים על שלושה פרויקטים גדולים, בהשקעה של 200 מיליון דולר: מפעל שיכון גדול בעזה; מפעל תיירות במזרח ירושלים, ופארק תעשייתי בשכם.

מהנהלת החברה נמסר לי, כי מפעל השיכון בעזה היה מפעל תשתית. לא רק בניית בתים, אלא הקמת שכונה שלמה מחוץ לעיר עזה, לרבות פיתוח סביבתי ותשתיות. במזרח ירושלים יוקמו בית־מלון וכפרי תיירות.

אשר לפרק התעשייה בשכם, מדובר בתוכנית ישנה, שעל פיתוחה שקדה לשכת המסחר של שכם בסיוען של ישראל וירדן.

את חברת פלסטין לפיתוח יסדו לפני שנה ברבת־עמון אילי הון שמוצאם משכם המקורבים לאבו־מאזן, כמו מוניב אל־מסרי וסביח אל־מסרי. בטקס היסוד השתתפו אבו־עלא ופייסל חוסייני. אין זה מקרה כי מסיבת העיתונאים התקיימה באוריינט האוס.

קודם כל דירות לשוטרים

גם הסוכנויות האמריקניות הבלתי ממשלתיות אינן ממתינות להחלטת מעניקות הסיוע, והן החלו כבר להעביר לסמכות הפלסטינית את כספי הסיוע. ב־30 בספטמבר העניקה סוכנות הפיתוח האמריקנית, US Agency for International Development, סכום של חצי מיליון דולר למועצה הפלסטינית לשיכון. הטקס התקיים בעזה.

נראה כי גורמי הסיוע הבינלאומיים מבקשים לעורר תנופת בנייה בשטחים, על מנת לסייע בהוצאת הכלכלה הפלסטינית מן המיתון העמוק בו היא נתונה.

הצורך בבנייה מסיבית בשטחים אינו נובע רק מן הצרכים האובייקטיביים של מצוקת הדיור והצפיפות הידועה של עזה, אלא גם מהצורך לבנות דירות לשוטרים הפלסטיניים. אחת הבעיות הקשות של המשטרה הפלסטינית היא חוסר אפשרות לצרף לשוטרים את בני משפחותיהם שנשארו במדינות ערב. לכן נראה כי סדר הקדימות בתוכניות השיכון יהיה קודם כל בנייה למשפחות השוטרים ורק אחר־כך לפלסטינים בשטחים.

מכל מקום, ענף הבנייה הוא עתיר עבודה, וינתק את הפועלים מן הצורך לעבוד בישראל.

קדאפי הבנקאי

שליט לוב מועמר קדאפי קיבל על עצמו לפני שבוע לנהל גם את הבנק המרכזי של לוב.

קרוב לוודאי כי הסיבה לכך איננה סתם מגלומניה של קדאפי, אלא קשיים גדולים בכלכלתה של לוב, בגלל הסנקציות שהטיל עליה האו"ם בעקבות סירובה להסגיר את הטרוריסטים שהפילו את מטוס פאן־אם מעל לוקרבי.

מוטורולה כבר בסעודיה

חברת התקשורת האמריקנית הגדולה מוטורולה זכתה באחרונה במכרז־ענק להרחבת רשת הטלפונים של סעודיה. מי שיעריך כי מוטורולה היכתה את מתחריה האירופיים והיפניים משום שהממשל האמריקני משך בחוטים הנכונים, לא יטעה מן הסתם. לפני כן זכתה מוטורולה במכרז דומה בכווית.

כידוע, למוטורולה קשרים עסקיים ענפים מאד עם ישראל. זאת דוגמה לכך שמדינות המפרץ לא המתינו עד להודעה הרשמית בעניין ביטול החרם על חברות הסוחרות עם ישראל, והסירו אותו הלכה למעשה כבר קודם לכן.

עד שיגיע הסיוע

מעניין לעניין באותו עניין. בשבוע שעבר הכריז סגן נשיא ארה"ב אל גור על תמיכת הממשל בקבוצה כלכלית המורכבת מיהודים וערבים אמריקניים ושמה "בונים למען השלום". חברי הקבוצה, שהשתתפו בטקס חתימת הסכמי אוסלו בבית הלבן, מתכוונים להשקיע 87 מיליון דולר בגדה וברצועת עזה, בתוכניות פיתוח הזוכות לערבויות ממשלת ארה"ב. על־פי חישוביהם, יאפשרו התוכניות האלה יצירת 1800 מקומות עבודה.

האישים הכלכליים העיקריים בקבוצה הם רות הרלקין, ג'ו גרנדמיסון ומוחמד עוויס. כן מעורבים ביוזמה זו פוליטיקאים אמריקניים ממוצא ערבי כמו ג'יימס זוגבי.

תוכניות הפיתוח שהוכנו בידי הקבוצה עוסקות בעיקר בשיכון, בטלפונים ובחשמל. נראה שהקיפאון בסיוע המסודר מעורר יוזמים פרטיים, כמו הקבוצה הכלכלית של שכם, וגם ממשלת ארה"ב מעוררת גורמים אמריקניים להיכנס לחלל הריק.

רוסיה מפגינה כוח

חתירת מוסקווה לחידוש הברית "הסובייטית" מפעילה פעמוני אזעקה

□ **טוני בארבר**

בטחונה של רוסיה הולך וגובר. מדיניותה כלפי מזרח אירופה והרפובליקות הסובייטיות לשעבר מטילה צל על יחסיה עם המערב. הקרמל שיגר כמה אותות, שכוודאי יעוררו דאגה. החשוב ביותר הוא דו"ח של סוכנות ביון החוץ של רוסיה, וכו אזהרה למערב שלא להתערב בתוכנותיה של מוסקווה, לשילוב מחודש של רוב הרפובליקות הסובייטיות לשעבר בברית מחודשת. אות נוסף הוא סירובה של רוסיה להכיר בחוזה בסך 8 מיליארד דולר, בין אזרבייג'אן וקבוצת חברות מערביות, לפיתוח שדה נפט.

הנושאים הרגישים האלה לא זכו לפרסום רב בעת ביקורו האחרון של ילצין. לילצין ולג'ון מייג'ור היה עניין מכריע לשמור על אווירה חיובית בעת השיחות ביניהם. עובדה היא, שבריטניה ורוסיה מקיימות שיתוף פעולה הדוק במדיניותן כלפי בוסניה, ושתן תמימות דעים, כי אל למועצת הביטחון לבטל את אמברגו הנשק על ממשלת בוסניה המוסלמית. הן חוששות, פן יוליך ביטול האמברגו להרחבת המלחמה בבלקן.

אף כי בריטניה ורוסיה רואות פחות או יותר עין בעין את נושא בוסניה, הרי לונדון ובעלות בריתה המערביות מודאגות למדי ממדיניותה של מוסקווה בתחום ההשפעה הקומוניסטית שלה בעבר. 11 הרפובליקות הסובייטיות לשעבר, המאוגדות יחד עם רוסיה בחבר המדינות העצמאיות, הן רשמית מדינות ריבוניות, אך למעשה רוכשת רוסיה יותר ויותר השפעה על האיזור.

נאט"ו ומדינות נייטרליות התלוננו בחודש ספטמבר, שרוסיה ארגנה במוסקווה ועידת פסגה "ארמנית־אזרבייג'נית", מבלי שהודיעה על כך לוועידה על ביטחון ושיתוף פעולה באירופה, ולחצה על הצבת כוח שלום של חבר המדינות העצמאיות, בראשותה של רוסיה – ולא כוח של הוועידה – יוצב באיזור המלחמה של נגורנו־קרבאך. פקידים מערביים הטעימו, שפעולותיה החד־צדדיות של רוסיה עומדות בניגוד להצהרותיה, כי על הוועידה לביטחון ולשיתוף פעולה להיות ארגון הביטחון הבינלאומי באירופה.

בעיה אחרת נוגעת למולדובה, שם נראים סימנים שרוסיה נסוגה מהסכם שהושג עקרונית בחודש אוגוסט, להוציא ממנה את הגייס ה־14 שלה. הגייס הזה מילא תפקיד חשוב בטיפוח מדינה בדלנית בהנהגת קומוניסטים במזרח מולדובה, הידועה בכינוי רפובליקת דנייסטר.

הפרשה הרגישה ביותר היא יחסיה של רוסיה עם אוקראינה, שעליהם מעיבים חילוקי דעות על פירוק הנשק הגרעיני, על אספקת אנרגיה, על הבעלות על חצי האי קרים ועל מעמדו של צי הים השחור. מפקד צי הים השחור הרוסי, אדמירל אדוארד באלטין, הזעיק בימים אלה את האוקראינים בקריאתו ל"התקרבות כלכלית, פוליטית וצבאית בין שתי המדינות הסלביות".

בעוד המערב עשוי להשלים בשתיקה עם שליטתה של רוסיה על האיזור הסובייטי לשעבר, להוציא כמובן את שלוש המדינות הבאלטיות, הרי לגבי מרכז אירופה ומזרחה העניין שונה. רוסיה עודנה נחושה בדעתה שלא להניח לנאט"ו להתרחב מזרחה, ולכלול במסגרתה את הרפובליקה הצ'כית, את הונגריה, את פולין ואת סלובקיה.

לדעת ילצין, אסור למערב לחתור למיזעור תפקידה הבינלאומי של רוסיה, או לראות בה שותפה זוטרה, שהסכמתה למדיניות המערבית מובטחת. "רוסיה ממלאת תפקיד מרכזי בשינויים בעולם, וקולה נעשה כבד־משקל, חדשני ומעודכן. עתה אנו לא רק מקשיבים מה יש לאנשים לומר, אלא מנסחים בצורה יותר ויותר פעילה הצעות, תנאים ודרישות", אמר באחרונה.

(רויטר)

תאוות בשרים ותאוות בצע

הספר "נסיכה מאוהבת", על פרשיית האהבה בין הנסיכה דיאנה לבין המורה לנהיגה שלה, מעורר בבריטניה התעניינות וגם דחייה

□ **דפנה ורדי**, בריטניה

חייהם של בני משפחת המלוכה הבריטית ממשיכים להסעיר את הציבור הבריטי, והפעם במרכז תשומת הלב ספר חדש, שיצא לאור בבריטניה, ובו מפרטת העיתונאית אנה פסטרנק את תולדותיו של רומן בין הנסיכה דיאנה לבין מי שהיה מדריך הרכיבה שלה ושל ילדיה, מייג'ור ג'יימס יואיט. אך בניגוד למקרים קודמים, כהם התקבלו ספרים מסוג זה בהתלהבות, הפעם נראה, שהעיתונאית והיואיט קצת עברו את הגבול של מה שהציבור מוכן לקבל. בשנים האחרונות חזר ועלה שמו של יואיט, אשר

מאוהב בנסיכה ובכסף. ג'יימס יואיט

היה קצין צבא, שהדריך את הנסיכה ואת שני בניה, הנסיכים הארי וויליאם, ברכיבה על סוסים. עיתונאים המכסים את תחום בית המלוכה חזרו והתייחסו אליו כאל אחד מידידיה הקרובים של הנסיכה, וכראיה הביאו את התמונות של שניהם במקומות ציבוריים, בהן היו אמורים החיוך החם וההבעה הידידותית להעיד על כך, שבין השניים יש יותר מידידות תמימה. אך אף אחד מהעיתונים לא ניסה לעבור את הקו שמעבר לרמיזות וספקולציות. אפילו כאשר ה"ניוז אוף דה וורלד" פרסם לאחרונה תמונה של הנסיכה ויואיט חבוקים, היתה ההתייחסות אל התמונה מאוד זהירה.

רק בסוף השבוע, כאשר גברו השמועות על כך שיואיט מתכוון לפרסם בספר את כל פרטי הרומן הממושך, שהוא טוען שהיה לו עם הנסיכה, החלו להופיע בעיתונים פרסומים יותר בוטים וחד־משמעיים. הבולט שבין אלה היה ב"ניוז אוף דה וורלד", אשר ככל הנראה השקיע במשך השנתיים האחרונות סכומי כסף גדולים, ששולמו ליואיט תמורת ראיונות עם כתבי העיתון.

ביום ראשון פרסם השבועון "ניוז אוף דה וורלד", על פני חמישה עמודים, פרטים על הרומן שהתפתח בין יואיט לבין הנסיכה דיאנה, עליו סיפר יואיט לכתבי העיתון במהלך שורה של ראיונות, שנמשכו על פני תקופה של שנתיים. אך אפילו מנוסח הכתבה של השבועון – שאינו מהסס לשלם מחירים גבוהים עבור פרטים עסיסיים על חייהם של בני משפחת המלוכה – ברור שתאוות הבצע של יואיט נראתה מוגזמת אפילו לכתבי השבועון, האמורים להיות מורגלים בסוג כזה של אנשים.

הכתבה של ה"ניוז אוף דה וורלד" היתה הראשונה עם התייחסות מסודרת לטענותיו של יואיט על כך, שבמשך שלוש שנים הוא היה "הגבר בחייה של הנסיכה". באותה כתבה גם מספר יואיט, שהוא קיים יחסי מין עם דיאנה בארמון קנסינגטון, בבית בו הוא מתגורר עם אמו, ואפילו באחוזת "הייגרוב", הנחשבת לביתו של הנסיך צ'ארלס. אפילו בראיון שנתן יואיט בעבר לעיתון "דיילי אקספרס", ואשר תמורתו שולם לו, לפי השמועה, סכום כסף נכבד, לא היה מרוחק על יותר מידידות יפה. הפרסום של ה"ניוז אוף דה וורלד" היה הראשון שהבהיר לציבור מה תוכנו של הספר, אשר יצא אתמול לאור – לאחר שהמוציאים לאור נקטו צעד בלתי שיגרתי, כשהעטו על הספר מעטה של סודיות והודיעו לחנויות הספרים, שעד שיגיע הספר לידיהן, לא יקבלו כל פרטים עליו, אפילו לא שם המחבר או המחיר.

נראה שהחשש היה, שאם יהיה ידוע מראש על הספר, ייחשפו המוציאים לאור לאפשרות של צו מניעה, אשר יאסור עליהם את הפרסום. ואם השמועות על כך שיואיט קבל תמורת הספר סכום של שלושה מיליון ליש"ט הן נכונות, הרי שאפשר להבין את חששותיהם של המוציאים לאור, שהיו מאבדים את השקעתם הגדולה.

על תאוות הבצע של יואיט אפשר ללמוד מהתיאור של כתב ה"ניוז אוף דה וורלד", אשר סיפר שבאחת הפגישות, כה היו נוכחים ארבעה מנהלי העיתון, נשאל יואיט חד־משמעית אם קיים יחסי מין עם הנסיכה. במקום להשיב ישירות לשאלה, ניסה יואיט לברר מה יהיה שוויה של התשובה, ורק לאחר שנאמר לו שמדובר בסכום כסף נכבד, הוא אמר שאכן קיים יחסי מין עם הנסיכה.

אתמול, לאחר שעותקים ראשונים של הספר הגיעו לחנויות הספרים ברחבי בריטניה, היו התגובות הראשונות ביקורתיות ביותר, בעיקר על כך שברור שמדובר באדם שהיה מאוד קרוב אל הנסיכה, בין אם קיים איתה יחסי מין ובין אם לא, אשר הלך

בגלל אהבת הרכיבה. הנסיכה דיאנה

"למכור" ידידות זו תמורת כסף. אפילו דוברי ארמון בקינגהאם, אשר בדרך כלל לא טורחים להתייחס לסוג כזה של פרסומים, חרגו אתמול ממנהגם ותיארו את הספר כ"ספרון מלוכלך". פרקליטה של הנסיכה, לורד מישכון, הגיב אף הוא על הפרסום, ואמר שהוא מקווה שהציבור והעיתונות יבהירו בתגובתם את דעתם על אלה שמנסים לעשות כסף מסיפור מלוכה עצוב.

הספר, המשתרע על קרוב למאתיים עמודים, כתוב כרומן למשרתות, אשר מתאר את הקשרים בין הנסיכה ליואיט מפגישתם הראשונה בשנת 1986, כאשר עיניהם נפגשו בשני צידי החדר ההומה מארחים, ועד סופה של הפרשייה, כאשר היואיט חש שהיא "נשמטת מבין ידיו".

אנה פסטרנק, אשר עזבה את משרתה בעיתון "דיילי אקספרס" כדי להקדיש את זמנה לכתיבת הספר, הצדיקה אתמול את ההחלטה לכתוב אותו בכך, ש"זו אהבה יפה מכדי שתשאר חסויה". אך לא נראה שהיתה תמיכה רבה בדעתה זו. כמה מעמיתיה בעבר הביעו תמיהה על כך, שהיא החליטה לעצור קריירה מצליחה בעיתונאות כדי לכתוב ספר, ש"קשה לדעת איפה בו המציאות ואיפה הדמיון".

יואיט, אשר הסתתר אתמול מחוץ לבריטניה, גם הוא לא זכה למחמאות רבות. אחד מאלה שהיו איתו בצבא אמר בגלוי, שהוא מאמין שאדם שמחליט לשרת בצבא של הוד מלכותה, מקבל על עצמו גם סטנדרט מסוים של התנהגות. "אמנם לא תמיד כולנו מצליחים להתנהג ברמה הנדרשת מג'נטלמן, אך צריך לפחות לנסות", אמר.

קרע חדש בשבט זולו

סכנה לחידוש מעשי האלימות, בעקבות הסכסוך בין בותלזי ומלך זולו

□ **מאריוס בוש**

מעשי האלימות בחבל קוואזולו־נאטאל עלולים להתחדש, עקב מבחני הכוח בין הצ'יף מנגוסוטו בותלזי לבין מלך זולו.

אימרת חוץ

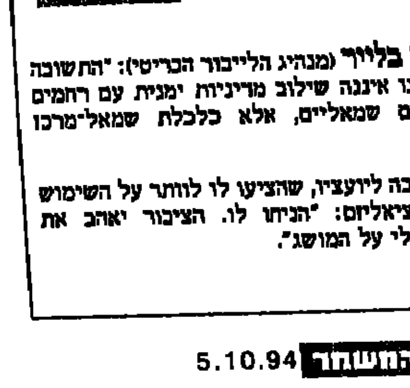

טוני בלייר (מנהיג הלייבור הבריטי): "התשובה לבעיותינו איננה שילוב מדיניות ימנית עם רחמים סוציאליים שמאליים, אלא כלכלת שמאל־מרכז חדשה".

ובתשובה ליועציו, שהציעו לו לוותר על השימוש במלה סוציאליזם: "הניחו לו. הציבור יאהב את הגירסה שלי על המושג".

פרשן פוליטי אמר בימים אלה, שהמחלוקת בין בותלזי ואחיינו, המלך גודוויל זווליתיני, עלולה להביא להתלקחות מחודשת של הקרבות בחבל, בו נלחמים על השלטון, מאז 1984, מפלגת החירות אינקאטה מיסודו של בותלזי והקונגרס הלאומי האפריקני.

המלך ביטל חגיגה לציון ייסוד האומה של זולו על־ידי המלך־הלוחם שאקה, וגם אמר שהוא מנתק את כל הקשרים עם בותלזי. ההודעה באה בעקבות פלישתם של תומכי מפלגת אינקאטה, מיסודו של בותלזי, אל מקום מושבו בשעת פגישה בין מאנדלה, המלך ובותלזי. ואילו בותלזי הודיע שהחגיגות יתקיימו למרות הכל. והן אכן התקיימו ועברו בשלום, יחסית.

לדברי פרשנים פוליטיים, עלול הסכסוך בקרב הזולו לסכן גם את האיזון הפוליטי העדין בדרום אפריקה, החותרת להתקדמות כלכלית ומחפשת מקורות חוץ, לתיקון הפגעים שנותרו כירושה משנות האפארטהייד.

בני הזולו, המונים תשעה מיליונים, הם הקבוצה האתנית הגדולה ביותר בדרום אפריקה. מעשי האלימות פסקו אחרי הבחירות הדמוקרטיות הראשונות בחודש אפריל, אך לדברי פרשנים הם עלולים לפרוץ שוב, הפעם בין בני זולו לבין עצמם. למעלה מ־10,000 בני־אדם נהרגו בעשור האחרון, במלחמות השמד בין תומכי הקונגרס האפריקני הלאומי לבין תומכים של אינקאטה.

הפרשן ג'ון אייצ'יסון, העוקב אחרי מעשי האלימות, אומר כי חגיגות שאקה טומנות בתוכן פוטנציאל עצום לאלימות. ועדה של אנשי מלך זולו מאשימה את בותלזי, שהוא מנצל את המלך למען האינטרסים הפוליטיים שלו ושל אינקאטה, אך מכחישה כל התקרבות מצד המלך אל הקונגרס האפריקני הלאומי.

בראשית שנות התשעים חל קרע בין בותלזי למלך זווליתיני, בעקבות האשמות שהמלך מעורב בהקמת מפלגה פוליטית מתנגדת לבותלזי. הוא הוחזק למעשה במעצר בית, ובותלזי הפסיק את קצבתו. השניים יישבו את המחלוקת שביניהם, ובותלזי תמך בכל כוחו במלוכה של זולו. אך אחרי הבחירות הופיעו שני האישים יחד בפומבי רק פעמיים, בעוד שקודם לכן היו ניצבים יחד על הבמה בכל התכנסות של בני זולו.

לדברי אייצ'יסון וג'ונסטון, מביעים הצ'יפים והמנהיגים בקוואזולו־נאטאל ובמרכז התעשייתי של דרום־אפריקה מסביב לדרום־אפריקה תמיכה בבותלזי.

חלק גדול מן המאבק בין אינקאטה לבין הקונגרס הלאומי מתנהל בערי הלוויין השחורות מסביב ליוהנסבורג, מקום שם ניהלו פועלים נודדים שוכני אכסניות מבני זולו קרבות עזים נגד המקומיים, שהם ברובם תומכי הקונגרס האפריקני הלאומי. "נוכח העובדה שאותן אכסניות ארגנו בעבר מאבק אלים נגד סביבתן... עלול הכעס הזה ואותו ארגון צבאי לפנות פנימה, אל מעין מלחמת השמד פנימית", אומר ג'ונסטון.

(רויטר)

אהרן קליין

מסיבות ומינויים בפיקוד צפון

עדיין לא ברור, אם מסיבת הפרידה של האלוף יצחק מרדכי מפיקוד צפון תציין את פרידתו מצה"ל, או את הכתרתו לסגן הרמטכ"ל. ראש הממשלה ושר הביטחון, יצחק רבין, מחזיק את הקלפים צמוד צמוד לחזהו □□□ ומי יחליף את האלוף מרדכי בפיקוד הצפון? גם זה לא סגור רשמית, אך סיכוייו של האלוף עמירם לוין גבוהים ביותר, ורק מהפך ימנע ממנו להיכנס ללשכה הקטנה

[illegible] ייכנס ללשכה הקטנה. אלוף עמירם לוין

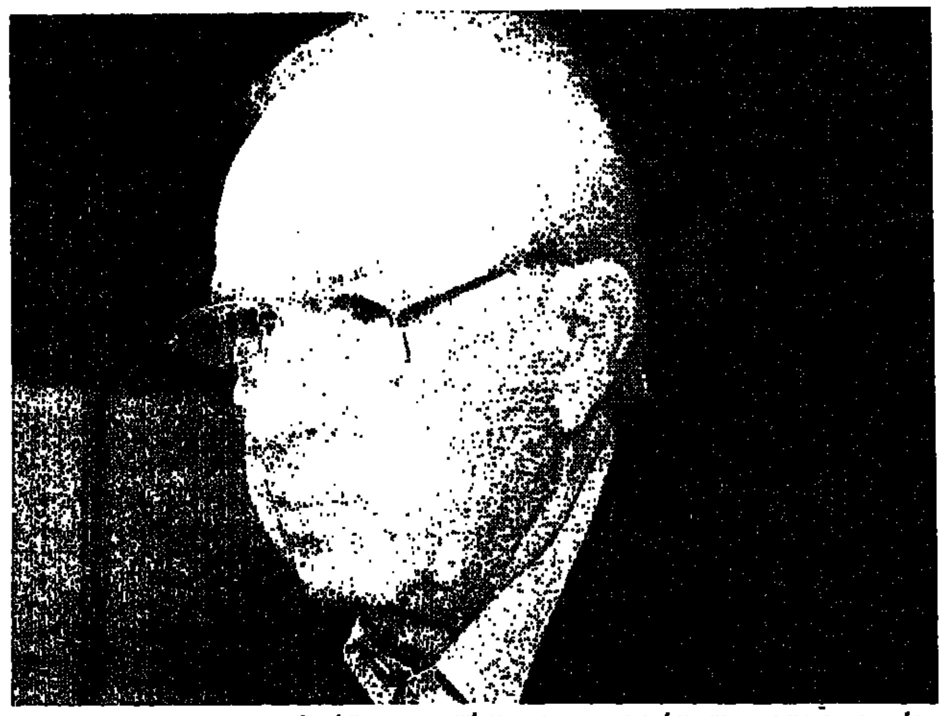

יחליט מי יפרוש ומי יישב על איזה כיסא ובאיזו לשכה. רמטכ"ל־על יצחק רבין (צילום: יצחק הודי)

כל הימור אפשרי. אלוף יצחק מרדכי (צילום: דובר צה"ל)

אפשר כבר לרשום ביומן: המסיבה של איציק תהיה בקרוב בטבריה. ההזמנות לנבחרים בדרך. במפקדת פיקוד צפון נמצאים בימים אלה בעיצומן של ההכנות למסיבת המסיבות של אלוף הצפון, יצחק מרדכי. הוא נפרד מפיקוד הצפון, ובהזדמנות זאת גם מפיקודיו בפיקוד המרכז ופיקוד הדרום. עדיין לא ברור, אם לאלוף הפיקודים תהיה זו מסיבת פרידה מצה"ל, או מסיבת הכתרה לרגל מינויו הצפוי כסגן הרמטכ"ל הבא של צה"ל.

טולם "מבחוצים". אישור מינויו של הרמטכ"ל הבא על ידי הממשלה היה אמור להתבצע ביום ראשון האחרון, והוא נדחה בשבוע, ליום ראשון הבא ואולי לזה בעוד שבועיים. העתיד הקרוב עדיין לוט בערפל.

מי יהיה סגן הרמטכ"ל הבא? ראש הממשלה ושר הביטחון, יצחק רבין, מחזיק את הקלפים צמוד צמוד לחזהו, ובורסת המינויים לתפקיד סגן הרמטכ"ל והאלופים הבכירים האחרים שוברת שיאים כל יום. שלא כמקבילתה הנמצאת אחריהם בתל־אביב, שם מרשרשים במקום, הבורסה הצה"לית שברה כבר מזמן את מחסום מאתיים הנקודות.

כמעט כל הימור אפשרי. סיכוייו של מרדכי להתיישב על הכיסא בלשכת סגן הרמטכ"ל טובים. התקופה שיישב על הכיסא לא ברורה: האם זה יהיה לארבע שנים, עד להתמודדות על הרמטכ"לות ב־1999 – וזה המצב האידאלי מבחינתו, ומבחינת כל אחד אחר שיתיישב בהוראת רבין על הכיסא – או רק לשנתיים: כלומר, להתמודד עם אלוף בכיר אחר, כמו מתן וילנאי, למשל, להתמודד מולו על תפקיד הרמטכ"ל שיעביר את צה"ל מעבר לשנת 2000.

בכל ניתוחי הספקולנטים במדים (ובימים אלה זהו העיסוק הבולט בכל לשכה המכבדת עצמה), סיכוייו של האלוף מרדכי טובים. שמונה שנים הוא אלוף ברוכים, בלי יום ובלי לילה, מאז אוגוסט 86', אז מונה לאלוף פיקוד הדרום. ההתמודדות עם האינתיפאדה ברצועת עזה בימיה הקשים ביותר, היתה תחת אחריותו. גם המעבר לפיקוד המרכז, באוגוסט 89', לא הרחיק אותו ממרכזי הקושי שבפיקוד על שטחי יהודה ושומרון הסוערים.

האלוף מרדכי הוא לא מאלה השולטים במערכת עם שלט רחוק ביד. הוא מגיע לכל אירוע, חוקר, בודק ומנחה מייד לפעולה. כך הוא פועל גם בפיקוד הצפון. אף פגז ארטילריה לא נורה בלי אישורו האישי. הוא מסתובב בשטח, משוחח עם חיילים ומפקדים ומנהל את הפיקוד הלוחם של צה"ל ביד רמה, לשביעות רצון שולחיו. הוא כבר הוכיח בעבר, שאינו מאלה המוותרים בקלות.

בסבב המינויים הקודם, כאשר נכנס הרמטכ"ל, רב־אלוף אהוד ברק, לתפקיד, מינה אותו שר הביטחון דאז, משה ארנס, בניגוד לכל ההערכות ולמרות התנגדותו של ברק, והאלוף מרדכי נשלח לעמוד בראש הפיקוד היוקרתי ביותר של צה"ל.

ונחזור למסיבה האמורה. צוותי חשיבה וביצוע שוקדים על ההכנות. האלוף רוצה במסיבה גדולה וממלכתית. מוזמנים כל פיקודיו מסא"ל ומעלה, גם מתקופת פיקוד דרום. קשה להם שם לעבור על הרשימות ולאתר קצינים בדרגות אלו, שעברו בפיקוד. מי זוכר את כל החבר'ה האלה, למרות שבמרבית המקרים יש הפיסה בשמות. הם התקדמו במערכת הצה"לית ומופיעים ברשימות תחת פיקודו גם בגזרות אחרות.

האלוף מפקד מלמעלה. הרל"ש וראש המטה, תא"ל רפי נוי, מתפקדים על תקן קציני מבצעים, המגלגלים את האירוע, כי ימלאו כשמונה מאות נבחרים את האולם בטבריה ושקט מתוח ישרור, כאשר יעלה האלוף מרדכי לבמה לנאום. אם נאום פרידה מצה"ל ולוחמיו, או הבטחה שלא ישכח אותם כאשר יגיע ללשכת הרמטכ"ל, עדיין לא ברור. כן, תהיה גם תוכנית בידורית.

ומי יחליף אותו, את האלוף מרדכי, בפיקוד הצפון? גם זה לא סגור. סיכוייו של האלוף עמירם לוין, פליט צאלים ב', גבוהים ביותר. הוא בעצם מועמד ודאי, ורק מהפך ימנע ממנו להיכנס ללשכה הקטנה. יותר מזה, אי־מינויו של לוין לתפקיד יגרום לזעזוע בסבב המינויים הקרוב של אלופי המטה הכללי. הוצאתו ממשבצת פיקוד הצפון טורפת את הקלפים ומחזירה את "המשבצים", ובכללם ראש הממשלה ושר הביטחון, לנקודת האפס.

סיכוייו של האלוף לוין עשויים להתחזק באורח משמעותי, באם – כפי שצפוי – הוא לא יאוזכר בהכרעת הדין של שופטי הנאשמים במשפט צאלים ב', הצפוי ביום שלישי הבא, 11 באוקטובר. מקורביו מקווים שהשופטים לא ידרשו־יורו־ציינו, או יעוררו מחדש, את מעורבותו של האלוף לוין בפרשה הכאובה. במצב שכזה, פתוחה הדרך להודעה קרובה של הרמטכ"ל על מינויו של לוין לאלוף צפון – אולי מינוי אחרון של אהוד ברק במדים.

בינתיים עולים אל לוין לרגל. מבקשים עצות, תפקידים, מבררים סיכויים עתידיים. הוא משתדל להימנע או לצמצם למינימום את מספר הנפגשים עימו. למה להבטיח אם לא יקיים, מה גם שזה לא מתאים לאופיו של האיש. אגב, התפקיד המבוקש ביותר היום בפיקוד צפון הוא זה הקרוב לצלחת, קצין האג"מ של הפיקוד, תפקיד עם אופק שירות רחוק.

אבל מה שבטוח, שבמסיבה בטבריה יעלו על הבמה וילחצו ידיים לאור הבזקי המצלמות שני אלופי פיקוד צפון – זה היוצא וזה הנכנס.

אפי פיין והרל"ש

הוא כבר מספר חודשים מפקד אוגדה. יש לו לשכה וגם ראש לשכה, קצין זכר בדרגת סג"ם. רל"ש זכר הוא חריג בנוף הרל"שיות העירות, אלה המשמשות בלשכותיהם של קצינים בדרגות תא"ל שאינם בתפקידי קו ראשון.

פיין התעקש על זכר. הרל"ש הראשון שלו לא יהיה רל"שית. הוא לא מסכים לרל"שית צעירה בת 18־20, במלוא פריחתה, אתת כוו שתכנס לחדרו בלשכה לצורך תיאום של לוח הזמנים, למשל, ותיצור תוך כדי כך סכנת ייחוד. (יש דבר כזה ביהדות: בחדר סגור עם אשה שאינה אשתו, מחשש היצר הרע, זה האורב לו בכל פינה).

תא"ל פיין מקפיד על קלה כחמורה. את תפקידו החדש הוא החל בלי רל"ש. עברו שבוע, שבועיים ושלושה בלי רל"ש, עד שקיבל את מבוקשו. הוא לא יישבר בקלות. במפקדת פיקוד צפון שברו האחראים על גיפוק רל"שים את הראש, ולבסוף מצאו אחד זכר.

שלא יהיה ייחוד. תא"ל אפי פיין (צילום: בועז לניר)

פתרון הגיוני ומקובל יותר, גם ביהדות האורתודוקסית, היה לפרק את דלת הכניסה לחדרו של פיין, וכך הוא וראש לשכתו ממין נקבה לא יהיו בסכנת ייחוד. אגב, לא חייבים לפרק את הדלת: מספיק להשאירה פתוחה, ואפילו חלון פתוח יספיק. פיין טרם ביקש להחליף את הפקידות, שגם הן נכנסות לחדרו מדי פעם.

פיין, מפקד חטיבת גבעתי לשעבר, הקצין שבפרשת גבעתי ב' עלה שמו יותר מפעם אחת, ושנחשר כמי שבראשית האינתפאדה נתן הוראות לחייליו לשבור ידיים ורגליים של ערבים, כדי להעניש. הוא לא הועמד לדין, ולאחר שהעניין "נמרח" מספר שנים המליץ הפרקליט הצבאי הראשי, תא"ל אילן שיף, שלא להעלותו בדרגה באם ימשיך בשירות בצה"ל, וכן לנזוף בו. הרמטכ"ל, מסיבותיו הוא, העדיף לקצוב זאת לתקופה של 18 חודשים בלבד. לפני חמישה חודשים הוא העלה את פיין בדרגה לתא"ל וקידם אותו לתפקיד, בניגוד להמלצת הפצ"ר.

לפיין, חוזר בתשובה, יומרות גם להשפיע על פיקודיו באוגדה בתחום היהדות ושמירת המצוות, למשל שלא יחללו שבת. הוא מנהג, מכוון, מורה ומסביר כיצד יש לעשות זאת במינימום פגיעה ברגשותיו של הקב"ה.

הצרפתי הרים גבה

שאלת אגב של הרמטכ"ל הצרפתי, האדמירל ז'אק לנקסאד, במהלך ביקורו בשבוע שעבר בתרגיל שריון בבית הספר לשריון בדרום הארץ, עוררה מחשבות והרהורים נוגים בקרב חלק מהקצינים הבכירים הישראלים שליוו אותו. האדמירל פנה למפקד המפח"ש החדש, האלוף זאב ליבנה, וביקש לדעת האם מסוקי הקרב הפועלים בצה"ל בצמוד לכוחות היבשה שייכים מבחינה מבנית, פיקודית ותפעולית לכוחות היבשה. אצלו בצרפת זה בנוי כך, שמערך מסוקי הקרב נמצא תחת פיקוד כוחות היבשה, ויותר נכון לומר – זרוע היבשה. האדמירל הרים גבה כששמע, שבצה"ל כפוף מערך מסוקי הקרב בכל לזרוע האוויר. גם תורת הלחימה נבנית בנפרד מה"ירוקים".

הסבירו לו, כי בשל הממדים המצומצמים יחסית של מערך זה (91 מסוקי קרב, על פי נתוני "מרכז יפה למחקרים אסטרטגיים" באוניברסית תל־אביב) והמרחב האווירי הצפוף של מדינת ישראל, נקבע כי מערך המסק"דים יישאר תחת פיקוד חיל האוויר. מהאדמירל הצרפתי נמנע הסבר ארוך וקשה יותר על הוויכוח הנוקב שהיה בצה"ל לפני כעשר שנים ויותר, ובעצם מאז נכנסו לשימוש מסוקי הקרב. הוויכוח בנושא זה עולה מאז מעת לעת.

בכוחות היבשה של צה"ל משלימים עם העובדה, שמערך מסוקי הקרב נשאר בידיו של חיל האוויר, ונראה כי כניסתו של האלוף זאב ליבנה לתפקיד לא תביא לישועה ולהתעוררות מחודשת של הוויכוח, שכן הוא מבין את הצרכים והיכולת המוגבלת שלו, כמפקד המפח"ש, בניהול מערכה מול חיל האוויר.

אמנות קיבוצית בעידן ההפרטה

עם פתיחת גלריית הקיבוץ המחודשת, בתל־אביב.

חיים מאור

השבוע נפתחה גלריית הקיבוץ המחודשת, לאחר שהיתה סגורה לקהל במשך שנה, לצורך ארגון כללי ושיפוץ המבנה. במהלך השנה נשמעו דעות לכאן ולכאן בדבר נחיצות קיומה של הגלריה הזו, ששימשה שנים רבות כחלון הראווה של האמנות הקיבוצית בפני הקהל התל אביבי והקהל הרחב.

הגלריה ידעה תהפוכות, עליות וירידות, הן בשל המנהלים האמנותיים השונים שעמדו בראשה והתערוכות שיזמו והציגו, והן בשל יחסם האוהד או העוין של העומדים בראש התנועות הקיבוציות ומדורי התרבות, החברה והכלכלה.

בשנים האחרונות, בעטיו של המשבר הכלכלי־חברתי והמעבר למהלכי הפרטה, נתפסה הגלריה (כמו האמנים בקיבוץ), כמוסד שחייב להצדיק את קיומו הכלכלי. כלומר להיות גלריה מסחרית, כמו כל ענף או מרכזדוות. במלים אחרות, ערכי התרבות, האמנות והרוח נדרשים לעבור דרך החור של הגרוש וכללי המשחק של השוק החופשי, ולהתיישר לפי הסרגל של הגזבר, כי אחרת אין להם משמעות והצדקה, בחברה קיבוצית שפושטת את מאפייניה היהודיים.

לאחרונה מונתה טלי תמיר, אוצרת וחוקרת אמנות, המתגוררת בתל אביב, לשמש כמנהלת האמנותית של הגלריה. נראה כי רבים תולים בה תקוות רבות להחזיר את קרנה של הגלריה, לאחר שזו הועמה בעשור האחרון. במנשר המלווה את ההזמנה לפתיחה החגיגית של הגלריה, מצהירה טלי תמיר, כי "גלריית הקיבוץ אינה גלריה מסחרית, ורואה עצמה לכן, מחויבת לעסוק בתכנים ובבעיות עקרוניות הקשורות לחברה ולאמנות".

אף היא שואלת את השאלות הקשות "האם יש עדיין הצדקה אידיאית לקיומה של גלריית הקיבוץ בתל אביב, מעבר לתיפקודה האינטרסנטי כ'חלון ראווה' לאמני הקיבוץ? האם למונח 'אמן־קיבוץ' יש תוקף כלשהו? את מי/את מה אמורה הגלריה לייצג? מה הוא סוג הקשרים התרבותיים שהיא תבנה סביבה?".

טלי תמיר, מודעת לתהליכי ההפרטה והשינוי העוברים על הקיבוץ, מעיזה להסיר את עלי התאנה האידיאולוגיים המסתירים את ערוות המציאות המשתנה של הקיבוץ, ומציעה שגלריית הקיבוץ (כמייצגת את הקיבוץ) תרד מרום האיצטלות של 'צדק חברתי', 'גורם מחנך', 'תרבות חקלאית כפרית הקשורה לפולחנים מיתולוגיים' וכו', ותסתפק בהיותה "חלק אינטגראלי מן החברה הישראלית" ו"פרטנר לשיח תרבותי המסוגל למבט רפלקסיבי בעצמו ובסביבתו, ומנהל דיאלוגים פתוחים, מתוך הקשבה להקשר התרבותי הכללי, והאישי פרטי". כל זאת, אומרת תמיר, מתוך מודעות לכך ש"כוחו של האוונגרד, כמו זה של הקיבוץ, הותש והועם".

לא מספיק להציג תערוכות נחמדות

למי שעדיין זוכר, בסוף שנות השבעים ותחילת שנות השמונים גלריית הקיבוץ נחשבה לאחת הגלריות המובילות בארץ ואחת מן המקומות בהם התרחש השיח האמנותי והמושגי־תרבותי־חברתי המשמעותי ביותר. לימים, תפסה גלריה בוגרשוב את מקום גלריית הקיבוץ כמוקד כוח תרבותי מוביל, בניהולה של אריאלה אזולאי.

אני משער שטלי תמיר רוצה להחזיר עטרה ליושנה, ולהיות מוקד כוח תרבותי שיצדיק את קיום המקום, כיוון שהיא מבינה שלהיות חלל תצוגה של תערוכות נחמדות זה לא מספיק היום. אישית, אני מאחל לטלי תמיר הרבה הצלחה בתפקידה. הצלחתה תהיה הצלחת גלריית הקיבוץ ואמני התנועה הקיבוצית.

יחד עם זאת, בתוך עמי אני יושב. אני משער שיהיו רבים שינסו לשים לה רגליים, הן מחוגי הכלכלה והחברה והן מחוגי האמנים הקיבוציים, איש איש ומניעיו. ידרשו קבלות מהירות להצלחה, ירצו לראות הכנסות, ישאפו להכניס את מי שאינו ראוי להיכנס בשל רמתו האמנותית וכו'. המנהלים הקודמים נשחקו והועפו על רקע עמדותיהם בשאלות אלה. טלי תמיר, משכילה ככל שתהיה בתחום האמנות, תצטרך לרכוש השכלה מהירה בתורת ההישרדות הפוליטית.

לפי ניסוחיה במנשר הראשון, היא משתלבת יפה בשיח התיאורטי האמנותי העכשווי בארץ, אך אינה מבינה שתשעים אחוזים מן הטקסט שלה אינם מובנים או מקובלים על קובעי ההחלטות ונותני הכספים לקיומה של הגלריה. הם, מהר מאוד, ימצאו את התירוץ להפיל אותה על הקרשים, למרות שהיא אחת הבחירות היותר מוצלחות לניהול הגלריה כיום, באינטנסיביות וברמה הדרושה להצדקת קיומה בתל אביב.

כיום, בעידן שבו הפריפריה הפכה למרכז האמיתי, אנו רואים שאין כל קושי להגיע לכל חור בישראל, כדי לראות תערוכה טובה ומשמעותית, המוצגת באחת מעשרות הגלריות בקיבוצים. לכן, גלריית הקיבוץ בתל אביב חייבת להתרומם מן הקרקע הכלכלית/מסחרית ולהיות מוקד כוח תרבותי (כמו 'צוותא' בימי השיא שלה).

ששת הפותחים

תערוכת הפתיחה של הגלריה היא תערוכה קבוצתית (ששה אמנים), המפורשת על קצה המזלג את תוכנית הגלריה לעונה הקרובה. ואת, מאחר וששת האמנים בתערוכה אמורים להציג בהמשך תערוכות יחיד בכל חלל הגלריה. האמנים המציגים הם: דב הלר, חבר נירים, שיציג לראשונה תערוכה אישית־ביוגרפית הקושרת בין ילדותו בבוקרשט ברומניה לבין בחרותו בקיבוץ נירים. הלה, שנודע כאחד מחברי קבוצת 'המשותף קיבוץ' (שנות השבעים־שמונים), עובר כאן מן החברתי־קולקטיבי אל השיח הפרטי־אישי. גלעד קידר (מעברות), בוגר 'בצלאל', יציג ציור של דמויות המצוירות בתוך קופסאות צבע. צוקי סרפר (סער), גם הוא בוגר 'בצלאל', יציג סדרת צילומי אינתיפארה.

שלוש האמניות האחרות, אף הן בוגרות בצלאל טריות, אינן חברות קיבוצים. זיוית שרעבי תציג פורטרטים מצוירים בטכניקה קלאסית, פאולה הירושלמי תציג מיצב וידיאו שעוסק במושג הפרטיות, ווינה שנהב תציג עבודת־קיר־ריצפה המכילה טקסט כתוב.

לטלי תמיר יש, כמנת פתיחה, 'מטריה' מימסדית ואמנותית. כדאי רק שתצטייד במטריה נוספת, כנגד המלעיזים והמקלסים. אין לי ספק שהם יגיעו יחד עם הגשמים הראשונים.

עולמם של אנשים חסרי זהות, המחפשים זה את זו

התרשמות בעקבות הקרנת הבכורה של הסרט "צלקת" מאת חיים בוזגלו ובבימויו.

גיורא מנור

הצגת בכורה עולמית של סרט המתקיימת לא בהוליווד, ואפילו לא בתל־אביב או בירושלים, אלא בקיבוץ, היא בגדר תופעה נדירה למדי. אין זה משנה איזה נסיבות משפחתיות־היסטוריות הביאו להקרנת הסרט הטרי "צלקת" במשמר־העמק. מכל מקום זכיתי להיות נוכח באותה הקרנת בכורה, והנה רשמיי.

הסרט, לדעתי, הוא מן הסוג הראוי לניתוח, כי דימויים נותרים וחרוטים בזכרון. מכל מקום, בזכרוני הוא הסתובב ימים לאחר הצפייה, ואין לך הרבה סרטים הגורמים לתופעה נעימה כזו של "צלקת" במוח.

"צלקת" מאת חיים בוזגלו, שכתב וביים, אינו סרט פשוט. בעצם זו מין חידה. או אם תרצה, חידת־מין. גבר בגיל הבינים פוגש אשה צעירה, ומבלי שהשניים רואים זה את פני זה, הם מתעלסים להם במרתפיו האימתניים של חניון תת־קרקעי, מקום המשמש בדרך כלל לבמאי קולנוע לסצינות של אלימות קרימינאלית. פנסי מכוניות עוברות מאירים את הזוג המחובר "שלא כדרך הטבע" לשניות ספורות. אחרי שהבחורה הולכת מבלי שהראתה את פניה לבן זוגה, הגבר מחליט שהוא אינו רוצה לאבד אותה, אבל סימן ההיכר היחידי שנותר בידו היא צלקת, שראה ומישש על הירך הימני של הבחורה.

אחרי נסיונות חסרי תועלת לגלות מי היתה אהובתו הרגעית באותו לילה מוזר, הוא פונה לבלש פרטי (ששון גבאי), המדבר איטלקית, שעה שהגבר, אותו מגלם שחקן צרפתי לא־מוכר, מדבר כמובן צרפתית.

הסרט כולו הוא תיאור החיפוש הבלתי־אפשרי אחרי האשה ללא שם וללא פנים. בקטע האחרון מוצא אותה הגבר בתוך ארגז־המטען של מכוניתו, שנתקעה שוב, לרגלי ארמון משונה. בעלת הארמון שמשאירה הודעות למשרתת שלה, שהיא הבחורה המבוקשת.

רונית אלקבץ מגלמת לא רק את בעלת הצלקת, אלא גם כבעלת הבית הבלתי נראית, ועוד דמויות שונות.

"מבולבלים?" – כפי שנהגו לשאול בפתח כל פרק בסידרה הטלוויזיונית "בועות". אבל לא כמו בסידרה ההיא, אין מה לצפות שהפרק הבא יפתור את התסבוכת. התסריטאי־במאי בוזגלו משחק עם הצופה משחק של מחבואים. וזה המרכיב המעולה של הסרט המסקרן, המספק שאלות אבל לא תשובות.

זהו סרט אניגמאטי, משמע חידתי במתכוון. בכל חידה יש משהו מרגיז, המוכיח לך כביכול את חולשתך לעומת יתרונו של מי שחד את החידה. אבל אני סבור, שגם בוזגלו־המוצר אינו יודע את הפתרון.

מבטל את הריאליזם

הקולנוע הוא מדיום הנוטה למשוך את הצלם והבמאי לריאליזם ומיקוד חד וברור. חיים בוזגלו נקט בכמה אמצעים לבטל כביכול את הריאליזם הקולנועי הטבעי. ראשית הסרט מצולם בשחור־לבן, ולא בצבע. דבר זה נעשה כמעט לאופנה. אבל הפעם לא מגיע הרגע שבו המתח הופך לרב־גוונים. הכל נשאר בסקאלה של לבן אפור־שחור עד הסוף. אין פתרון נתון לחידה, ואפילו לא נאמר "את פתרון התרגיל תמצא בסוף הספר, בעמ' ..."

אמצעי מנכר נוסף הוא השימוש בלשונות רבים - עברית, אנגלית (שמשום מה מדבר בה גם מוחמד בכרי, השחקן הערבי, וזה אחד הפגמים המעטים שבסרט המצויין הזה), צרפתית, ולפעמים אפילו הונגרית או צ'כית. בשל מגדל־בבל זה, הופכות כותרות התרגום "בגוף הסרט", כפי שנהגו לכתוב בשנות הארבעים על גבי הפלקטים, באמת לחלק בלתי נפרד ממנו.

אבל יוצרי "צלקת" הגדילו עוד לעשות בניאו־ריאליזם. בית־זונות מיוחד במינו, בו חיים עשרות מילדי הזנות, ושלקוחותיו נוטלים לעצמם את מפתחות החדרים מקופסא, ואיש אינו משלם לבעל־הבית, מתחבר לרחובות ניו־יורק או פאריז, ארמון על ראש הר ובית קן בירושלים (אני מנחש), קיימים בסמיכות פרשיה לנופים ישראלים או אחרים, עד שהכל הופך לעולם אחד - עולמם של האנשים חסרי הזהות המדוייקת, המחפשים זה את זו, במחול אינסופי של בקשת אושר.

זהו עולם מלא כסף, שכולו מלא טוטו. כבר בדמיון הראשונים דוחף הגיבור הראשי שטרות לידיה של אשה, כביכול אם בנה. הכל משלמים כל הזמן, עד שהכסף הופך לאמצעי התקשורת המרכזי בין הדמויות. בעצם הרי זה סיפור "הציפור הכחולה" של מטרלינק. או אם תרצה, תשובה למה שהיה כותב המחבר האנגלי פורסטר בסוף כל נובלה או רומאן שלו: "Only connect" ("רק לחבר..."), אבל למעשה דווקא זה בלתי אפשרי לדמויות עצמן, ולנו הצופים.

הסרט המתנהל בקצב איטי למדי, אם תרצה אלוטי, במקום שאינו מקום מוגדר, בשפה שאינה שפה, מזכיר לי את סרטו של אנטוניוני "בשנה שעברה במריינבד". גם בחידתיות שבו וגם באלגנטיות הצילום השחור־לבן.

הבמאי אמר, שהוא חש קירבה לסרט "הירושימה אהובתי". זה נראה לי מוזר, על אף שאני מבין את תחושתו של חיים בוזגלו, כי "הירושימה אהובתי" הוא בהחלט סרט "עם מסר", ששידר משהו כמעט פוליטי לעולם שאחרי הפצצה האטומית היא.

למרות שבעיני "הצלקת" הוא סרט מעולה, אין להניח שהמפיקים יתעשרו ממנו. הוא מסוכך מכוונת האסתטיקה שלו, מניח אינטליגנציה גבוהה למדי אצל צופיו, והוא אינו מה שמכונה "מסחרי". גם סרטו הקודם של בוזגלו, "עונת הדובדבנים" היה מצויין, אבל לא כל כך פופולארי. גם שם בלטו עושר הדימויים ורמה גבוהה של תיחכום. דרכו לסרטו הבא בוודאי לא תהיה סוגה בדולרים.

אקו"ם חברה בקונפדרציה הבי"ל

אקו"ם – אגודת קומפוזיטורים, מחברים ומו"לים למוסיקה בישראל, נבחרה לאחרונה כחברה במועצת המנהלים של הקונפדרציה הבינלאומית של האגודות לזכויות יוצרים – סיס"ק. מנכ"ל אקו"ם, רן קידר נבחר כנציג אקו"ם, לכהן במועצת המנהלים של הקונפדרציה.

מועצת המנהלים כוללת 28 אגודות נבחרות, מתוך יותר מ־150 אגודות לזכויות יוצרים בחבי העולם. בין האגודות האחרות החברות במועצת המנהלים ניתן למנות אגודות מארה"ב, בריטניה, גרמניה, צרפת.

בקונגרס הבינלאומי של סיס"ק, שנערך במהלך השבוע האחרון בוושינגטון, השתתפו שלושה נציגים מאקו"ם: יו"ר מועצת המנהלים שלמה טנאי, סגן היו"ר יוריק בן דוד, ומנכ"ל אקו"ם רן קידר. הם דיווחו, כי ניתן היה לחוש באווירה של תהליך השלום והתמיכה בישראל. התהדקו יחסי אקו"ם עם אגודות של מדינות שאין להן קשרים דיפלומטים עם ישראל כמו: מאלזיה, אינדונזיה ואחרות.

עוד סיפרו, כי הקונגרס הוקדש לנושא ההגנה על היצירה והיצירות במאה ה־21. התקיימו הרצאות ודיונים על הדרכים לאבטחת זכויות היוצרים בעידן הדיגיטלי. במהלך הקונגרס הוענק אות הוקרה מיוחדת לטד קגר על פועלו במשך השנים בנושא זכויות יוצרים.

הצלחה לתיאטרון לילדים ונוער בפסטיבל בוורשה

השבוע חזר צוות ההצגה "הגולם" של התיאטרון לילדים ונוער מוורשה, שם ייצג את ישראל בפסטיבל הבינלאומי להצגות ילדים "קורצ'אק חי". ההצגה זכתה לתגובות מצויינות ולשבחים מצד אנשי התיאטרון שהשתתפו בפסטיבל, ומקהל הצופים הפולני הצעיר, שהגיב בעירנות למרות שההצגה הוצגה בעברית.

ההצגה "הגולם" התקיימה בתיאטרון היהודי ע"ש קמינסקי בוורשה. צוות התיאטרון הוזמן להיות אורח כבוד לאירועי הפתיחה של חגיגות היובל של התיאטרון בהצגת הבכורה החדשה "כוכבים נוצצים" מאת שלום עליכם.

נציגי המשלחת הרוסית בפסטיבל "קורצ'אק חי" הביעו רצונם להזמין את ההצגה לפסטיבל ההצגות הבינלאומי שיתקיים בעונה הבאה ברוסטוב.

נגני רחוב

תערוכת צילומים של בוריס בלנקין, מוצגת בתיאטרון ירושלים עד 10.10. בלנקין, יליד מולדביה רוסיה (1958), החל את דרכו כצלם נופים ודיוקנות. ב־72' עלה ארצה והחל לעבוד כצלם עתונות. כיום הוא משמש כצלם בטלוויזיה הישראלית.

התערוכה הנוכחית כוללת 21 צילומים בשחור־לבן, שצולמו בשנים 94־91'. בלנקין בחר לצלם נגני רחוב שהחלו להופיע ברחובות ירושלים ותל אביב בעקבות העלייה הגדולה מרוסיה.

צילום: בוריס בלנקין.

אמנות מדור לדור

התערוכה "דור לדור" תפתח במוצאי שבת, 8.10, ותציג עבודות של בני משפחות, הורים ובנים. חוט היצירה עובר דרך שמונה משפחות העוסקות באמנות הפלסטית. האמנים המשתתפים: אביבה אורי, רחל ימפולה, טולי באומן, שלומית באומן, פאורידה גולדהר, איסו גולדהר, אברהם מועלם־מורה, מרדכי מורה, כלהה קרישמן, מגשקה קרישמן, בן קרישמן, ליליאן קלאפיש, רחל מוס, אורי רייזמן, אסנת בן שלום, דורו שנהב, דינה שנהב.

אמנית אוצרת: גליה גביש. מפיק: דורון פולק "פרוייקטיב". נעילה: 31.12.94.

הדגל, במשמעויות שונות

ביום שני 10.10, תפתח במוזיאון אשדוד תערוכה ניידת חדשה של אמנות לעם – "דגלים". בתערוכה יציגו 23 אמנים ישראליים עבודות ציור, פיסול ומיצב, המתייחסות לדגל במשמעויותיו המדיניות, דתיות, תרבותיות ואישיות.

חלק מהעבודות נשען על דימויו של הדגל כ־תבנית שלמה העוברת מניפולציות, בדרכים אמנותיות. בחלק מהעבודות מתרחש פירוק הדגל למרכיביו הצבעוניים, הצורניים או הסמליים.

בין המשתתפים בתערוכה: שמעון אבני, יורם אפק, רוניות אתרוג, מירב ש. בן אלון, אנה בק, רן זקהיים, עפרה צימבליסטה ואחרים.

התערוכה תוצג באשדוד עד סוף נובמבר 94', ותנדוד הלאה למקומות אחרים בארץ.

תערוכת ציורים של אזית כהן־זהר, מוצגת מ־6.10 בגלריה אנגל (גורדון 26 תל־אביב). בתמונה: "התחזות של פריחה".

טלוויזיה

חדשות
בוקר טוב ישראל
נקצב הלב – סדרה תיעודית על צקה אתנית ברחבי העולם. סגנון המוסיקה וההתפתחויות החברתיות בהתפתחות של המוסיקה, בשילוב הופעים ומקצבים מסוניים
שחות בוקר
שעה כושר
תכנת ההפתעות – לקט סרטים
קוסמים קסומים – סדרה מדובבת
חברים – תכנית בנושאי מחשב
ארבע, חמש וחצי
רישות
זכות נרוחח – על פי ספרו של צ'ארלס דיקנס – פרק רביעי
חדש
אוסר – שעשועון חדש
סדרה בהנפשה
חדשות באנגלית
השעות – בשמים
ישות בערבית
משפחת סימפסון – סדרה בהנפשה
שכשבת
השווים – קומדיה בריטית
ושירה – תכנית אירוח שבועית
דרמה מקורית. אוצר סתרי מוציא מרעתם את השלווה של מושבה על שפח הדבר קורה אחת לכמה שנים. וזכרת בסיפור שלה עם שהיה לפני שלושים שנה. השלווה שלפני מלחמת הימים. אז הייתה רלה כלה הנוסית, שאהובה יצא לטיול בסן. במקומו מגיע צעיר שמציג את עצמו כידידו הקרוב. הסתורי הופך לבן בית האהוב, שהיא המשפחה ביותר במושבה. רלה בן, אבל אהבתם עומדת קשה, כאשר הוא מגלה מפה ובה סימנים ברורים לאוצר לאחד העצים במושבה. נורות היסטוריה שמובילה אבה, והאירועים האלה גורמים וסכלים את סיבוייה של רלה את תלוסה ולעזוב את המקום אהבה
קוסיח – יעקב כהן בקטע מתוך התכנית "סופשבוע" עם סיבאלי
הרפוח
מלשים – סדרת מתח בריטית
של יום

ערוץ 2

בין הכוכבים – הדור הבא – הרפתקאות בדיונית
סרטוני אנימציה לפעוטות
בערבי הנחל – סדרה
סדרה מצוירת לילדים
והאמיצים – אופרת סבון
לחדשות – ערכוני חדשות
הזהב – סדרה קומית
הבוסף
פרדייס
ומשם – מיטב הקליפים הישראליים והלועזיים ברצף
בורק – מגזין צרכנות
החדשות
באפלה – מיני סדרה דרמטית
חי – רן שילון מארח. תכנית מיוחדת בהשתתפות מאסטרו זובין מהטה והתזמורת הפילהרמונית הישראלית, השר יוסי שריד, אמנים, יוצרים וקומיקאים. במהלך התכנית, ישחזרו זובין מהטה והפילהרמונית את האריות המפורסמות שבוצעו בשני הסונדיאלים האחרונים. הפעם, בהשתתפות שלושה טנורים ישראלים – גבי שדה, דורו פישר וניבגי שפובלוב. זובין יעביר גם שיעור בניצוח ליוסי שריד.

00.00 החדשות

רדיו

קול המוסיקה

06.06 ויקום עם מוסיקה

09.00 תכניות הבוקר של קול המוסיקה – בעז יכון נושה שדרנצ'י – שומאן, פנטסיה, גדו מזור רפסודו, אופ' 17 (ולדימיר אשכנזי). ברהמס רביעיית פסנתר בדו מינור אופ' 60 (קרוך פרנק וחברי האונסמבל הקאמרי של תזמ' בוסטון / מילברשטיין, כינור / ב. פיין, ויולה / ג. אסקין, צ'לו)

10.10 מוצרט: קונצ'רטו בלה מז'ור לקלרנית ולתז', ק. 622 (ג'ק בריימר/ פילי' מלבוחלית/ סר תומס ביצ'ם); בטהובן: קונצ'רטו מס' 3 בדו מינור לפסנתר ולתז' אופ' 37 (ו. קלייבורן, פסנתר/ תז' פילדלפיה/ י. אורמנדי)

11.20 שוברט: סימפוניה מס' 6 בדו מז'ור, הקטנה (תז' פילדלפיה/ יוג'ין אורמנדי); ברוקנר: סימפוניה מס' 9 ברה מינור (הפיל' של וינה/ זובין מהטה)

12.30 פרגולזי: המשרתת הגברת (אנה מופו, פאולו מונטרסולו/ פילי' רומא/ פרנקו פררה); רימסקי־קורסקוב: הפתיחה ליל מאי (תז' תיאטרון בולשוי/ יבגני סווטלאנוב)

13.57 בימת שיר – בעריכת אילנה צוקרמן – מרים ברוך: בתווך

14.06 מוסיקה לשעת צהריים – בעריכת חנה ורדי – בטהובן

16.00 הקול פתוח – תכנית האירוח של דני אורסתיו

18.00 מפתחות – מבחר מתכניות מפתחות – מן השנה שחלפה

19.05 צלילי עמים – מוסיקה עממית מקרוב ומרחוק – בעריכת ישראל דליות – כינורות במוסיקה העממית (שידור חוזר)

20.00 בימת שיר – בעריכת אילנה צוקרמן – אמיר גלבוע: אילה אשלח אותך

20.03 מאולמי הקונצרטים שלנו

21.25 הקונצרט הקאמרי־ווקאלי עם זמרי קאמרן. מנצח: יובל בן־עוזר. מוצרט: ארבעה מוטטים; מיסה ברוויס; שני קוונים; תפילת ערבית חגיגית

23.00 צלילים לסיום של יום – רוסיני – תכניתו של שלמה ישראלי: רצף ג'אז קלאסי ואלתורים מן העולם

רשת א'

06.04 שירים עבריים
07.00 חדשות באנגלית ובצרפתית
07.30 שירים עבריים
08.05 חונה עם בני הודל
08.55 קראתי ספר
09.05 פתוח עם רם תדמור
09.55 מתכון יומי
10.05 טלרדיו – שירות מידע למאזינים
11.05 בונבון – על הורים ותינוקות
12.05 חטשייה – מגזין לענייני תעשיה ועובדים
13.05 תוכנית באנגלית ובצרפתית
14.05 בראש צעיר – מגזין יומי לילדים ולבני נוער. ובו תסכיתים, סיפורים, שירים, חידונים, כתבות ושיחות על נושאים שונים
15.00 צימוקים ושקדים – מבחר שירים ביידיש
16.05 מי על התו? – חידון מוסיקלי למאזינים
17.00 חדשות באנגלית ובצרפתית
17.05 קול האמוניות
18.05 מנחת ערב – משדר לאקטואליה ולמורשת ישראל
19.05 בין הזמנים – עם קובי כהנא
19.45 שיעור במחשבת היהדות
20.00 מבט לחדשות – מהטלוויזיה הישראלית
20.30 שיעור בפרשת השבוע עם הרב מרדכי אלון
21.35 שירים חסידיים
22.05 מגזין ירושלים עם רות בקי
23.05 שירים עבריים

רשת ב'

06.06 הבוקר הזה – חדשות ומוסיקה
08.05 מגזין אזא – זהר זו שוח ואורח עם דניה יאיר
09.05 או מה היה לנו שם – עם רבקה מיכאלי ואהוד מנור
10.05 הכל דיבורים עם שלי יחימוביץ
12.05 בחצי היום – משדר צהריים
14.05 רגעי קסם
15.05 יומן חוץ
15.45 שיחות חוץ עם יואל רפל
16.05 צבע הכסף עם עוזי דורוב
17.05 שירים עבריים
18.05 היום הזה – חדשות ומוסיקה
19.05 שירים עבריים
21.00 כותרות מבט והיום הזה
21.15 "הערכת מצב" – ניתוח ענייני חדשות מרכזיים עם פרופ' שלמה אהרונסון
23.05 טיסה לילית עם יואב גינאי
03.05 לתוך הלילה עם עמיקם רוסמן

רשת ג'

06.06 הכל פתוח
07.05 אוקמן נימל
09.05 בוקר בוקר עם מוחם פרי
10.05 תוכנית עשר עם אורנה יקיר
11.05 סיאס וחוה עם יוסי סיאס
12.05 אהבה עצמית עם גיל קוסר
13.05 לוהט עם שוש עטרי
14.05 חדש, חדיש ומחודש עם סוני פיין
15.05 חולה רדיו עם דידי הררי
16.00 קופסת הלהיטים עם עופר נחשון
17.05 רוק בישראל
18.05 קו ההתחלה עם מוחם פרי
19.05 שעה אישית עם בני דורקביץ
20.05 MTV בניסל – עם ותיב רוביוון
21.05 כותל המזרח – תחנה מרכזית
22.05 שיר לאחותי – ד"שים
23.05 לילות משי לבן עם מוחם פרי

גלי צה"ל

05.02 בוקר טוב צה"ל – תוכנית בוקר לחיילים
06.05 "אוניברסיטה משודרת" – מתאי המוות למחלות הנפש. מרצה פרופ' רמי רחמימוב
06.30 בוקר טוב ישראל – מהדורה ראשונה
07.07 שבע אפס שבע עם אלכס אנסקי
08.00 בוקר טוב ישראל – מהדורה שנייה
09.05 קשה בבוקר עם ארז טל
10.05 "נכון לעכשיו" עם קובי מידן ואברי גלעד
12.50 "בילוי היום" – מדריך יומי בנושאי תרבות ובידור
13.00 בצהרי היום – יומן לסיכום חדשות הצהריים והבוקר
13.15 "ההום בוטל" עם טל ברמן
15.05 יש עם מי לדבר – שיחות טלפוניות עם מאזינים בענייני היום עם רזעון רייכר
15.55 באופן מילולי עם אבשלום קור
16.00 שעה לפני עם רזי ברקאי
17.00 ערב טוב ישראל
18.05 מעבר לאופק – מוסף גלי צה"ל לצבא ולביטחון
18.30 סוף היום – עם דידי פייר ואייל פרידמן
20.00 מבט לחדשות
20.30 ציפור הנפש – עם ציפי גורגורוס – מגזין בענייני פסיכולוגיה
21.00 פסק זמן מוסיקלי
22.05 ויטמינים – מוסיקה בריאה עם רזי קרפל'
23.05 עשרים וארבע – היום שהיה – עם ירון וינוקור
00.00 יומן חצות – יומן וסיכום חדשות הערב
01.00 ציפורי לילה עם שחר בן ברק – תוכנית מוסיקלית בנימה אישית
02.00 ריא רוצה לישון – מוסיקה לשעות הקטנות של הלילה

גלגל"צ

07.05 מדינה בדרך עם אמיר אשר
09.05 התרוממות – שירים שוכף לשמוח
10.05 שמש עם אבי ישראלי
12.05 משהו לדרך עם אורלי יניב
13.05 מיזוג אויר עם ארי שמאי
14.05 טמפוף עם סיון דורון
15.05 יואב קוטר מחשיף לוסט – תוכניתו האישית של יואב קוטר
16.05 חכם בכביש עם רון ליוטל
18.05 נלנולאה – עם לאה טוו
20.05 דרייב אין עם נועה לב
22.05 לילה טוב עם יעל קרון

קולנוע

תל אביב

נורדון: אהבה אסה. 18.00, 20.00, 22.00.
גת: ארבע חתונות ולויה אחת. 17.00, 19.25, 21.55.
דקל: ספיד. 19.30, 21.40.
הוד 1: פורסט גאמפ. 13.30, 16.30, 19.15, 22.00.
הוד 2: הלקוח 13.30, 16.30, 19.15, 22.00
הוד 3: מציאות נושכת. 17.00, 19.30, 22.00.
הוד 4: החיים שלי. 13.30, 17.00, 19.30, 22.00
חן 1: אהבה של גבר לאישה 17.00, 19.20, 21.50
חן 2: מלך האריות. 17.00, 19.30, 21.50.
חן 3: ספיד. 11.30, 14.30, 17.00, 19.30, 21.50.
חן 4: חופשה בחיתולים. 17.00, 19.30, 21.50
חן 5: המסכה. 11.30, 14.30, 17.00, 19.30, 21.50.
טיילת 1: הלקוח 17.00, 19.30, 22.00.
טיילת 2: שקרים אמיתיים 17.00, 19.30, 22.15.
טיילת 3: מציאות נושכת. 17.00, 19.30, 22.00.
לב 1: רוצחים מלידה. 12.00, 14.15, 16.50, 19.30, 22.00
לב 2: ושם של אבנים. 12.15, 14.00, 17.00, 19.45, 22.00.
לב 3: 11 פיש. 12.05, 16.30, 18.15, 20.00; עירום. 14.05, 22.00
לב 4: הורים בהזמנה. 12.10, 14.05, 17.30; הקפיצה הגדולה. 19.30, 22.00
מוזיאון 1: היומן של גי מורטי 17.00, 19.45, 22.00
מוזיאון 2: האשה שייצרה שמן שומשום. 17.00, 19.45, 22.00
רב אור 1: איסא סדרתית. 17.00, 19.30, 21.50
רב אור 2: המסכה 17.00, 19.30, 21.50.
רב אור 3: ארץ הצללים. 21.50: חופשה בחיתולים. 17.00, 19.30
רב אור 4: תמונות קצרות. 17.30, 21.00
רב אור 5: סיפור מרובע ברונקס. א-ה 17.00, 19.25, 21.55.
שחף 1: פורסט גאמפ. 16.30, 19.15, 22.15
שחף 2: סכנה ברורה ומידית. 16.30, 19.15, 22.15
תל אביב 1: סכנה ברורה ומידית. 16.30, 19.30, 22.15.
תל אביב 2: שקרים אמיתיים 16.30, 19.30, 22.15
תל אביב 3: הלקוח. 16.45, 19.30, 22.15

ירושלים

גיל 1: סכנה ברורה ומידית 13.00, 16.00, 19.00, 22.00
גיל 2: פורסט גאמפ 13.00, 16.00, 19.00, 21.45
גיל 3: זמן של אמת 13.00, 17.00, 19.15, 21.45
גיל 4: מציאות נושכת 13.00, 16.30, 19.30, 21.45
גיל 5: רוצחים מלידה. 13.00, 17.00, 19.30, 22.00
גיל 6: החיים שלי 13.00, 17.00, 19.15, 21.30
גיל 7: שקרים אמיתיים. 13.00, 16.00, 19.00, 21.45
גיל 8: הלקוח 13.00, 16.30, 19.00, 21.30

חיפה

אורלי: תמונות קצרות 17.30, 21.00
רב גת 1: ארבע חתונות ולויה אחת. 16.45, 19.00, 21.20
רב גת 2: המסכה. 17.00, 19.00, 21.20
רב אור 1: אהבה של גבר לאישה 16.40, 19.00, 21.20
רב אור 2: ספיד 19.00, 21.20. חופשה בחיתולים 17.00
רב אור 3: מלך האריות. 17.00, 19.00, 21.20
רב מור 1: ספיד 16.30, 19.00, 21.30
רב מור 2: מלך האריות. 17.00, 19.00, 21.30
רב מור 3: איס ונטורה – בלש בצחוק 17.00, 19.00, 21.30
רב מור 4: אהבה של גבר לאישה 16.30, 19.00, 21.30
רב מור 5: ארבע חתונות ולויה אחת. 16.30, 19.00, 21.30
רב מור 6: סיפור מרובע ברונקס א-ה 21.30; חופשה בחיתולים 17.00, 19.10
רב מור 7: המסכה. 17.00, 19.10, 21.30.

אשדוד

גיל 1: אהבה של גבר לאישה 17.00, 19.30, 22.15
גיל 2: סכנה ברורה ומידית. 16.45, 19.15, 22.15
גיל 3: שקרים אמיתיים. 16.45, 19.30, 22.15
גיל 4: ספיד 17.00, 19.30, 22.00
גיל 5: הלקוח. 17.00, 19.30, 22.15.

אשקלון

חן 1: אהבה של גבר לאישה. 17.00, 19.30, 21.50
חן 2: מלך האריות. 17.00, 19.30, 21.50.
חן 3: ארבע חתונות ולויה אחת 17.00, 19.30, 21.55
חן 4: המסכה. 21.50, חופשה בחיתולים 17.00, 19.30
חן 5: ספיד. 17.00, 19.30, 21.50

נתניה

חן 1: ארבע חתונות ולויה אחת. 17.00, 19.25, 21.55
חן 2: ספיד 17.00, 19.30, 21.50
חן 3: אהבה של גבר לאישה. 19.25, 21.55; חופשה בחיתולים. 17.00.
חן 4: המסכה. 17.00, 19.30, 21.50.

ראשון לציון

חן 1: ארבע חתונות ולויה אחת 17.00, 19.25, 21.55
חן 2: המסכה. 17.00, 19.30, 21.50.
חן 3: אהבה של גבר לאישה 19.25, 21.55: חופשה בחיתולים. 17.00.
חן 4: ספיד 17.00, 19.25, 21.50.
נעמן: איס ונטורה – בלש בצחוק 19.30, 21.45.
ראשון: ציק פתוח 19.30, 21.45
רון 1: סיפור מרובע ברונקס 19.30, 22.00
רון 2: המסכה 19.30, 21.30.

חולון

גל 1: ארבע חתונות ולויה אחת. 17.00, 19.30, 22.00
גל 2: שקרים אמיתיים 16.30, 19.15, 22.00
גל 3: סכנה ברורה ומידית 16.45, 19.30, 22.15
גל 4: אהבה של גבר לאישה 16.45, 19.30, 22.15
גל 5: מציאות נושכת 17.00, 19.30, 22.00

באר שבע

אשל: [illegible] 19.30, 21.30.
רב נגב 1: ארבע חתונות ולויה אחת 17.00, 19.30, 21.50
רב נגב 2: המסכה 17.00, 19.30, 21.50
רב נגב 3: ספיד 21.50. חופשה בחיתולים 17.00, 19.30
רב נגב 4: אהבה של גבר לאישה 17.00, 19.25, 21.55

חדרה

לב 1: סכנה ברורה ומידית. 19.15, 22.00; מלך האריות. 17.00.
לב 2: ספיד 22.00: חופשה בחיתולים 17.00, 19.30
לב 3: הלקוח. 19.40, 22.00. אצבעונית 17.00
לב 4: שקרים אמיתיים. 19.15, 22.00; הורים בהזמנה 17.00

רמת גן

אואזיס 1: סכנה ברורה ומידית. 16.35, 19.15, 21.55
אואזיס 2: הלקוח 16.50, 19.25, 21.50
אואזיס 3: שקרים אמיתיים. 16.30, 19.10, 21.50
רב גן 1: ארבע חתונות ולויה אחת. 19.20, 21.55: מלך האריות 17.00
רב גן 2: אהבה של גבר לאישה. א-ה 19.25, 21.55 המוצצת לוקחת הכול 17.00
רב גן 3: ספיד. 21.50, החיים שלי. 19.30; חופשה בחיתולים. 17.00.
רב גן 4: פורסט גאמפ. 16.30, 19.10, 21.55.

פתח תקווה

היכל 1: סכנה ברורה ומידית 16.45, 19.30, 22.15
היכל 2: שקרים אמיתיים. 19.30, 22.15; מלך האריות. 17.00.
היכל 3: הלקוח 17.00, 19.30, 22.15

צוותא
לתרבות מתקדמת
יום ד' 5.10
17.30 – חוג רעיוני מרצ. (צוותא־לה).
22.00 – יעקב כהן סטנד אפ קומדי.

שירותי חירום

משטרה

תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקווה – טל' 100. באר־שבע, הדריה, נתניה, נצרת – טל' 100. אילת – 244; חדרה – 22444.

בתי חולים

תל־אביב והמרכז
"איכילוב" תל־השומר – *
"בילינסון" פתח־תקווה – *
"איכילוב" תל אביב – *
"וולפסון" חולון – *
"אסף הרופא" צריפין – *
* כל המחלקות – כל השבוע.

נתניה
לניאדו ומעיני – תורנות למקרים דחופים – כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים
הדסה ע"כ – כירורגית, נשים.
שערי צדק – פנימית, עיניים, א.א.ג.
ביקור חולים – ילדים.
הדסה ה"צ – אורטופדיה.

בתי מרקחת

בת ים: מזור, חביבה רייק 20.
חולון: אהרון, הופיין 52; קופ"ח מכבי, שוקר 35.
ירושלים: קופ"ח הכללית שטראוס א. אבינורוי 3.
נתניה: הנשיא, שדרות וייצמן 36.
פתח תקוה: קופ"ח הכללית, ההסתדרות 21.
רמת גן: רמת יצחק, שדרות ירושלים 96.
תל אביב: אחוה, דיזנגוף 165; אפרסמון, יהודה הלוי 110; תורנות לילה מיוחדת עד השעה 03.00 בימים א – ה, "בן יהודה", בן יהודה 142; עד השעה 24.00, בימים א – ה ובמוצ"ש. סופרפארם רמת אביב, איינשטיין 40.
חיפה: הוואדי, שחארה שלח 7.

מוקד קופ"ח כללית

המוקד יסמור מידע בימים א'–ה' בין השעות 08.00–20.00. בימי ו' 08.00–13.00. טלפון: 177-022-1908.

יד ביד – אוזן קשבת בטלפון לילד ולנוער – קו לנוער במצוקה. ירושלים: 02-243358; ת"א: 226027 (24 שעות); חיפה: 04-229488 (11.00–20.00); גליל מערבי: 04-820222.

הקו הלבן – 03-204327. ימי א', ג', ה' 19.30–23.30.

קו פתוח להורים במצוקה
בימי ב' ה': 222732. ארגון הורים ארצי "קו פתוח", אוזן קשבת לילדים ובני נוער 03-621515 (24 שעות).

עזרה ראשונה לשיניים

עזרה ראשונה לשיניים שליד ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל.
בחיפה: רחוב הנפן 26, קומה ג', טל' 523566, פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00.
מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00-9.00. אחרי חצות בתאום מלפוני בלבד.
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד השעביר) קומה א', טל: 294869, 03-285822.
מרפאת שיניים תורנית 24 שעות גם בשבתות וחגים בתיאום מלפוני איתורית 5449911 מנוי 4318, רח' יהודה המכבי ת"א.
"S.O.S Doctors" ביקורי בית ע"י רופאים 24 שעות ביממה. טל': 03-5033939

סיוע לקורבנות אונס

לנתניה ואיזור השרון, טל' 09-32432 א', ה' בשעות 17.00–21.00. תל־אביב 03-234819; חיפה 04-660111; ירושלים 02-24554; 09-72245.

אלי – עזרה באלימות כלפי ילדים במשפחה טל. 6956763, 261070 פועל מ־08.00 עד 22.00

עזרה ראשונה נפשית

ער"ן ירושלים – טל' 02-610303
ער"ן תל־אביב – טל' 03-5461111.
ער"ן ילדים ונוער, ת"א – 03-6961113.
ער"ן חיפה – טל' 04-672222.
ער"ן כרמיאל (גליל מערבי) – 04-988410
ער"ן נתניה – טל' 09-625110.
ער"ן כפר־סבא – 09-913999.
ער"ן באר־שבע – טל' 07-418111.
מוקד. מוקד חירום – אס.או.לב שרות טיפול (סרץ לב), חיפה. 24 שעות ביממה. טל. 04-679999

מגן־דוד־אדום

ירושלים, ת"א, חיפה – טל' 101.
רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים – טל' 5793333; לוד רמלה – 101, טל' 08-221022; עפולה – טל' 065-93334; מבשן – 101, טל' 04-931401; נהריה – טל' 04-823333; בת־ים – טל' 5511111; באר־שבע – מלפון 07-74767; שח"ל בגוש דן, טל' 03-330848; פתח תקווה – 101, 93, 9311111; חצור – 06-938233.

רכבות

מירושלים לת"א דרום: 07.25, 16.00
מרחובות לת"א דרום: 06.00 (מלוד), 05.40, 07.30, 15.20, 17.15 (עד לוד), 18.50 (עד לוד).
מת"א דרום לירושלים: 07.25, 16.00.
מת"א דרום לרחובות: 06.10 (מלוד), 06.35, 14.35, 16.30, 18.00.
מת"א מרכז לחיפה: 06.00, 06.25, 07.18*, 08.03, 08.42*, 09.00, 10.30*, 12.00, 13.00*, 14.00, 15.00*, 15.57, 16.35, 17.00, 18.00, 19.00, 20.15.
לנהריה: 06.25, 12.00, 14.00, 15.00, 15.57, 17.00
מחיפה בת־גלים לת"א: (מחיפה מרכז 5 דקות לפני היציאה מבת־גלים): 05.30, 06.00, 06.20, 06.42, 07.15*, 07.35, 08.20, 09.05*, 10.05, 11.00*, 11.56, 12.55*, 14.30, 15.30*, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30.
לנהריה (מחיפה מרכז 5 דקות לאחר היציאה מבת־גלים): 05.47, 07.58, 09.46, 12.07, 13.23, 15.26, 16.00, 17.30, 18.30.
מנהריה לחיפה ולתל־אביב: 05.50, 06.35, 07.25, 09.13, 10.57, 13.22, 15.24, 16.33, 17.30, 18.42.
קרונועים ברכבות מהירות בקו תל־אביב–חיפה – מת"א מרכז: 15.30, 17.47; מחיפה בת־גלים: 13.40, 16.10.

לוח זמני רכבות בימי ו' וערבי חג בלבד

מירושלים לת"א דרום: 07.25, 12.00
מרחובות לת"א דרום: 07.30, 13.30 (עד לוד)
מת"א דרום לירושלים: 07.25, 12.00
מת"א דרום לרחובות: 07.00 (מלוד), 12.45
מת"א מרכז (ע"פ סבירות) לחיפה: 06.00, 07.04, 08.00*, 08.53, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.05
מת"א מרכז לנהריה: 08.00**, 10.00**, 12.00
מחיפה בת־גלים לת"א (מחיפה מרכז 5 דקות אחרי היציאה מבת־גלים): 06.00, 06.35, 07.30*, 08.34, 09.30, 10.30, 11.30, 13.00, 14.00
מחיפה בת־גלים לנהריה (מחיפה מרכז 5 דקות אחרי היציאה מבת־גלים): 06.33, 09.20, 10.13 (עד קרית־מוצקין), 11.37, 13.23
מנהריה לחיפה ולת"א: 06.30, 08.10**, 10.25**, 11.00 (ממוצקין), 12.30 (ממוצקין), 12.50, 14.40 (עד חיפה בלבד)
קרונועים ברכבות מהירות בקו תל־אביב–חיפה – מת"א מרכז: 12.20; מחיפה בת־גלים: 10.10.

מידע אודות שרותי הרכבת:
תחנת ירושלים: 02-733764
תחנת ת"א מרכז: 03-5421515
תחנת חיפה בת־גלים: 04-564321

* רכבת מקורה.
** החלפת רכבות בחיפה.

הנבחרת מוכנה לסלובקיה

כך ניתן היה להתרשם אתמול, בניצחון האימון על האולימפית 2:5, שחשף יכולת שיא אצל הנבחרים

□ שמואל קליגר

תצוגת כדורגל מרהיבה – כך ניתן לכנות את משחק האימון (בעצם, מעט יותר ממחצית של משחק מקוצר), שבו ניצחה אתמול הנבחרת הלאומית את הנבחרת האולימפית 2:5. נראה כי שחקני הנבחרת נמצאים בשיא כושרם, ותהליך כולו מתפקד כמכונה משומנת היטב.

וזה עדיין בלי רוני לוי, ששוחרר מהמחנה, בגלל פגיעה ברגל, טל בנין ששוחרר מהמשחק, רוני רוזנטל שיגיע רק ביום ראשון, והשוער בוני גינצבורג, המחלים מפציעה ישנה. כל השאר גילו יכולת מצויינת.

וכשהנבחרת משחקת כל כך טוב, קשה להצביע על היותר מצויינים, אך נראה כי אלון חזן ואבי נמני התעלו על כולם.

הנבחרת פתחה בהרכב שלבטח לא יפתח במשחק נגד סלובקיה ב־12 באוקטובר: רפי כהן, גד ברומר, קלינגר, שלת, גלאם, חזן, נמני, ברקוביץ, רכינו, תורג'מן, רונן חרזי. כן שותפו: אלון חרזי, קייסי, בלבול, ז'אנו, טלסניקוב.

הנבחרת האולימפית: שטראוכר, אלמושנינו, חלפון, רומב, בנאדו, אלון ברומר, טלקר, אופיר, גרייב, סביליה, הולצמן.

המחצית הראשונה היתה מצויינת, ופרט לדקות ספורות, לאחר הבקעת שער יתרון לזכות הבוגרים, שבהן ספגו גם שני שערים שהקנו יתרון זמני לצעירים – היתה הנבחרת במיטבה, וכבר מזמן לא ראינו יכולת כה שוטפת במשחק אימון בלתי מחייב, לכאורה.

בדקה ה־5 מסר איל ברקוביץ' לנמני שהבקיע – 0:1. שוער הנבחרת, רפי כהן, הכשיל בדקה ה־20 את גרייב בתוך הרחבה והולצמן ניצל את הפנדל – 1:1.

הולצמן ניצל שגיאה של רפי כהן שנכשל בקליטת כדור פשוט של הולצמן מ־18 מ', והכדור חלף מתחת לבטנו של השוער – 1:2 לאולימפית.

מכאן ואילך החלה האופנסיבה הגדולה: בדקה ה־32 השיווה רונן חרזי המצויין מקרוב – 2:2.

בדקה ה־37 מסר ברקוביץ' לאלון חזן שהרשים בהבקעה – 2:3. שער נהדר של עמיר תורג'מן בבעיטה מהאוויר, לאחר מסירה של ברומר, העלה התוצאה ל־2:4 ממש לפני השריקה למחצית.

רונן חרזי עוד הספיק להבקיע שער חמישי בדקה ה־49 לפני השמע היריות...(ראה ידיעה נפרדת) – אבל זו כבר היתה אופרה אחרת לחלוטין.

לאחר המשחק הביע המאמן, שלמה שרף, סיפוק רב מהמשחק ומהיכולת האישית של השחקנים. לדבריו, אין להסיק כל מסקנות מן ההרכב אתמול, ולקראת סלובקיה הכל פתוח.

היום יהיו אימונים רגילים, ומחר עם סיום המחנה שוב יהיה משחק אימון עם הנבחרת האולימפית.

חרף הניצחון על פולין, עדיין רב החשש מהמשחק נגד סלובקיה. המאמן אמר כי יהיה שבע רצון יותר מתיקו נגד סלובקיה ברמת־גן מאשר מניצחון על אזרבאיג'אן בחוץ. אגב, קיום המשחק נגד אזרבאיג'אן בארץ זו מוטל בספק, נוכח הכרזת משטר חירום לתשעים יום ברחבי המדינה על ידי נשיאה – כך לפחות סבור המאמן שרף.

ושוב: ירי ות באימון

עבר חודש, ושוב חלף אתמול במגרש האימונים בר"ג כדור מאש חיה, מן המטווח האולימפי. השחקנים נבהלו והמשחק נגד האולימפיים הופסק

□ שמואל קליגר

"אם כבר יורים – עדיף שיפרקו את הנבחרת" – הפטיר בכעס רב מאמן הנבחרת הלאומית, שלמה שרף, דקות ספורות לאחר השעה 7 בערב, כשפעם שנייה בתוך חודש חלף כדור מאש חיה מעל ראשי השחקנים המתאמנים, באופן שסיכן את שלומם. הכדור נורה מהמיטווח הסמוך למגרש האימונים ברמת־גן.

ישבתי על ספסל העיתונאים בפאתי המיגרש, כשברקע נשמעו יריות מהמטווח, ולמען האמת, חששתי שמא המקרה שאירע לפני כחודש יחזור על עצמו. דקות ספורות לפני כן הודיעני כתב הספורט של "הארץ", אשר גולדברג, כי זומן למחר (היום) למשטרת רמת־גן, למסור עדות בקשר לפרשת היריות מלפני חודש. והנה – פרשה חדשה, וזה לקורמתה.

רק שהפעם עוררה הירייה בהלה רבתי. איל ברקוביץ' הרכין ראש בבהלה, וכמעט השתטח על הדשא. שחקנים אחרים נראו המומים ואובדי עצות. לא היה צורך בהוראת המאמן, וכל השחקנים ירדו מכר הדשא, דקות מעטות לאחר פתיחת המחצית השנייה במשחק האימון נגד הנבחרת האולימפית.

לאחר המשחק המקוצר הסביר שרף את החלטתו להפסיק את המשחק: "זו הפעם השנייה שכדורים מסתובבים מעל ראשי השחקנים. כמאמן, חובתי להבטיח את בטחונם. הגיע הזמן לעשות סוף לזה. מבחינה מקצועית, אין טעם לקיים אימון כאשר השחקנים מבוהלים. הפעם הבחנתי היטב בכדור, ששרק מעל לגדר".

המאמן הודיע כי לא יסכים להבא לערוך את אימוני הנבחרת בתנאים הקיימים במגרש האימונים, ויעמוד על כך שהאימונים יתקיימו באיצטדיון עצמו, המוגן היטב מכל צדדיו בבטון מזויין.

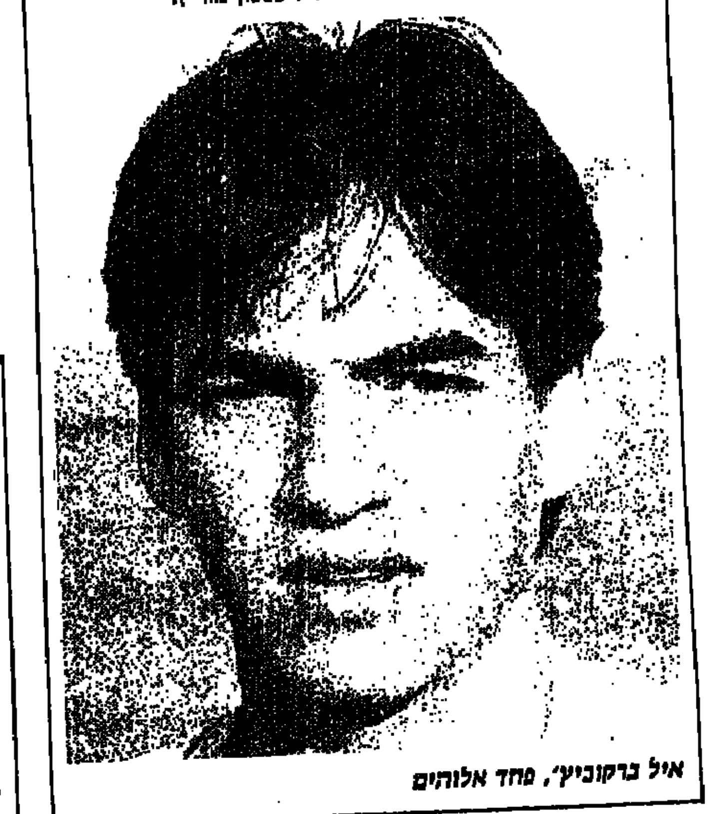

איל ברקוביץ', פחד אלוהים

הפועל חיפה נזכרה לנצח: 2:3 על יהוד בגביע חתוכה

□ שמעון קורדו

סוגרת טבלת הליגה הלאומית, הפועל חיפה, זכתה אתמול בגביע לזכרו של ראש מועצת יהוד לשעבר, סעדיה חתוכה, כשגברה על הפועל יהוד מליגה א' דרום – 2:3.

יהוד עלתה ליתרון מפתיע בדקה ה־8, משערו של ירון זהבי 0:1. בדקה ה־18 השיווה החיפני ויאצ'סלאב מלניקוב ל־1:1.

במחצית השנייה עלתה חיפה ל־1:2, משערו של גמרור רוזלס. בדקה ה־70 השיוו המקומיים ל־2:2, משערו של איתן בן־יהונתן.

תוצאת המשחק נקבעה בדקה ה־73. אביבי זוהר בעט בעיטת עונשין מ־18 מטרים והכניע את השוער גונולס זילברמן – 2:3.

קשר הפועל חיפה, ראובן עטר, שותף במשך 70 דקות והיה שותף לצמד שערים שבישל.

המאמנים הלאומיים, שלמה שריף ויצחק שום, נכחו במשחק. שפט: איל צור, לעיני 1500 צופים במגרש ביהוד.

אריק קנטונה, השערוריות לא מפסיקות לרדוף אותו

"ספק אם לקנטונה הידע התרבותי להיות הקפטן"

כך אמר יו"ר ההתאחדות של צרפת לכתב ל'אקיפ'. קנטונה: לא מעניין אותי מה הוא אומר

סערת רוחות במחנה האימון של נבחרת הכדורגל הצרפתית, המתאמנת למשחק נגד רומניה בשבת הקרובה, במסגרת "הגביע הישראלי" במוקדמות אליפות אירופה.

הכל החל בראיון עתונאי שהעניק יו"ר ההתאחדות של צרפת, קלוד סימונה, ליומון הנודע "ל'אקיפ".

סימונה נשאל אם כוכב הנבחרת, אריק קנטונה, ממנצ'סטר יונייטד, צריך להיות קפטן ה"טריקולור" – וענה: "על פי יכולתו, אין לי ספק שהתפקיד מגיע לו. אבל יש לי ספק באשר לידע התרבותי שלו, שנראה לי בסיסי למדי".

כתב העיתון, איך לא, מיהר עם הציטוט הזה אל הכדורגלן הפרובלמטי, שהיה מעורב בשערוריות רבות בעבר, וקנטונה ענה: "לא מעניין אותי מה אומר היו"ר, וממילא אין שום קשר בין מה שהוא אומר לבין המשחק".

סימונה, אולי הרגיש שנכשל בלשונו, ידע לספר כי שוחח עם קנטונה, לאחר שהכדורגלן כבר קרא את הכתבה, ויישר עמו את ההדורים. "שוחחנו בכנות, ואני סבור שהוא הבין כי לא רציתי לפגוע בו" – אמר סימונה.

קנטונה וחבריו עושים כל השבוע במחנה אימון באתר "קלירפונטיין" לקראת המשחק נגד הרומנים בסט. אטיין בשבת.

שחקני הנבחרת הרומנית, איליה דומיטרסקו וגיאורגי פופסקו, שוחררו השבוע מקבוצת טוטנהאם, כדי שיוכלו להתאמן בנבחרת, וכך גם המגן, דן פטרסקו, משפילד ונסדיי.

מכבי פ"ת הוציאה 3000 דולר — ובלם עדיין אין

□ משה רוזנברג

בעיות ההגנה של מכבי פ"ת גורמות לא רק לספיגת שערים, אלא גם לגרעון כספי ניכר. רק בשבוע האחרון הגיעו למבחנים 3 בלמים אחוריים, שניים מרוסיה (מצ.ס.ק.א מוסקבה ומרינאמו קייב) ואחר מבולגריה.

הבאת השלושה עלתה 3000 דולר – וכבר אתמול, במשחק אימון נגד הפועל לוד מהליגה הארצית (1:3), הבין המאמן, שייע פייגנבויים, כי איש מן השלושה אינו מתאים לקבוצה.

המאמן ביקש מההנהלה להביא למבחנים את בלם הפועל חיפה, סרגיי פוטבאלי, שלא התאקלם בחיפה. בפ"ת מבקשים לבחון אותו היום, במשחק אימון נגד הפועל ר"ג.

את השערים במשחק נגד לוד הבקיעו אסי בן־שמעון, ייבגני שאחוב ואבי פיטוסי. ללוד: עופר שטרית.

שחקני הקבוצה, שנקנסו בתחילת השבוע, קיבלו אתמול הבטחה כי אם ינצחו את בני יהודה ת"א במשחק הליגה הקרוב – יבוטלו הקנסות.

הנצחונות היקרים של עירוני אשדוד

□ עמי רוזנברג

ההצלחות של מכבי עירוני אשדוד ושלושה נצחונות ותיקו), עלו לגזבר האגודה 260 אלף שקלים. בתחשיב של 26 אלף שקלים לנקודה.

למעשה, שלושה שחקנים באשדוד משתכרים כ־50 אחוזים מסכום המענקים. המדובר בשוער בוני גינזבורג, בחלוץ, עמיר תורג'מן, וכבדורגלן מנבחרת ניגריה, תומפסון אוליאה.

כל אחד מהם מגיע ל־4000 שקלים לערך עבור נקודה, וזה כולל את החלק היחסי של המשכורת. למולו של היו"ר, גלעד טרוזלר, יש שחקנים המשתכרים רק אלף דולר לחודש, בהם: רוני אוואט, אלי בוזגלו, איל אלמושנינו.

למרות ההוצאות הגבוהות על המענקים אמר היו"ר: "אנחנו נעשה שמיניות באוויר כדי לשלם לשחקנים. רק שינצחו. עד היום אנחנו עומדים בתשלומים, אם כי לפי התחזיות שלנו, לא האמנו שנצבור 10 נקודות בחמשת המשחקים הראשונים".

גלמן־קליימן: סיכום או ניתוק בתוך שבוע ימים

□ נפתלי כהן

מזכיר מועצת פועלי ת"א, גרשון גלמן, נפגש אתמול עם יו"ר מכבי ת"א לשעבר, רוני קליימן, בנושא מכירת קבוצת הכדורגל של הפועל ת"א.

השניים דנו בקידום המכירה, ואתמול אמר גלמן: "יש התקדמות רצינית במשא ומתן. הפגישה היתה עניינית מאד, וכבר עברנו יותר מחצי הדרך. סבורני שכל צד רוצה לבדוק את הנושא מההיבט שלו. תוך כמה ימים נדע בדיוק לאן זה מוביל".

השניים סיכמו להיפגש שוב בשבוע הבא, כדי לנסות ולסיים את עניין המכירה. רוני קליימן אישר אתמול שהיתה פגישה רצינית: "הבטחתי לגלמן שתוך שבוע אתן לו תשובה. יש לי כמה מחשבות מקצועיות בנושא הפועל ת"א. מה שבטוח, אני אתחוך לכאן או לכאן".

★ במה משחקים ייערכו הערב במסגרת מוקדמות אליפות אירופה בכדורגל, והמסקרים שבהם: דנמרק נגד בלגיה, שבדיה נגד שוויץ.

אימון: בית"ר ת"א — מכבי ת"א 0:1

□ נפתלי כהן

בית"ר ת"א הפתיעה אתמול במשחק אימון את מכבי ת"א 0:1.

המשחק נערך במגרש האימונים של בית"ר בשיכון דן, ומכבי הופיעה ללא שחקני הנבחרת הלאומית והאולימפית. את השער לבית"ר כבש יאיר סגרוני. שפט עקיבא רובינשטיין.

מכבי ת"א הקדימה את משחקה בגביע הטוטו נגד צפרירים חולון ליום ששי.

34 מועדונים באיטליה מואשמים בהעלמת מס

שלטונות המס של איטליה פתחו בחקירה מסועפת ב־34 מועדונים, 17 מהליגה הראשונה ו־17 מהליגה השנייה, על העלמת מס בעת רכישת כדורגלנים.

השלטונות מאשימים בעיקר מועדונים גדולים, כמו מילאן, אינטר, יובנטוס, לאציו ורומא, על שלא רשמו כמודייק את מחיר העברות הכדורגלנים, וככך הפחיתו את גובה ההעברה, וכתוצאה מכך שילמו פחות מס מכפי שהיה עליהם.

מקרה דומה אירע לפני כשנתיים, כאשר מילאן רכשה את לנטיני, והעבירה 4 מיליון דולר מתחת לשולחן.

★ פרנקו באריזי, בן 34, קפטן ובלם קבוצת מילאן, הודיע על פרישה מן הנבחרת הלאומית.

צפרירים תנהל מו"מ עם סקנטי

□ משה רוזנברג

הכדורגלן הרומני, דניאל סקנטי, ששיחק בעונה שעברה בהפועל באר שבע, חידש אתמול באמצעות סוכנו את הקשר עם הפועל צפרירים חולון.

המאמן הצלוני, רמי לוי, ביקש מההנהלה להשלים את מכסת השחקנים הזרים בחלוץ נוסף, והמליץ על סקנטי.

מה שיכולה לטרפד את העסקה היא בקשתו של הסוכן לקבל מענק חתימה של 20 אלף דולר, סכום שבחולון אין מוכנים לתנאי זה.

ירושלים הראתה לקובנה מי כאן האתלט האמיתי

איש לא האמין שהפועל ירושלים תמחק את פער 15 הנקודות מול אתלטס. ערוץ 1 מוכן לשדר, אבל תומפסון, דלזל, תורג'מן ובעיקר דובראש עשו זאת – ובגדול

□ ... קוון

... של ירושלים הדהימה אמש ... עצמה ואת 1000 הצופים ... כן, העפילה לשלב הבא ... במוקדמות האירופי, לאחר ... ה־20 הפרש את הקבוצה ... אתלטס קובנה – לאחר ... שעבר הפסידו הירושלמים ... הפרש (77:62).

... מלבד השחקנים עצמם, לא ... נראה שניתן לעבור את ... מליטא, ואפילו הטלוויזיה ... סרבה לשדר את המשחק ... טענה שאין מתח.

אבל הירושלמים, שקצרו בראשית השבוע ניצחון גדול על הגליל, פתחו באגרסיביות ובהתלהבות אדירה, והובילו לאורך כל המשחק. בדקה ה־4 – 8:11 לירושלים, ובדקה ה־8 כבר 14:22, כאשר ביל תומפסון קולע באחוזים גבוהים, ולידו מפגיז ג'ון דלזל בשלשות.

הירושלמים ירדו להפסקה ביתרון קטן, לאחר שהליטאי אלגאלסקס (2.15 מ') נכנס בכח לסל וצימצם בהדרגה.

במחצית השנייה המשיכה ירושלים לרוץ, כאשר על המלאכה מנצח ראדנקו דובראש המצויין, שקלע את כל 16 נקודותיו במחצית זו. ירושלים התקרבה בהדרגה ל־15 הפרש מהמשחק הראשון. בדקה ה־26 – 40:51. בדקה ה־30 – 46:59.

כאן חלה נפילה משמעותית אצל ירושלים, שלא הצליחה לקלוע סל במשך 4 דקות רצופות, והליטאים צימצמו עד ל־53:59 בדקה ה־34.

מאמן ירושלים, גדי קידר, עבר לאישית לוחצת, והליטאים נשברו. בשתי דקות הצליחו הירושלמים להקפיץ את התוצאה ל־52:66 ובדקה ה־36), והקהל במלחה יצא מגדרו.

בדקה ה־37 הצליחה ירושלים לעבור את מחסום 15 הנקודות – 52:68, ואז החל דובראש במטווח הפרטי שלו – ובסיום המשחק 56:76, והפועל ירושלים בשלב הבא.

הפועל ירושלים – אתלטס קובנה (33:39) 56:76

★ האולם במלחה. 1000 צופים. שפטו: ליאונידיס (סטרד) וטטמנוביץ' (יוגוסלביה).

★ קלעו להפועל ירושלים: תומפסון 24, דובראש 16, דלזל 14, תורג'מן 10, יוברטס 9, יצקן 3.

★ לקובנה: אלגאלסקס 24, סירטאטס 14, גורגילס 12, סטומגרגס 6.

רונקטי: הערב משחקי הגומלין

□ י. חכם

שלוש נציגות ישראל בגביע רונקטי לנשים בכדורסל, ינסו הערב לעבור לשלב הבא, כאשר יקיימו את משחקי הגומלין.

לא.ס. רמת־השרון הסיכוי הטוב מכולן, כשתתמודד בחוץ עם הקבוצה האיטלקית, איסב פיורילי סיציליה, שהובסה בארץ 87:62. ישפטו: בארדו (אלבניה) ומיכאלף (מלאטה).

באולם כפר־המכביה תארח (17.00) מכבי רמת־חן את הקבוצה הרומנית ספורטול בוקרשט (במשחק הראשון: 59:63 לישראליות). מאמנה של רמת־חן, יצחק ניר, סבור שקבוצתו תוכל להשלים את המשימה. ישפטו: ספירידונוס (יוון) וסצפנוביץ' (יוגוסלביה).

אליצור "נווה־דור" רמלה, עם מאמנה החדש מאיר אליהו, תנסה למחוק באולמה את ההפסד הצורב שספגה לקבוצה היוונית, פאנאתינאיקוס אתונה (74:59). ישפטו: יוביץ' (קרואטיה) ובארילה (רומניה).

הוד השרון הנחילה הפסד שני למוצקין

□ יצחק לביא

משחקי המחזור השלישי בליגה לאומית ב' ממשיכים לספק הפתעות. מכבי קרית־מוצקין, שלפני תחילת העונה נחשבה למועמדת העיקרית לעלייה, נוצחה אמש בפעם השנייה ברציפות, ועוד בביתה, על־ידי הקבוצה ה"חמה" של מכבי הוד־השרון 85:81. הוד השרון והפועל נהריה הן עתה היחידות שצברו את כל 6 הנקודות.

★ מכבי הוד השרון – מכבי קרית־מוצקין (54:39) 81:85

בדקה ה־23 עוד הוליכה מוצקין 40:58, אולם אז החל מהפך מדהים, כאשר כוכב מוצקין, בורקו רדוביץ', נסגר לחלוטין, והאורחים החלו לצלוף מכל מצב. 15 שניות לסיום עוד יכול היה רדוביץ' לשנות משהו, אבל השופטים שרקו לעבירת תוקף נגדו.

קלעו להוד השרון: ג'נינגס 28, בנטון 27, אלון 18, קריקוב 6, פריד 6. קלעו למוצקין: רדוביץ' 37, דיי 16, לייב 7, חיידר 7, שבת 6, שפינר 4, גולינסקי 4. שפטו: רדומסקי ובלומנטל, לעיני 150 צופים בקרית־מוצקין.

איל הורן

★ הפועל נהריה – הפועל עפולה (40:42) 75:86

קלעו לנהריה: סינגלטון 26, ברדשאו 22, ש.אוולאי 17, זיסקין 9, שמול 8, ר.אוולאי 2, ברקוביץ' 2.

.1	הוד השרון	3	257:272	6
.2	הפועל נהריה	3	226:241	6
.3	מכבי נתניה	3	299:253	5
.4	מכבי חדרה	3	236:246	5
.5	מכבי חיפה	3	249:274	5
.6	גבעת־שמואל	3	253:273	4
.7	קרית־גת	3	246:231	4
.8	קרית־מוצקין	3	267:250	4
.9	א.ס.רמה"ש	3	246:241	4
.10	מכבי רחובות	3	264:265	4
.11	הפועל עפולה	3	228:225	4
.12	מגדל העמק	3	289:262	4
.13	הפועל צפת	3	233:228	4
.14	אל' ראשל"צ	3	265:256	4

הטבלה

קלעו לעפולה: צ'וביק 19, ח. כהן 17, אביטן 13, ג'קסון 13, רובין 7, הירשברג 2, מזרחי 2, סגל 2. שפטו: טל ומיכאלי, לעיני 400 צופים בנהריה.

שי הורן

★ מכבי חיפה – בית"ר מגדל העמק (45:43) 73:95

קלעו למכבי חיפה: ועקנין 22, קמבל 19, איטח 16, לוט 15, ענבר 10, איפרגן 7, מורחי 6. למגדל העמק: שארפ 39, ברנר 10, וודסטון 10, לביא 6, בביוף 5, ביתן 3. שפטו: איל פוהורילס ואבי בנבנישתי, לעיני 250 צופים במגדל העמק.

דוד שפיצר

★ מכבי רחובות – אליצור ראשל"צ (43:56) 91:101

קלעו לרחובות: וולטון 10, כראו 16, וילסון 14, שילר 12, אביר 11, בר 9, לוי 9. לראשל"צ: ויליאמס 25, בראון 24, נסים 15, איבס 10, בנכל 9, מ. כהן 6, מצליח 2. שפטו: רן בורנשטיין ויהודה רוס, לעיני 200 צופים ברחובות.

יחיאל חופי

★ מכבי חדרה – מכבי דרום/קרית־גת (32:41) 70:77

קלעו לחדרה: ג'ולג'יוס 23, סמית 16, פרקס 13, גוט 11, וייסמן 8, תייר 4, וירר 2. לקרית־גת: ג'ונס 19, קרש 19, סימנלביץ' 16, י. כהן 11, נברסון 4, שורץ 1. שפטו: הלל הילמן ואיתן בוטנסקי, לעיני 400 צופים בחדרה.

ברוך גלדברג

★ א.ס. רמת השרון – מ.מ. גבעת־שמואל (36:41) 78:88

קלעו לרמה"ש: אלסטון 27, אבריה 26, אמרס 14, לוי 6, לבנובסקי 6, גינזבורג 5, קורן 2. לגבעת־שמואל: ויגורמן 21, סימפסון 17, וואלאס 16, מזרחי 8, סלינס 7, גרינבלט 4, ברגשטיין 4, פוגל 1. שפטו: משה שעיה וחיים מירובסקי, לעיני 600 צופים ברמה"ש.

אמיר בן־יוסף

★ הפועל צפת – מכבי נתניה (34:45) 78:87

קלעו לצפת: סילבין 18, לואיס 18, שחם 17, וייצמן 14, בלנק 8, חרר 6, יהושע 6. לנתניה: דייויס 25, תומפסון 21, שמר 9, גואטה 7, צ'בוטרו 7, קלר 6, קרמן 2, נפתלי משה 1. שפטו: שמואל רוגוז'ינסקי ויעקב ראובן, לעיני 300 צופים בצפת.

★ בציריך נפתחה אליפות אירופה באולמות. המשחק המסקרן יהיה בין מרטינה הינגיס, בת 14 משוויץ, לאמריקנית, מרי פנריק. הינגיס זכתה בשלושה תארי גראנד סלאם לנוער, הראשון בהיותה בת 12.

★ הספורטיאדה ה־14 למקומות העבודה נפתחה באילת, במעמד יו"ר ההסתדרות, חיים רמון, ויו"ר דירקטוריון הפועל, יורם אוברקוביץ'. 6000 ספורטאים מ־100 מקומות עבודה בארץ יתחרו ב־13 ענפים.

משחקי הגומלין הביתיים הערב במסגרת גביע קוראץ'

גליל ואילת: אפשרי בהחלט; ראשל"צ והרצליה: הכל פתוח

□ יצחק לביא

... הנציגות הישראליות ... הערב במשחקי הגומלין ... קוראץ' – ולכולן סיכוי סביר, ... למעלה מזה, לעבור לשלב הבא. מבט קצר על תוצאות משחקי החוץ שקיימו הקבוצות בשבוע שעבר מלמד כי לפחות שתיים – הפועל גליל עליון והפועל אילת – קרובות מאוד לעשות זאת, והשתיים האחרות, מכבי ראשל"צ ובני הרצליה, מסוגלות למחוק את פער ההפסדים מהשבוע שעבר.

הפועל אילת, המצויה בתקופה טובה, השיגה בבלגיה הישג גדול כשניצחה יריבה ותיקה ובעל מסורת כסאן־אייר אוסטנר 66:69. במשחק הערב באילת (20.40) ישפטו כריסטוס מאסטראפטיס מיוון ופאטיה דלאי מתורכיה.

הפועל גליל עליון, עם יתרון מוראלי וכמותי, לאחר הניצחון על היריבה הסלובנית, קופר סקופיה 81:89, צריכה לעבור לשלב הבא ללא כל בעיות. במשחק באולם בכפר בלום (20.30) ישפטו אתאנאסיוס גיוהאליס מיוון ואנגין קנרמאן מתורכיה.

קצת יותר מסובך מצבן של ראשל"צ והרצליה. מוליכת הטבלה הלאומית, ללא הפסד, ולאחר ניצחון מוחץ על הפועל תל־אביב, תצטרך למתוק שש הפרש, מול מאריבור הסלובנית (91:85). במשחק (20.30) ישפטו סטיליאנוס קוקולקידיס מיוון וסלאמן סימאונוב מבולגריה.

לבני הרצליה צפויה הערב המשימה הקשה מכל, כאשר יארחו את או.ס.ק. פראג מצ'כיה. ההרצלינים יכולים בערב טוב למחוק את פער 13 הנקודות מן המשחק הראשון (95:82). מאמן הקבוצה, אפי בירנבוים, יצטרך לאושש את שחקניו מן ההפסד הביתי למכבי ר"ג בליגה, ולקוות שכוכביו, ג'ון הרסון ופול תומפסון, שישחקו הערב, יהיו כשירים לחלוטין, לאחר התנגשות הראשים שבגללה אושפזו למספר שעות בבי"ח. במשחק (20.30) ישפטו תיאודורוס ווידאליס מיוון וכריסאנטוס כריסטודולו מקפריסין.

ערוץ הספורט של הטלוויזיה בכבלים יעביר בשידור ישיר משולב את כל ארבעת המשחקים. רדיו: רשת ב' תעביר את כל המשחקים במשדר מיוחד של "אחר על אחר".

... נצחונות לאליצור ראשל"צ ומכבי ת"א

□ ... לביא

... השלימו משחקי המחזור ... בליגה הלאומית לנשים. ... קלעו ראשל"צ גברה על ... ירושלים 59:66 (34:35). ... לקלעו לראשל"צ: ... 22, ספירידונובה 20, ... 16. לירושלים: בלנטיין 22, ...

... בני תל־אביב – בני יהודה ת"א ... (35:39). הירבו לקלוע ... 35, גראנט 30. לבני ... 28, אינגראם 16. ... בקעת הירדן – הפועל גבעת ... 64:11.

איוואניסביץ' ניצח בסידני

הטניסאי הקרואטי, גוראן איוואניסביץ', הפסיד במפתיע בטורניר בסידני לאמריקני ריצ'י רנברג 7:6, 6:2.

קודם לכן הצליח בוריס בקר להפוך פיגור ולנצח את האוסטרלי, סנדי סטולי, 6:4, 2:6, 4:6, במשחק שארך שעתיים.

משחקי אסיה: סין שולטת בבריכה

סין ממשיכה לשלוט בבריכה גם במשחקי אסיה בהירושימה, ולאחר היום השלישי כבר צברה 10 מדליות זהב.

את ההישג הטוב ביותר עד כה קבעה הסינית, לי פין, ב־200 מטר חופשי – 1:57.37 ד', הישג הקרוב לשיא העולמי. לין נטלה 2 מדליות זהב, ב־200 חופשי וב־400 מעורב.

בטורניר ההוקי הורחק קפטן נבחרת הודו, במשחק בו ניצחה המועמדת לזכייה, הודו, את בנגלדש 0:1. דרום־קוריאה הביסה את סין 0:4.

ההודו מיצחק בן־יצחק

... חמשת המחזורים עד כה הורחקו 10 כדורגלנים, ... 4 צמדים. שיאן המרחיקים: בן־יצחק (5)

□ ... חביב

... מונדיאל כבר הרבה מאחורינו, אבל התחושה היא ששרידים ממנו ... בליגה הישראלית, שיצאה לדרכה לפני 5 שבועות. ... חמישה מחזורים כבר יש בליגה עשרה מורחקים (ממוצע של ... למחזור). האם הכדורגל שלנו הפך מסוכן יותר, או שמא ממהרים ... לשלוף את הכרטיס האדום?

... בן־יצחק, שנחשב לשופט מספר 1 בארץ, הרחיק חמישה שחקנים ... במשחק אחד: מכבי חיפה – מכבי ת"א).

... מספר השערים שנכבשו ב־5 מחזורים ירד בהשוואה לשתי העונות ... והנתונים מראים שככל שיש פחות מורחקים, כך עולה כמות ... בעונת 92/3 הורחקו לאחר 5 מחזורים 6 שחקנים – ונכבשו 115 ... בעונה שעברה היו בשלב הזה 5 מורחקים – ו־106 שערים. עם ... יש לקחת בחשבון שהעונה יש 16 קבוצות בלאומית לעומת 14 ... שעברה, ולפני שתי עונות 12 בלבד.

... מעניין נוסף העונה הוא ההרחקות בצמדים. מ־4 קבוצות הורחקו ... שחקנים במשחק אחד. הפועל חיפה, בית"ר ת"א, מכבי חיפה ומכבי ... מורד אבוקישק ממכבי פ"ת וחיים גולדברג מצפרירים חולון היו ... שהורחקו ללא "ליווי".

... המרחיקים: 1. יצחק בן־יצחק (5 הרחקות); 2. איל צור (2); 3. דני ... 4. עמית קליין (1).

כבר אין לאן לברוח

החדשות מהספורט האמריקני אינן מספרות עוד על מנצחים ומפסידים, אלא על תביעות ושביתות

□ ג'רי מיטלמן

אלה ימים מדכאים לאוהבי הספורט בארה"ב, ולכל מי שעוקב אחרי הספורט האמריקאי. בדפי הספורט בעיתונים בארה"ב יש מעט תוצאות משחקים והרשות שחורות מרובות.

תחילת אוקטובר מעידה על קירבת ה"וורלד סירייז", האליפות של הבייסבול האמריקאי. הפעם באוקטובר, שחקני ה־NBA וה־NHL עומדים לקחת דוגמה משחקני הבייסבול, ולפתוח בשביתות משלהם. ב־NFL איש אינו מרוצה מגג המשכורת החדש והחוקים החדשים, שהורידו כמעט את כל המגבלות של שחקנים חופשים, אך המשחקים מתקיימים.

מפליא מדוע יש כזה חוסר שביעות רצון, בענפים שהבעלים והשחקנים מרוויחים בהם מיליונים. סיבת הילוקי הדיעות היא גג המשכורת. הגג היה המצאה מהפכנית של ה־NBA ב־1983. בזמנו, כשהשחקנים הסכימו לחבר את גובה המשכורות לגובה הרווחים, 4 קבוצות עמדו לפשוט את הרגל. ההסכם הציל את הקבוצות ואף עזר לליגה להגיע להצלחה כלכלית מעבר לחלומות.

היום, ליגות אחרות רואות בגג המשכורת פתרון לכל בעיה, ודרך להבטיח שמשכורות השחקנים לא יצאו מגדר שליטה בעתיד. ה־NBA, כמובן, רוצה לשמור על השיטה שהביאה את הליגה להצלחה הכלכלית. השחקנים, לעומת זאת, רואים בגג המשכורת דבר המגביל את שכרם. מאז ומתמיד היתה סתירה פנימית במציאות של ליגות הספורט המקצועניות. קבוצות מתחרות על שחקנים, אך צריכות לשמור גם על רווחיות ועל מאזן תחרותי כדי לאפשר לליגות לפרוח. גג המשכורת ושיטת הדראפט, הם אמצעים מלאכותיים להגביל את התחרות הכלכלית בין הקבוצות. השחקנים אמורים לעשות ויתורים על מנת לשמור על הבריאות הכלכלית של הליגות. השנים האחרונות.

בבייסבול, פרט להבדלים פילוסופים, יש מסורת ארוכה של עויינות וחוסר אמון בין בעלים ושחקנים. הבעלים ביטלו את ה"וורלד סיריז" בגלל שביתת השחקנים (זו הפעם הראשונה מאז 1904) ואף מאיימים לבטל את עונת 1995. השחקנים בתגובה, מדברים על אפשרות לפתוח ליגה משלהם.

הקונגרס כליכך משוכנע שענף הבייסבול לא מסוגל לפתור את בעיותיו בעצמו, שלפני שבוע הם הוצעו 2 חוקים שיפסיקו את השביתה ויכפו פתרון על הצדדים.

המצב בליגת ההוקי קרח יותר אופטימי, שני הצדדים נמצאים במשא ומתן, ואף על פי שתחילת העונה נדחתה, קיימת תקווה שהצדדים יגיעו להסכם עבודה בקרוב.

באנ.בי.איי, כמו בביסבול, לא מתקיים אפילו משא ומתן ברגע זה, למרות שהעונה עומדת להתחיל בעוד 4 שבועות. השחקנים מאיימים בשביתה, ויש שמועות שהבעלים מתכוונים לבטל את המשחקים, אם לא יהיה הסכם עבודה עד סוף נובמבר.

בעולם מושלם היו הבעלים והשחקנים שמחים בעושרם. אבל העולם אינו מושלם, ודפי הספורט, אליהם התרגלנו לברוח מצרות היום־יום, דומים יותר ויותר לשאר עמודי העיתון.